

158

M-S

211

158
M-S
211

~~62~~
N:99

M.S. 211

7
+ 61
pp. 24

438 500 961 211
ബാലാകലേശ്വരവാദം

പ്രസാധകൻ:

കാവറുഞ്ചി ഡീക്കൺ വി. ജോസഫ്.

കുറുപ്പുകൾ:

ശ്രീകൃഷ്ണപ്രകാശിനി

തൃപ്പൂക്കടം

കുറുപ്പുകൾ:

(വില്പന)

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

~~22~~

മുഖവുര

കെ. വി. കുറുപ്പൻ അവർകൾ എഴുതിയ 'ബാലാകലേശം' എന്ന നാടത്തെ സംബന്ധിച്ച് 'കൊച്ചിസാഹിത്യസമാജ'ത്തിൽ നടന്ന ചില ആലോചനകളും നിരൂപണവും നിശ്ചയങ്ങളും, അവയെ തുടർന്നുണ്ടായ ചില വാദപ്രതിവാദങ്ങളുമാകുന്നു, ഈ പുസ്തകത്തിൽ സംഗ്രഹിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഇവ 'മംഗളോദയം' മാസികയിലും, 'കേരളോദയം' പത്രികയിലും പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിരുന്നവയാകുന്നു. 'ആത്മപ്രാപ്തിനി'യുടെ വായനക്കാരായും, അപ്പുറത്തെയുമുള്ള പലരും ഈ വക ലേഖനങ്ങളെല്ലാം ഒന്നായി അച്ചടിച്ചുകിട്ടുവാൻ ആവശ്യപ്പെട്ടതിനാലും, ഞാൻ മേല്പടി വാദത്തിന്റെ ആരംഭം മുതൽക്കുള്ള വിവരങ്ങളൊക്കെ ഈ പുസ്തകത്തിൽ അടക്കിയിരിക്കുന്നു. മിസ്റ്റർ രാമകൃഷ്ണപിള്ളയുടെ ലേഖനങ്ങളിൽ പെട്ടുപോയിരുന്ന അച്ചടിപ്പിഴകളെ അദ്ദേഹംതന്നെ പരിശോധിച്ചു തന്നിട്ടുണ്ടെന്നു കൂടി ഇവിടെ കൃതജ്ഞതാപൂർവ്വം പ്രസ്താവിക്കുകയുണ്ടു്. എന്ന്

പ്രസാധകൻ,

റാവറണ്ട് ഡി.കെ.വി. ജോസഫ്.

വിഷയാനുകൂലനിക

- I കൊച്ചിസാഹിത്യസമാജം-നിർവാഹകസംഘയോഗനടവടികൾ.
- II 'ബാലാകലേശ്'നിരൂപണം. (കേ. രാമകൃഷ്ണപിള്ള).
- III 'ബാലാകലേശ്'-പ്രത്യാഖ്യാനം. (കേ. വി. കുറുപ്പൻ).
- IV കൊച്ചിസാഹിത്യസമാജത്തിലെക്ക്. (കേ. രാമകൃഷ്ണപിള്ള).
- V കൊച്ചിസാഹിത്യസമാജം-സാമാന്യയോഗനടവടികൾ.
- VI 'ബാലാകലേശ്'വും കേ. രാമകൃഷ്ണപിള്ളരുവർകളും.
(ടി. കെ. കൃഷ്ണമേനോൻ.)
- VII 'കൊച്ചിസാഹിത്യസമാജവും ബാലാകലേശ്'വും.
(കേ. രാമകൃഷ്ണപിള്ള.)

ബാലാകലേശവാദം.

I

കൊച്ചി സാഹിത്യസമാജം.

നിവാഹകസംഘയോഗം വക നടവടികൾ

ഫൗൺ കുംഭം ൨൦൦൯—

മാർച്ച്:— ഫ. അപ്പൻതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ട് റ. ടി. കെ. കൃഷ്ണമേനോൻ ബി. എ. ന. വി. കെ. കുഞ്ഞൻമേനോൻ.

നിശ്ചയങ്ങൾ.

ഫ. 'ബാലാകലേശ'ത്തെപ്പറ്റി അദ്ധ്യക്ഷൻ അയച്ച എഴുത്തിന്നു മറുപടിയായി ഫ—ഐ—വുൻ കെ. വി. കറുപ്പൻ അവർകൾ അയച്ചതന്നു എഴുത്തു വായിച്ചു. ടി. പുസ്തകം സമാജം വകയായി സ്വീകരിയ്ക്കുന്നതിന്നു യോഗ്യമോ അല്ലയോ എന്ന് അഭിപ്രായപ്പെട്ടവൻ താഴെ പറയുന്ന ആളുകളെ ഒരു കമ്മിറ്റിയായി തീർച്ചപ്പെടുത്തി:— ഫ. കെ. രാമകൃഷ്ണപിള്ള ബി. എ. റ. വി. എസ്സ്. അനന്തനാരായണശാസ്ത്രികൾ. ന. വി. കെ. കുഞ്ഞൻമേനോൻ. റ. കെ. കേശവൻനായർ. ഒ. ആർ. ഇഴശ്വരപ്പിള്ള ബി. എ.

റ. ഈ കമ്മിറ്റിയുടെ അഭിപ്രായം അനുസരിച്ചു ടി പുസ്തകം ഗ്രാഹ്യമോ ത്രാജ്യമോ എന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തേണ്ടതാകുന്നു. ഇങ്ങനെയൊരു തീർപ്പുണ്ടാകുന്നതുവരെ ടി പുസ്തകത്തിന്റെ ഗ്രന്ഥകാരൻ പുസ്തകവില്പന നിത്തിവെയ്ക്കേണ്ടതും, പത്രങ്ങൾക്കോ മറ്റോ അഭിപ്രായം പറയുന്നതിന്നായി പുസ്തകം അയച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, ടി.

പുസ്തകം സമാജത്തിന്റെ വകയെന്നനിലയിൽ ആ അഭിപ്രായങ്ങൾ പ്രസിദ്ധം ചെയ്യാതിരിക്കുവാൻ വേണ്ട എപ്പാടുകൾ ചെയ്യേണ്ടതാകുന്നു.

* * * * *

ഫാപ്പൻ മീനം ൨-ാം-൩-ാം—

ഫാജർ:— ൧. അപ്പൻതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ട് ൨. വി. കെ. കഞ്ഞൻമേനോൻ ൩. കെ. ഗോവിന്ദൻ നമ്പ്യാർ ബി- എ- ബി- എൽ. ൪. സി. കഞ്ഞിരാമൻമേനോൻ

‘ബാലാകലേശ്വര’ സമാജത്തിന്റെ അനുവാദംകൂടാതെ ‘കൊച്ചിസാഹിത്യസമാജം’ എന്ന പ്രസിദ്ധം ചെയ്തതിനെപ്പറ്റി ആലോചിക്കുവാനായി പൂർ കുംഭം ൨-ാം-൩-ാം കൂടിയ നിർവാഹകസംഘത്തിലെ നിശ്ചയങ്ങളും, ഈ വിഷയത്തെ സംബന്ധിച്ച് എല്ലാ കടലാസ്സുകളും വായിച്ചു.

കുംഭം ൨-ാം-൩-ാം കൂടിയ സംഘത്തിലെ നിശ്ചയപ്രകാരം എടുത്തു പ്രത്യേകകമ്മിറ്റിയുടെ റിപ്പോർട്ട് വായിച്ചു റിക്കാർട്ടാക്കി.

നിശ്ചയങ്ങൾ.

൧. ‘ബാലാകലേശ്വര’ത്തിനു സമാജത്തിൽനിന്നു സ്വീകരിക്കത്തക്കവണ്ണമുള്ള ഗുണങ്ങൾ പോരാത്തതിനാൽ സമാജം വകയായിട്ടുപുസ്തകം സ്വീകരിച്ചുകൊടുക്കുന്ന പ്രത്യേകകമ്മിറ്റി അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതിനെ അനുസരിച്ച് ൧൨-൧-൧൯൦൭-ൽ കെ. വി. കരുപ്പൻ അവർകൾക്ക് അദ്ധ്യക്ഷൻ അയച്ചതും, ടി പുസ്തകത്തിൽനിന്നു സമാജത്തിന്റെ പേർ എടുത്തുകൊടുക്കണമെന്ന് അറിയിക്കുന്നതുമായ എഴുത്ത് സ്ഥിരപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു.

* * * * *

അപ്പൻതമ്പുരാൻ (അദ്ധ്യക്ഷൻ)

II

ബോലാകലേശ്വരനിരൂപണം.

(‘മംഗളോദയം’—വാല്മീകീയസംഗ്രഹം—മാവുർ, മീനം.)

“കൊച്ചി വലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ ഷഷ്ഠി ബുദ്ധത്തി സംബന്ധമായി റാവുസാഹിബ്, ടി. നമ്പ്യാരമംഗലം ചെട്ടി അവർ കർമ്മ എപ്പറ്റിയ കവിതാപരിഷ്കാരത്തിലേക്കാണ് എറണാകുളത്തു സർക്കാർബാലികാപാഠശാലയിൽ സംസ്കൃതമുൻസി കെ. പി. കുറുപ്പൻ ഉണ്ടാക്കിയതും, സി. അച്യുതമേനോൻ അവർകൾ പരിശോധിച്ചു പ്രമാണമാനത്തിന് അർഹതയുള്ളതാണെന്നു തീർച്ചയാക്കിയതും, ടി. കെ. കൃഷ്ണമേനോൻ അവർകളുടെ മുഖവുരയോടു കൂടി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയതുമാണ് ‘ബോലാകലേശ്വര’ എന്ന ‘നാടക’കൃതിയെ ‘കൊച്ചിസാഹിത്യസമാജം’ വകയായി സ്വീകരിപ്പാൻ വേണ്ടുന്ന യോഗ്യത അതിനുണ്ടോ എന്നു പരിശോധിച്ചു തീർച്ചപറയുന്നതിനായി നിയോഗിച്ചിരിക്കുന്ന പ്രത്യേകസഭയിലെ കരംഗം എന്ന നിലയിൽ എന്റെ സ്വന്തം അഭിപ്രായം ചുവടെ ചേർക്കുന്നു:—

ഈ വിഷയത്തെപ്പറ്റി ആലോചിക്കേണ്ടതായ സംഗതികൾ: ഒന്നാമതായി, ഈ കൃതിക്കു നാടകം എന്ന അഭിധാനം ലഭിക്കാൻ അർഹതയുണ്ടോ; രണ്ടാമത്, ഇതിന്നു നാടകജാതിയിൽ പെട്ടവൻ ആവശ്യമായ ലക്ഷണങ്ങൾ ഇല്ലെന്നിരുന്നാൽ പിന്നെ ‘കൊച്ചിസാഹിത്യസമാജം’ത്തിന്റെ അധികാരത്തിൻ കീഴിലുള്ളതായ സാഹിത്യലോകത്തിൽ എന്തെങ്കിലുമൊരു പദം അനുവദിച്ചു കൂടുന്നതാണോ; മൂന്നാമത്, ഇതിലെ വർണ്ണനകൾ വാസ്തവത്തെ അധിഷ്ഠാനപ്പെടുത്തിയവയോ, വാസ്തവികങ്ങളോ ആണോ; നാലാമതു, ഇതിന്നു കാവ്യസാമാന്യമായുള്ള ഗുണദോഷങ്ങൾ എന്തൊക്കെയാണു്; അഞ്ചാമത്, നിർദ്ദിഷ്ടമായ കാവ്യോദ്ദേശം ഇതിനാൽ സാധി

കുറച്ചുതന്നുണ്ടോ; ആറാമത്ത്, ഈ കൃതിക്കു അനുകൂലമായ വാദങ്ങൾ എന്ത്, പ്രതികൂലമായ ആക്ഷേപങ്ങൾ എന്ത്; — ഇങ്ങിനെ രാമരോന്നാണ്.

ഇപ്പറഞ്ഞ ചോദ്യങ്ങളെ ചർച്ചചെയ്യുമ്പോൾ, ഈ കൃതിയിലെ കഥയെന്തെന്നു സംഗ്രഹിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. കൊച്ചി വലിയ തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സ് ലെ രാജ്യഭരണത്തലേയ്ക്കായിട്ടുള്ള ഗുണങ്ങളെ വർണ്ണിക്കുകയാണ് നിർദ്ദിഷ്ടമായ ഉദ്ദേശം. എന്നാൽ, തിരുമനസ്സിനെ ഭരണചരിത്രത്തെ അപ്രസ്തുതമാക്കിവെച്ചു കൊണ്ടാണ് കഥയെ ബന്ധിച്ചിരിക്കുന്നത്; ഏഷം, സമാസോക്തമുതലായ അലങ്കാരപ്രയോഗങ്ങളെക്കൊണ്ടാകുന്നു ഇതിനെ നിവർത്തിക്കുന്നതും. പ്രസ്തുതമായ വിഷയം, കലേശൻ എന്ന നായകനേയും ബാല എന്ന നായികയേയും സംബന്ധിച്ചുള്ളതാകുന്നു. ജാതിനാഗവംശത്തിൽ ഗോപാലചിലാസത്തിന്റെ ഒരു വരന്തയിൽ, ബാല ഒരു ചാരുകസംഘത്തിൽ കിടക്കുന്നതായിട്ടും; തോഴി, സുന്ദരി, അടുക്കൽ ഒരുപിറത്തിൽ വീശിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതായിട്ടുമാണ് ഒന്നാമകം ആരംഭിക്കുന്നത്. ബാല ഒരു രോഗിണിയാണ്; അവളുടെ ആലസ്യം കുറയ്ക്കുകയെന്നു ശമിച്ചു എന്നല്ലാതെ, തീരെ ശമിച്ചു എന്നു പറയാനായിട്ടില്ലാത്ത അവസ്ഥയിലാണ് അവൾ ഒന്നാമകത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്നത്. അവളുടെ ഭർത്താവായ കലേശൻ, “കേരളത്തിൽ ചുടുവലിക്കുമ്പോൾ ഗ്രീഷ്മാത്തന്മാരായ പ്രളക്കൾ സങ്കേതം പ്രാപിക്കുന്ന അചലപുരത്തു” പോയി സുഖവാസം ചെയ്യുകയാണ്. “കലേശന്റെ മഹിഷീപദത്തിൽ”, ബാല അനുഭവിക്കുന്ന ഭാഗ്യങ്ങളേയും; പണ്ടു “മാനധനന്മാരും ശക്തന്മാരായ പിതാക്കളുടെ പരിലാളനയിൽ”, ബാല “അധികം പ്രശോഭിച്ചിരുന്ന ഒരു കാലത്തു” അനുഭവിച്ച കഷ്ടങ്ങളേയും; അവളെ ഉദ്ദേശിച്ചു ചില ശത്രുക്കൾ നടത്തിയ കലഹങ്ങളേയും; ആ കലഹങ്ങളിൽ, അവളുടെ “കാന്തരേല്ലാം” അവൾക്കുവേണ്ടി സഹിച്ച സങ്കടങ്ങളേയും; അവളുടെ “ധനവിഷയത്തിൽ” ചില “കരപ്പാങ്ങൾ അന്ത്യാധിനങ്ങൾ” ഉയിർപ്പായതിനേയും; പിന്നെ കലേശന്റെ മഹിഷീപദം പ്രവേശിച്ച ശേഷം

അവളുടെ ചികിത്സയ്ക്കായി നിയമിക്കപ്പെട്ട “ആചാതുർ” “ക്ഷാമാ വിഷ്ടയായിരുന്ന” അവളെ ശസ്ത്രീയചെയ്തതിനെയും; “അനന്ത കന്തനാൽ സമത്വമാകുമായ” കലേശശ്രീതന്മാർ അവളെ പരിചരിച്ചതിനെയും; “ശാസ്ത്രവിഹിതമായ ‘കര’ വാഹനംകൊണ്ടു” അവളെ ‘ധാതുപുഷ്പി’ യുള്ള നല്ലൊരു മേട്രനായാക്കാൻ കലേശൻ തന്നെ കഴിവുണ്ടെങ്കിലും “ജനബോധ്യത്തിന്നു വൈദ്യന്മാരെ ക്ഷണിക്കുന്ന” തിനെയും; തല്ലാലം കലേശന്റെ വിരഹത്തെയും കുറിച്ചു തോഴിയുമായി സംഭാഷണം ചെയ്തുകഴിഞ്ഞു, രണ്ടാളും ഉദ്യാനത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്നു. അപ്പൊഴേക്കും, കലേശൻ മോരൂപനായി ഉദ്യാനത്തിലെത്തുന്നതായ ശബ്ദം അവർ കേൾക്കയും, തോഴി പിരിഞ്ഞുപോകയും ചെയ്യുന്നു. കലേശൻ ഉദ്യാനത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു നോക്കുന്നസമയം, “ബാലാ സുശീലാ, ഗണ്ഡഭിത്തി വ്യാധാമത്തോടു ...ശയിക്കുന്നു”, കലേശനെ അഭികീടകണ്ടു, അവർ ഏഴുനേരക്കൂടും, പിന്നെ വിരഹവ്യഥയെ കേൾക്കുകയും, നായികനായകന്മാർ തമ്മിൽ സല്ലപിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ബാലയുടെ കാര്യം അന്വേഷിപ്പാൻ, വൈദ്യനായ “ആചാതുർ”നു പകരം, “രാജ്യതന്ത്രനിപുണനും സാവധാനമതിയും” ആയ “ഭിവാകരൻ” എന്ന നവീനകാൽക്കുടർ”യെ നിശ്ചയം ചെയ്തിരിക്കുന്നതിനെയും; “ഇപ്പോൾ ന്യായാസനങ്ങളൊക്കെ സത്യവിധികളാൽ പ്രശോഭിക്കുന്ന”തിനെയും; “പ്രധാനന്ത്യായശാലയോടുതൊട്ടും നേത്രാനന്ദപ്രദമായും പ്രകാശിക്കുന്ന സൗധനിരകളിൽ” ഒന്നു “പോട്ടു”ത്തിന്നും മറ്റൊന്നു “കസ്തൂരി”യെകൊണ്ടുധനം നേടുന്നതിന്നും, ഇനിമൊന്നു “നോട്ടക്കാക്കായി ‘മാണിക്യം’” ശേഖരിക്കുന്നതിന്നും കൊടുക്കാമെന്നുള്ളതിനെയും കുറിച്ചു സംസാരിച്ചശേഷം, ഉദ്യാനത്തിലെ സ്വദേശി വേദശികയിലുകളേയും അവതമ്മിലുള്ള ചേർച്ചയേയും, കോൺ കയിൽ “ചെൺ കോകിലത്തെ പ്രതീക്ഷിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്ന”തിനെയും പറ്റി സംഭാഷണം ചെയ്തു, സായങ്കാലത്തിൽ,

“ധാരാളപ്രഭയുറവിടുന്ന നളിനീകാന്തൻ”- കലേശോടുകൂടി
 ശ്രീരാജിയുപതിന്നു ‘പത്മിമദിശ’യ്ക്കത്തുന്നു”-

എന്നു കണ്ട്, അവർ “കളികളിഞ്ഞു നവീനപ്രാസഭത്തിൽ കൂടും” എന്നു പറഞ്ഞുവിരിയുന്നു. ഇങ്ങിനെയാണ് ഒന്നാമകം.

രണ്ടാമകത്തിൽ, രംഗം “ശിവപുരത്തിലെ ഒരു തീവണ്ടി സ്റ്റേഷൻ” ആണ്. അവിടെ, ജ്ഞാനാഗവധിയിലേക്കുള്ള വണ്ടി വരുത്തപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. സമയം പ്രഭാതമാണ്. അപ്പോൾ കൃഷ്ണമേനോൻ എന്നപേരായ ഒരു സാമാന്യജനപ്രതിനിധി പ്രമാണി,

“ഭദ്രാംഗിത്തയുലാളാംനളിനിയുടെവരൻരവൊളിക്കുംബുളത്തെ
സ്വദാഗശ്രീകളിജ്ഞംമുഴുലതരകരംകൊണ്ടുനീക്കുന്നനേരം
.....മേരിനി ചെലിത്തം
നിദ്രാംഗപ്രസംഗംഹിമകണവുളകം പൂണ്ടുകാണിച്ചിടുന്നു”

എന്നു പ്രഭാതവസ്ത്രം ചെയ്തുകൊണ്ടു പ്രവേശിക്കുന്നു. “ഇത്ര പ്രസ്ഥത്തിൽ വെച്ചു സാർവ്വഭൗമനാൽ കല്പിച്ചുകൊടുക്കപ്പെട്ട ബഹുമാനപദവികളോടുകൂടി കലേശൻ” അന്നത്തെ ‘ഉച്ചവണ്ടി’ അനുചരന്മാരെത്തിച്ചു വരുന്നതിനെ പ്രതീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടാണ്, കൃഷ്ണമേനോൻ പ്രഭാതത്തിൽ തന്നെ സ്റ്റേഷനിലെത്തിയിരിക്കുന്നത്; ചാറിനടന്ന് അകലെ സൂക്ഷിച്ചുനോക്കുമ്പോൾ, “പേരില്ലാമനയ്ക്കലെ തുപ്പൻനമ്പൂരിപ്പാടും” കൂട്ടരും വണ്ടി കയറാൻ വരുന്നതു കാണുന്നു. ഈ നമ്പൂരിപ്പാട് ‘ശുണ്ണിക്കാരനാണ്’, കാലത്തിനടുത്ത കോലം കെട്ടുന്നവരുടെ വിരോധിയുമാണ്, അകായിലുള്ളവക്ക് തീവണ്ടിയാത്ര അനുവദിക്കാത്തവരുടെ കൂട്ടത്തിൽ പ്രമാണിയുമാണ്. ‘ഇദ്ദേഹം വണ്ടികയറുക ഇടംപ്രഥമമാണ്’; തന്റെ ഭൂതന്മാരോടു തനിക്ക് “അയിത്തക്കാരം മാറും” ഇല്ലാത്ത ഒരു മുറി “തൂത്തുവെടുപ്പാക്കിയിടണ”മെന്നു തീവണ്ടിക്കാരമായി വ്യവസ്ഥചെയ്യാൻ കല്പിക്കുന്നു. ഭൂതൻ ഒരു ഭാഗത്തുപോയി ഗാർഡിനോടും സ്റ്റേഷൻമാസ്റ്ററോടും കാര്യം കേൾപ്പിയും, അവരുടെ അധിഷ്ഠിതങ്ങൾ സഹിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. പിന്നെ നിന്മൂരിതന്നെ ടിക്കറ്റുമറിയുടെ അടുക്കൽ ചെന്നു കൈ മുട്ടിക്കൊണ്ട്, “ശേഷം! ശേഷം! ഏടാ ശേഷൻ!” എന്നു

വിളിയ്ക്കുന്നു; തന്നെ ടിക്കാറക്ലാക്ക് അറിഞ്ഞിട്ടില്ലെന്നു വിചാരിച്ച്,
 “നമ്പൂരി, ഒരു കാൽ ഇരുമ്പഴിയിലും ഒന്ന് ഒരു ബെഞ്ചിനേലും
 ചവുട്ടി ഉയർന്നുനിന്നു പൂനൂൽ ഒരു കയ്യിലെടുത്തു തലോടിക്കൊണ്ടു
 ക്ലാക്കിന്റെ മുഖത്തു നോക്കുന്നു.” ക്ലാക്കുമായി ടിക്കാറുവിലയെപ്പു
 ററി തക്കിക്കുന്നു. “ഇനി അങ്ങയ്ക്കു ശീട്ടുതരാൻ തോന്നേട്ടെന്ന് ഇക്
 ഷാട്ടിവരും” എന്ന്, ക്ലാക്ക് നമ്പൂരിയുടെ ഭാര്യയെ അവഹേളിച്ചും
 കൊണ്ടു മറുപടി പറയുന്നു. തീവണ്ടി തള്ളിപ്പോവുന്നു. നമ്പൂരി വ
 ങ്ങിയെ കൈകൊട്ടി വിളിക്കുന്നു. പിന്നെ അടുത്ത വണ്ടി വരുന്ന
 തുവരെ സ്റ്റേഷനിൽ ഇരിക്കാമെന്നു സമാധാനപ്പെട്ട് ബെഞ്ചിൽ
 ഇരിക്കാൻ ചെല്ലുമ്പോൾ, കൃഷ്ണമേനോനെ കാണുന്നു. അവർ ത
 മ്മിൽ കശലപ്രശ്നങ്ങൾ ചെയ്യുന്നു. നമ്പൂരി, ഇക്ഷാട്ടിയുടെ മ
 കനെ മാരായിരം ക്ലാസുവരെ പഠിപ്പിക്കാൻ നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്നതി
 നെയും, കലേശന്റെ ഭരണത്തെയും പറ്റി ചേനോനോടു സംസാ
 രിക്കുന്നു. കലേശന്റെ ഭരണത്തെപ്പറ്റി നമ്പൂരിക്കു നല്ല ബോദ്ധ്യ
 മായിട്ടില്ലെന്ന് അദ്ദേഹവും; അതിനെതിരായി ചേനോനും വാദി
 ക്കുന്നു. തീവണ്ടിയേപ്പാട് നെക്കുറിച്ചു വാദപ്രതിവാദം ചെയ്യുന്നതി
 നിടയ്ക്കു, നടാടെ തീവണ്ടി കയറുവാൻ വന്നിരിക്കുന്ന ആ നമ്പൂരി,
 തീവണ്ടിയേപ്പാടിനെപ്പറ്റി, പട്ടുരൂപത്തിൽ, ആക്ഷേപമായ വ
 ണ്ണന ചെയ്യുന്നു. പിന്നെ കാരോരോ സംഗതികളിൽ കലേശന്നു
 വിരോധമായ അഭിപ്രായം വച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ആ നമ്പൂരി, ചേ
 നോന്റെ കാരോ എതിർവാദവും കേൾക്കുമ്പോൾതന്നെ, തന്റെ
 അഭിപ്രായം തെറ്റാണെന്നു നമ്മിതിയ്ക്കയും, തനിക്ക് കലേശന്റെ
 ഭരണത്തെക്കുറിച്ച് അടുത്ത പരിചയമുണ്ടെന്നും ബഹുമാനമാണ്
 തോന്നിട്ടു തുടരുന്ന വിശദമാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇങ്ങിനെയുള്ള
 സംഭാഷണം കഴിയുമ്പോഴെക്കും, അടുത്ത വണ്ടി എത്തുന്നു. അ
 വരൊക്കെ വണ്ടികയറിപ്പോകയും, രണ്ടാമങ്കം അവസാനിക്കുകയും
 ചെയ്യുന്നു.

“സവിശേഷം അലങ്കരിയ്ക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള അഭിനവപ്രാസാദത്തി
 ന്ന്റെ വരാന്തയിൽ കുന്നലക്കോൻ ഒരു പൂത്താനപത്രം വായിച്ചിരി

യ്ക്കുന്നു. മുൻവശത്തെ വഴിയിൽ ഒരു വടിയും കത്തി അനാചാരത്തിലെ കാണാൻ പ്രവേശിക്കുന്നു” — ഇങ്ങിനെയാണ് മൂന്നാമതും ആരംഭിക്കുന്നത്. കാണാൻ കൂട്ടുകാരായ പൊളിപ്പറമ്പനും, തേനക്കോടനും, ഷാമച്ചെട്ടിയും പ്രവേശിച്ച് കാണാരുമായി ഓരോരോ സമാചാരങ്ങൾ പറയും, അതിനിടയിൽ പുതിയ ആചാരങ്ങളെയും കലേചരിഷ്ക്കാരത്തെയും നിന്ദിക്കയും ചെയ്തു നില്ക്കുമ്പോൾ, കാണാരുടെ ഭാര്യ അവിടെ വന്ന് കാണാരുടെ വഴക്കുകൂട്ടുന്നു; ആ സന്ദർഭത്തിൽ, കൊച്ചാല എന്ന പുലയനും കണ്ടുണ്ണി എന്ന തുഴവനും അവരുടെ അടുക്കലേക്ക് ആ വഴിയായി വരുന്നതുകണ്ട്, പുലയൻ തിമിത്തം അശുദ്ധമായി എന്ന കാരണത്താൽ, കാണാരുടേയും അവനെ തല്ലുന്നു. ആ അടികൾക്കൽ കേട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന കുന്നലക്കോൻ, തന്റെ ശിപായിയെ അയച്ച് അക്രമികളെ പിടിപ്പിച്ചു തന്റെ മുമ്പിൽ വരുത്തുന്നു. കൊച്ചാലയും അള്ളത്തത്തിൽ അവിടെ ചെല്ലുന്നു. അടികൾക്കലിനുള്ള കാരണം ചോദിച്ചറികയും, “പീവപയുന്തം ശിക്ഷിക്കപ്പെട്ട ജെന്റിലിൽ നിന്നു ചാടിപ്പോയ അക്രമികളും രാജദ്രോഹികളുമായ അനാചാരം, അസത്യം, ചെറുതും, ഷാമം” എന്ന ലോകോപദ്രവകാരികളായ ആ കൂട്ടരുടെ സമസ്പഷ്ടി പ്രിയർ പ്ലായയെപ്പറ്റിയും മറ്റും കുന്നലക്കോൻ അവരെ ശാസിക്കയും, അവരോടു “ശങ്കരാചാര്യസ്വാമികളുടെ മനീഷാപഞ്ചകം വായിച്ചിട്ടുണ്ടോ” എന്നു ചോദിക്കയും, അതിന്നു ‘ഇല്ല’ എന്ന അവരുടെ മറുപടി കേൾക്കുമ്പോഴേക്കും, പുലയൻ ആ പഞ്ചകത്തെ കമ്മിയാക്കിപ്പാടുകയും ചെയ്യുന്നു. കുന്നലക്കോൻ പിന്നെ ആരാച്ചാരെ വരുത്തി, പൊളിപ്പറമ്പനെയും തേനക്കോടനെയും ഇക്കലിട്ടു കൊല്ലുവാനും, കാണാരെ അചരിഷ്കരതയായിക്കിടക്കുന്ന ഉറന്നാട്ടിലെക്കും, ഷാമനെ ആണ്ടമാൻ ദീപിലേക്കും കടൽ വിട്ടുവാനും ആജ്ഞാപിക്കുകയും; ആ അക്രമികൾക്ക് ഒരുക്കം വന്നതിൽ ആശ്ചര്യപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു. ആ സന്ദർഭത്തിൽ, കലേശൻ തന്റെ ജന്മർക്കം പ്രമാണിച്ചു പ്രജകൾ ചെയ്യുവാൻ ചോകുന്ന മംഗളപ്രാർത്ഥനയെ കൈക്കൊള്ളുവാനായി എഴുന്നള്ളുന്നു. തിരുമേനി എഴുന്നള്ളിയ വിവരം ബാലാറാണിയെ അറിയി

പുനും, റാണിയോട് അവിടുത്തോളം വരുന്നതിനു പറയാനും, കന്നലക്കോൻകൊള്ളെ അയച്ച്, റാണിയെ വരുത്തിയതിന്റെ ശേഷം, ബാലാകലേശ്വരൻ തമ്മിൽ സൈപരസല്ലാപം ചെയ്തുകൊള്ളട്ടെ എന്നു നിശ്ചയിച്ച്, കന്നലക്കോൻ യോഗംകൂടേണ്ടതിനു വേണ്ടതു ശട്ടം കെട്ടുവാനായി പോകുന്നു. നായികനായകന്മാർ തമ്മിലുള്ള സല്ലാപത്തിൽ, മക്കളായ സുയശസ്സിന്റെയും പ്രതാപന്റെയും മഹിമകളെപ്പറ്റി പറയും, ആ കുട്ടികൾ വന്ന് അല്പനേരം പുകഴ്ത്തുകയും, കപ്പൽ വരുത്തിക്കൊടുപ്പാൻ ആവശ്യപ്പെടുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതിനിടയിൽ, കന്നലക്കോനാദികൾ പ്രവേശിച്ചു മംഗളപത്രം സമർപ്പിക്കുന്നു; നാവികസമാജം വകയായും ഒരു മാംഗളപത്രം അർപ്പിക്കുന്നു. കലേശൻ തന്റെ “പ്രേമഭാജനങ്ങളായ പ്രജകളെ” സംബോധനം ചെയ്തുകൊണ്ടു മറുപടി അരുളുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇങ്ങിനെ മൂന്നാമങ്കവും, അതോടുകൂടി നാടകവും അവസാനിക്കുന്നു.

മേൽപറഞ്ഞ പ്രകാരമാണ് കഥയുടെ ചുരുക്കം. ഇത് ഇത്ര നീളിപ്പറയേണ്ടിവന്നത്, മേലിൽ കഥാബന്ധത്തിന്റെ ഗുണഗുണങ്ങളെ നിരൂപണം ചെയ്യുമ്പോൾ പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന അഭിപ്രായങ്ങളെ വിശദവും സുഗ്രഹവുമാക്കുവാനായിട്ടാകുന്നു.

‘ബാലാകലേശം’ ഒരു നാടകമാണോ? ഈ ചോദ്യത്തിനുള്ള ഉത്തരം നാടകലക്ഷണ ചർച്ചയെ ആശ്രയിക്കുന്നു. മലയാളത്തിൽ നാടകങ്ങളുടെ ആവിർഭാവം സംസ്കൃതത്തിൽ നിന്നാകുന്നു എന്നു പ്രസിദ്ധമത്രെ. ‘നാടകം’ എന്ന അഭിധാനം തന്നെ, ഇതിന് ഒരു തെളിവാകുന്നുവല്ലോ. സംസ്കൃതനാടകങ്ങളുടെ ലക്ഷണങ്ങൾ ‘ബാലാകലേശ’ത്തിനുണ്ടോ? ഈ ലക്ഷണങ്ങളെന്തെന്ന് ഇവിടെ വിസ്തരിക്കേണ്ടതില്ലെന്നു വിചാരിക്കുന്നു. എന്നാലും, ‘ബാലാകലേശം’ത്ത് ഈ ലക്ഷണങ്ങൾ മുഴുവനുമോ ഏതാനുമോ ഉണ്ടോ, എന്നുള്ള അന്വേഷണത്തിൽ, നാടകലക്ഷണസംബന്ധമായ ചില സംഗതികളെ ആലോചിക്കേണ്ടിയുണ്ടാകുന്നു. ഈ കൃതി രസാശ്രയമായ ദൃശ്യകാവ്യമാണെന്നോ? ഇതിന് എന്തെങ്കിലും ഭേദം

സ്ത്ര' ഉണ്ടോ? വസ്തുനിദ്രേശത്തിൽ ബീജ, -ബിന്ദു, -പതാക, -പ്രക
 ഷി, -കാർയ്യം എന്ന അർത്ഥപ്രകൃതികൾ യോജിച്ചിട്ടുണ്ടോ? ആരം
 ഭം - യത്നം, - പ്രാപ്തമാശം, - നിയന്ത്രണം, - ഫലാഗമങ്ങൾ എന്ന അ
 ബ്ധ സന്ധികളും യോജിച്ചിട്ടുണ്ടോ? കഥ, പ്രവൃത്തമോ, ഉൽപാദ്യ
 മോ, മിശ്രമോ ആണോ? വല്ലാഭമുളി കാകാസ്വാകാവതാരപ്ര
 വേശകങ്ങൾ എന്ന സൂച്യങ്ങൾ ഇതിൽ ചിലപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടോ? പ്ര
 കാശം, സ്വഗതം, ജനാനതികം, അപവാരിതകം, ആകാശഭാഷി
 തം എന്നിതുകളും ഉണ്ടോ? ഇരിലെ നായകന്റെ ലക്ഷണങ്ങളെ
 തുടങ്ങി നേതാവു ധീരഭാഷത്തനോ, ധീരലളിതനോ, ധീരശന്തനോ,
 ധീരഭയനോ? ദക്ഷിണനോ, ശന്തനോ, ധൃഷ്ടനോ, അനുകൂലനോ?
 നായക, സ്വീയയോ, അന്യയോ, സാമാന്യയോ? അംഗിയായ ര
 സം ഏതാണ്? ശ്യാഗാരമോ, വീരമോ, കരുണമോ? ഇങ്ങിനെ ഭാ
 രോരോ സംഗതികളെ പര്യാലോചിച്ചെടുത്താൽ, 'ബാലാകലേ
 ശ'ത്തിൽ ഈ വക ലക്ഷണങ്ങൾ പലതും ഇല്ലെന്നു പാകവേണ്ടി
 യിരിക്കുന്നു. ഇതിലെ കഥ വസ്തുതയെന്ന ലോകാവസ്ഥയെ അനുക
 രിക്കുന്നില്ല. ഒരു നായകൻ തന്റെ ഭാര്യയുടെ രോഗത്തിന്നു ശമ
 നം വരുത്തുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നതായിട്ടാണ് കഥാരംഭത്തിൽ സൂചി
 പ്പിച്ചിരിക്കുന്നത്. എന്നാൽ ഈ ആരംഭത്തെ തന്നെയാണോ പി
 നെയുള്ള അങ്കങ്ങളിൽ തുടരുന്നത്? അല്ലെന്നു സ്പഷ്ടം. രോഗ
 ശമനത്തിന്നു യത്നം ചെയ്തവെന്നാകട്ടെ, ആ യത്നം ഇടയ്ക്കു തടയ
 പ്പെട്ടു എന്നാകട്ടെ, മീനും അതിന് അഭിപ്രായി ഉണ്ടായി എന്നാ
 കട്ടെ, ഒടുവിൽ ഫലപ്രാപ്തി ലഭിച്ചു എന്നാകട്ടെ, യാതൊന്നും ഇതി
 ൽ ബന്ധിച്ചുകാണുന്നില്ല. പാസ്തവത്തിൽ, ആദ്യത്തേ അവിച്ഛിന്നമാ
 യ ഒരു കഥാവസ്തു ഇന്നുള്ളിലൂടെ കടന്നുപോകുന്നതായി കാണുന്നി
 ല്ല. ചില പാത്രങ്ങൾ തമ്മിൽ ഭാരോരോ വിഷയത്തെക്കുറിച്ച്,
 ഭാരോരോ അപസാരത്തിൽ, ചെയ്യുന്ന സംഭാഷണങ്ങളെ എല്ലാം
 കൂട്ടിക്കൂട്ടി, ഇടയ്ക്കിടെ ഭാരോ വിരമം വരുത്തി അങ്കവിഭാഗം ചെ
 യ്തിട്ടുള്ളതല്ലാതെ, ഈ കൃതിയിൽ നിർദ്ദിഷ്ടമായ ഒരു ദേശം സാധി
 പ്പാൻവേണ്ടി കഥാപാത്രങ്ങൾ ഐക്യത്തോടുകൂടി പ്രവർത്തിക്കുന്നു
 എന്നു കഥാഘടനം ചെയ്തിട്ടില്ല. ഇതിലെ രണ്ടാമങ്കത്തിൽ, നായ

കുറും കഥാപ്രസംഗം ചെയ്യുന്ന കൃഷ്ണമേനോന്റെയും നമ്പൂരിയ
 ടെയും സംഭാഷണം കേവലം ഒരു പ്രവേശകത്തിന്റെ നിലയിൽ ഉ
 ള്ളതല്ലതെ, ഒരുക്കമെന്ന വിഭാഗത്തെ അർത്ഥിക്കുന്നതല്ല. മൂന്ന
 കത്തും തമ്മിൽ, നായകനെ സംബന്ധിച്ച കഥാപ്രസംഗം കല
 ന്നവാരണെന്നുള്ള ബന്ധമൊഴികെ, പമ്പുചിമ്പുള്ളവ മുന്യമുന്യ
 ഇവയിൽനിന്നു കാൽക്കാരണനിയമപ്രകാരം സംഭവിക്കുന്നവയാ
 യിരിക്കുന്നില്ല. വാസ്തവത്തിൽ, കഥാബീജത്തെ ഇതിനുണ്ടെ
 ന്നു പറഞ്ഞുകൂടുന്നതല്ല. നായകനായി കല്പിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ക
 ലേശ്വരനെയും, നായകലക്ഷണങ്ങളെ പ്രശ്ശിപ്പിക്കുന്നില്ല. നാ
 യകൻ ഒരു നിർദ്ദിഷ്ടമായ ഉദ്ദേശത്തെ സാധിപ്പിക്കുവേണ്ടി പ്രവ
 ര്ത്തിക്കുന്നതായി കാണുന്നില്ല. കലേശ്വരന്റെയും ബാലയുടെയും ച
 രിതവർണ്ണനം ചെയ്യുന്ന സംഭാഷണങ്ങൾ നായകന്റെയോ നായി
 കയുടെയോ ജീവിതവൃത്തിയുടെ പ്രകടനമാവുന്നതുമല്ല. ഇങ്ങിനെ
 നോക്കിയാൽ, സംസ്കൃതനാടകശാസ്ത്രപ്രകാരം 'ബാലാകലേശ്വ
 ര'ത്തെ നാടകമായി ഗണിപ്പാൻ പാടുള്ളതല്ലെന്നു നിശ്ചയമാകും.

എന്നാലിനി ഇതിന്നു മറ്റേതെങ്കിലുമൊരുമാതിരി നാടകത്തി
 ന്റെ വർഗ്ഗത്തിൽ ചേർന്നു നില്ക്കാൻ കഴികയില്ലയോ? മലയാളത്തി
 ൽ, നാടകങ്ങളുടെ ആവിർഭാവം, ആദ്യമായി സംസ്കൃതത്തിൽ നി
 ന്നാണെന്നു മുമ്പു പറഞ്ഞുവല്ലോ. എന്നാൽ, സംസ്കൃതത്തിൽ
 വന്നു നാടകങ്ങൾ വന്നു ചേരുന്നതു, നാട്യകലയും നാട്യപ്രബന്ധ
 ങ്ങളും മലയാളത്തിൽ ഇല്ലായിരുന്നു എന്നു ഞാൻ പറയുന്നില്ല. കൂ
 രത്തുകൾ, കഥകളി മുതലായ ചില നാട്യങ്ങൾ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടെങ്കി
 ലും, അവ, പരമാർത്ഥത്തിൽ സംസ്കൃതത്തിലെ 'നാടക' ശബ്ദ
 ത്താൽ വിവക്ഷിക്കപ്പെടുന്ന അർത്ഥത്തിലുൾപ്പെട്ടവയല്ല. സംസ്കൃ
 തത്തെ കഴിച്ചാൽ പിന്നെ, പാശ്ചാത്യഭാഷകളിൽനിന്നും തമിഴിൽ
 നിന്നുമാണ് മലയാളനാടകങ്ങൾ ചിലതു് ആവിർഭവിച്ചിട്ടുള്ളതു്.
 എന്നാൽ ഇവയ്ക്കു, ലക്ഷണങ്ങളിൽ മുഖ്യമായവ ഏറെക്കുറെ സമാ
 നമാണെന്നു സൂക്ഷ്മാലോചിച്ചാൽ ഗ്രഹിക്കാവുന്നതാണ്. പാ
 ശ്ചാത്യനാടകങ്ങൾക്ക് അവശ്യം ആവശ്യകമെന്നു നിശ്ചയിക്കപ്പെ
 ട്ടിരിക്കുന്ന കരളൈക്യം, ദേവൈക്യം, വ്യാപാരൈക്യം എന്നു മൂന്നു

വക ചെറുകുറുപ്പും ബാലാകലേശ്വരത്തിന്നുണ്ടോ എന്നു നോക്കാം. രംഗങ്ങൾ കൊച്ചി സംസ്ഥാനത്തിനുള്ളിൽ തന്നെയുള്ളവയാണെന്ന് അർത്ഥമാക്കിയാൽ, ദേശൈക്യം ഉണ്ടെന്നു സമ്മതിക്കാം. എന്നാൽ കുറു രണ്ട് ചെറുകുറുപ്പുകളോ? ഒന്നാമകത്തിൽ, 'ബാല' അനേകശതം മുമ്പുള്ള ലത്തക്കാർ, ചോളന്മാർ ഗീസുകാർ മുതലായവരുടെ ആക്രമങ്ങളെപ്പറ്റിയാണ് തോഴിയോടു സംഭാഷണം നടത്തിത്തുടങ്ങുന്നത്; പണ്ടേക്കാലം മുതൽക്ക് ഇന്നേവരെയുള്ള കഥകളൊക്കെ ഒന്നായി കൂട്ടിക്കെട്ടിയിരിക്കുന്നു. മൂന്നാമകത്തിലോ, ഭാവികാലത്തിൽ ഉണ്ടായിക്കാണാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നതായ ചില സമുദായ പരിഷ്കാരങ്ങളെയും സംഘടിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. ഈ അവസ്ഥയ്ക്ക്, കാലൈക്യം ഇല്ലെന്നു നിശ്ചയംതന്നെ. പിന്നെ, വ്യാപാരൈക്യം; നായകൻകൂടിയും നിർദ്വിഷ്ടമായ ഒരുദേശത്തെ മുൻനിർത്തിക്കൊണ്ടു വ്യാപരിക്കുന്നില്ല. മറ്റുള്ള കഥാപാത്രങ്ങളും അങ്ങിനെയൊരു ഉദ്ദേശപ്രകാരം ഉപകാരികളായോ സഹകാരികളായോ വ്യാപരിക്കേണ്ടുന്ന ആവശ്യകതയും അവകാശവും ആ കാരണത്താൽ തന്നെ നിരസിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഇങ്ങിനെ വ്യാപാരൈക്യവും ഈ കൃതിയിലില്ല. ഇനി, തമിഴ്നാടകങ്ങളുടെ തോതുവച്ചു നോക്കുന്നതാണെങ്കിൽ, ആ നാടകകർത്താക്കന്മാരും ഭരതശാസ്ത്രത്തെ അനാദരിച്ചിട്ടില്ലെന്നു തെളിയുന്നതാണ്. ആ നാടകങ്ങളിലും, നിർദ്വിഷ്ടമായ ഉദ്ദേശത്തെ പ്രാപിപ്പാനായിക്കൊണ്ടുള്ള കഥാപാത്രങ്ങളുടെ വർണ്ണനകായവ്യാപാരങ്ങളെ ലോകാവസ്ഥ അനുസരിച്ചു തന്നെയാണ് ഘടിപ്പിച്ചുകാണുന്നത്.

ഇങ്ങിനെ, മലയാളത്തിൽ പ്രസിദ്ധങ്ങളായ നാടകമാതൃകകൾ ഒന്നിനെയും, 'ബാലാകലേശ്വരം' അനുകരിയ്ക്കുന്നില്ലെന്നു തെളിയുന്ന സ്ഥിതിക്ക്, ഇതിന്നു 'നാടകം' എന്ന പേർ യോജിക്കയില്ലെന്നു പറഞ്ഞേ കഴിയൂ.

'ബാലാകലേശ്വരം', നാടകം എന്ന അഭിധാനത്തെ അർത്ഥിജ്ഞാപനം തക്കവണ്ണം നാടകലക്ഷണങ്ങൾ തികഞ്ഞിട്ടുള്ള കൃതി അല്ലെങ്കിൽ അല്ലെങ്കിൽ, നാടകം എന്ന നിലയിൽ സ്വീകരിക്കപ്പെടാ

ൻ അവകാശമില്ലെന്നിരിക്കിൽ പിന്നെ, 'കൊച്ചിസാഹിത്യസമാജ്'ത്തിന്റെ അധികാരത്തിൻ കീഴിലുള്ള സാഹിത്യലോകത്തിൽ എന്തെങ്കിലും ഒരു പദം അതിന് അനുവദിച്ചുകൂടുന്നതാണോ? ഈ ശപഥസ്വരൂപിയിൽ പെട്ടതായ ഒരു ജീവി മനുഷ്യജാതിയുടെ ലക്ഷണങ്ങൾ തികഞ്ഞതല്ലെന്നിരിക്കട്ടെ; അതു നിമിത്തം, ആ ജീവിയെ മനുഷ്യപർവ്വത്തിൽ സ്വീകരിച്ചുകൂടുന്നതല്ലെന്നു മറിക്കട്ടെ. എന്നാലും അതിന്നു മനുഷ്യന്റെ കൈകളും, കുതിരയുടെ കാലുകളും, കരങ്ങിന്റെ തലയും, ആനയുടെ തുമ്പിടക്കയും, സ്പർത്തിന്റെ പല്ലും - ഇങ്ങിനെ ഓരോരോ അവയവങ്ങൾ ഓരോരോ ജന്തുക്കളുടേതായിരുന്നാൽ, അതുപ്രകൃതിയുടെ വികൃതിയാണെങ്കിലും കൂടി, അതിന്നു ജന്തുലോകത്തിൽ പ്രത്യേകമായൊരു സ്ഥാനം അനുവദിക്കാവുന്നതാണല്ലോ. അതിന്നുണ്ണം, നാടകലക്ഷണങ്ങൾ തികയാത്ത കാരണത്താൽ നാടകജാതിയിൽനിന്നു ഭ്രഷ്ടമായിത്തീരുന്ന ഒരു കവിസ്രഷ്ടിയെ, സാഹിത്യലോകത്തിൽ പെട്ടതായ പ്രകൃതിയുടെ ഒരു വികൃതിയെന്നു ഗണിച്ചു പ്രത്യേകമായൊരു സ്ഥാനം കല്പിക്കാം. ബാലാകലേശ്വര്യം അങ്ങിനെ വിശേഷമായൊരു പദത്തെ അർത്ഥിക്കുന്നുവെന്നു സമ്മതിക്കാം. അതു ഞാടകമാവാൻ വേണ്ടി സൃഷ്ടിച്ചതായ ഒരു ഗദ്യപദ്യമിശ്രകൃതിയാണെന്നു കാണുന്നതുകൊണ്ട്, അതിന്നു സാഹിത്യലോകത്തിൽ ഒരു പ്രത്യേകസ്ഥാനം ലഭിപ്പാൻ അവകാശമുണ്ടെന്നിരിക്കട്ടെ. എന്നാൽ, ഈ അവകാശവാദം, 'കൊച്ചിസാഹിത്യസമാജ്'ത്തിന്റെ അധികാരത്തിൻ കീഴിൽ ഉള്ളതായ സാഹിത്യക്ഷേത്രത്തിൽ ഒരു പ്രതിഷ്ഠ ലഭിക്കുന്നതിന്നു വേണ്ടുന്ന വിശേഷാവകാശത്തെ അനുവദിച്ചു കൊടുക്കുന്നതിലേക്കു സാധുവാകുമോ, എന്നാണു് ആലോചിപ്പാനുള്ളത്. അതിലേക്കു്, ഈ കൃതിയിലെ പ്രതിപാദ്യവിഷയങ്ങളുടെ ഗുണഗുണങ്ങളെപ്പറ്റി നിരൂപണം ചെയ്യേണ്ടതാവശ്യകമാകുന്നു. കൊച്ചി വലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിനെ രാജഭരണമഹിമയെ വിഷയീകരിച്ചിട്ടുണ്ടു് ഈ കൃതിയിലുണ്ടെന്നതെന്നു പറഞ്ഞതുകൊണ്ടുമാത്രം, ഈ കൃതി ഗുണഭൂയിഷ്ഠയാണെന്നു് അനുമാനിക്കുവാൻ ന്യായമില്ല. കഥാനായകന്റെ ചരിത്രത്തെ എങ്ങിനെയാണു് വർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നതു്; ആ വർണ്ണനകളാൽ നാ

തന്നെ സ്വഭാവപ്രദർശനം ചെയ്യുന്നതെന്നാണ്; ആ വർണ്ണനകൾക്കിടയിൽ ഒരോരോ ഉപചിന്തയങ്ങളെപ്പറ്റി പ്രാസംഗികമായി ചെയ്തിരിക്കുന്ന പ്രസ്താവങ്ങൾ ഏതുപ്രകാരത്തിലുള്ളവയാണ്; ഇത്യാദി ചലേ സംഗതികളെ നിർണ്ണയിച്ച ശേഷമേ, ഈ കൃതിയുടെ തുല്യതയേയോ ഗ്രാഹ്യതയേയോ തീർച്ചപ്പെടുത്തിയുള്ളൂ. ഒന്നാമതായി, കഥാനായകനായി സങ്കല്പിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന കലേശനെപ്പറ്റി വർണ്ണിച്ചിട്ടുള്ളതു നോക്കാം. നായികയായ ബ. ലയുടെ ആലസ്യപ്രസ്താവനയോടുകൂടിയാണ് ഒന്നാമകം ആരംഭിക്കുന്നത്. തന്റെ മഹിമിയെ ചികിത്സിപ്പാൻ, ചൈദ്യനെ നിശ്ചയിച്ചുവെച്ചു, നായകൻ സുഖവാസത്തിനായി അകലെയുള്ള അമലപുരത്തേക്കു പോയിരിക്കുന്നു. ഇതു, നായകന്റെ ഗുണോൽക്കർഷത്തിനു ധ്വനികരമായ വർണ്ണനമാണെന്നു പറയാതെ കഴികയില്ല; നായികയിൽ നായകനുള്ള പ്രേമം ആത്മാർത്ഥമല്ലെന്നും, സ്വാർത്ഥത്തെക്കരുതിക്കൊണ്ടു, നായികയുടെ ആപൽദശയിൽ കൂടിയും, അവളെ പിരിഞ്ഞുപോവാൻ മടിക്കുന്ന ആളല്ല നായകനെന്നും, സ്വഭാവമൃഗ്യം സംഭവിക്കുന്നു. ഇനിയും, നായകനെക്കുറിച്ച്, സുസ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന വർണ്ണന നോക്കുക. (നർ. ൨൦൦൦)

അഞ്ചാതാലോചനകമ്പികൾ വലയനിറഞ്ഞൊത്തുമാത്തൊന്നാഗ. ചെഞ്ചയപ്പച്ചണ്ണിത്തുത്തളിരുമൊരു കലേശശയകൂട്ടിനുള്ളിൽ സഞ്ചാരമെത്തുമേൽമെറുകിളിമകളുംബാലികേ, ഭാഗ്യമുതത്തുഞ്ചൊളംകോകിലപോൽവെതിപുരസുഖക്കാറിലാരോഗ്യമേ-
(൩൦.)

ഈ പദ്യത്തിന്റെ വ്യാഖ്യാനം ആത്മമെന്നാണ്? കലേശന്റെ ആശയമാകുന്ന കൂട്ടിനുള്ളിലാണ് ബാലയെന്നു കിളിയുടെ ഇപ്പൊഴത്തെ വാസം; ആ കൂട്ട് എങ്ങിനെയുള്ളതാണ്? ആലോചനയാകുന്ന കമ്പികളാൽ ചുറ്റപ്പെട്ടതാകുന്നു. അതു മാത്രമോ? അനുരാഗമാകുന്ന ചെഞ്ചയക്കൊണ്ടു പൂച്ചിട്ടതുമാണ്. ഇതിന്റെ അർത്ഥമോ? പുറമെ കണ്ടെന്നു അനുരാഗംവെറും പൂച്ചാണ്, കമ്പികൾ അനുരാഗകൂടിയല്ല, അകത്തു് ആലോചനയെന്നുള്ളതു്, ഈ ആ

ലോചനയെ അമരാഗപ്പച്ചകൊണ്ടു മറച്ചുവെച്ചിരിക്കുന്നു. ഇങ്ങി
 നെയുള്ള കൂട്ടിനുള്ളിൽ സഞ്ചരിക്കുന്ന കിളിക്കു പുരുഷസ്വം എപ്പോ
 ഡം സാധ്യമാവൂ? കൂട്ടിലടയ്ക്കപ്പെടാത്ത കോകിലാ എങ്ങിനെയൊ
 നോ മുതത്തുഞ്ചത്തിരിക്കുമ്പോൾ സുഖക്കാരോടു ആരോഗ്യ
 ഞ്ഞ പ്രാപിക്കുന്നു, അതിനാൽ, ബാലയാകുന്ന കിളിയും ഭാഗ്യ
 മാകുന്ന വൃഷ്ടത്തിന്റെ തുഞ്ചത്തു കാര്യസ്ഥൻ പുരുഷസ്വം ലഭി
 ക്കും. എന്നാൽ, കിളിക്കൂട്ടിലുള്ളിൽ തന്നെയാണോ ഈ സുഖ
 സ്ഥാനം? സാധാരണ പക്ഷികൂട്ടിനകത്തു വൃഷ്ടങ്ങൾ ഉണ്ടാവാ
 റില്ലല്ലോ. കൂട്ടിനു പുറമെ പോയാലേ, വൃഷ്ടശിഖരത്തെ പ്രാപി
 ക്കാൻ കഴിയൂ അതാവിട്ട്, കലേശാശയക്കൂട്ടിൽനിന്നു പുറത്തു
 പോന്നു ഭാഗ്യവൃഷ്ടത്തുഞ്ചത്തു കയറുമ്പോഴേ ബാലയാകുന്ന കിളി
 ക്കു സുഖം ലഭിക്കൂ എന്ന് അർത്ഥം വരുന്നു. ഈ വർണ്ണന നായകനു
 പ്രശംസയായിരിക്കുന്നില്ലെന്നു സ്പഷ്ടമല്ലോ. ഇനിയും നോക്കുക.
 അമരാഗത്തിൽ, ഫലാംശ്ലോകംകൊണ്ടു, നായകൻ തന്റെ ഹ
 സ്ത്യത്തുള്ള പാട്ടത്തിനായും, കസ്തുരികച്ചുപടത്തിനായും മരണി
 കൃണോട്ടത്തിനായും ഏല്പിച്ചുകൊടുക്കുന്നതിൽ തൽപരനായ ഒരു
 മധ്യമപാത്രമാണെന്ന് അർത്ഥം വ്യഞ്ജിക്കുന്നു. അതേ ഭാഗത്തുത
 ന്നെ, നായിക ഉദ്ദേശത്തിലെ കയ് ലുകളെപ്പറ്റി നായകനുമായി
 സംഭാഷണം ചെയ്യുമ്പോൾ, നായകൻ അവിടെ വളർന്നുനടയ്ക്ക
 കോകിലങ്ങളിൽ ഒരു ആൺകയിൽ 'ചെൺകോകിലത്തെ പ്രതീ
 ക്ഷിപ്പിക്കുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതായി വർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നു. അപ്രസ്തുതത്തി
 ൽ, ആൺകോകിലങ്ങൾ കൊച്ചിസംസ്ഥാനത്തിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥ
 നമാണെന്ന് അർത്ഥമാക്കുമ്പോൾ, അവരിലൊരാൾ 'ചെൺകോ
 കിലത്തെ പ്രതീക്ഷിപ്പുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു എന്നു പറയുന്നതിന്റെ
 വ്യംഗ്യം, കഥാനായകന്റെ ഭരണമന്ദിയെ ബാധിക്കുകയല്ലയോ
 എന്നു സംശയിക്കേണ്ടിവരുന്നു. ഇനി, ഫലാം ഭാഗത്തുള്ള മനോഹ
 രപദ്യം നോക്കുക.

ധാരാളപ്രഭയുറവിടുന്നനേളിനീ കാന്തൻ'കലേശോദയ-

ശ്ലീലാഭിജ്ഞവതിനപ്രശ്നമിദം'യ്ക്കത്തന്നുകൌതൂഹലാൽ'.

എന്ന ശ്ലോകാലംകൊണ്ടു്, അപ്രസ്തുതത്തിൽ, നേളിനീകാന്തൻ? ആയ ദിവാൻ, 'കലേശൻ' ആയ കഥാനായകന്റെ ശോഭാമയി മണ്ണു് ആശ്രയമാകുന്നു എന്നു പറയുമ്പോൾ, നായകന്റെ മാഹാത്മ്യത്തിന്നു് അപവാദമായിത്തീരുകയില്ലയോ എന്നും ശങ്കിക്കേണ്ടി വരുന്നു. എന്നെന്നാൽ, ചന്ദ്രന്റെ ശോഭാസൂര്യനിൽനിന്നു ലഭിക്കുന്നതാണെന്നു പ്രസിദ്ധം. ഇനി രാമാഭാഗം നോക്കുക. "അനാചാരം, അസത്വം, ചെറുപ്പം, ക്ഷാമം എന്ന ലോകോപദ്രവകാരികളായ നാലു ദിദ്വേപതകൾ മനുഷ്യാകൃതിയെ ആപലംബിച്ചു" കലേശന്റെ "രാജ്യത്തു ചാറുന്നു. ഇവർ ജീവപത്തു്തന്നെ ശിക്ഷിക്കപ്പെട്ടു ജയിലിൽനിന്നു ചാടിപ്പോയ അക്രമികളും രാജദ്രോഹികളുമാണു്." എന്നു പറഞ്ഞുകാണുന്നതുകൊണ്ടു്, കലേശന്റെ നാട്ടിൽ അക്രമികളെ ബന്ധനത്തിൽ വെക്കുന്നതിനുള്ള നിയമങ്ങൾക്കു് എന്തോ ഉലച്ചൽ തട്ടിട്ടുണ്ടെന്നും, ജേൽ ചാടിപ്പോയ അക്രമികൾക്കു നിർബാധമായി രാജപാലകളിൽ സഞ്ചരിക്കാമെന്നും അതുംമാവുന്നതാകയാൽ, ഇതും നായകന്റെ ഭരണകീർത്തിയെ അപവദിപ്പിക്കുന്നതായിത്തീരുന്നു. എന്നല്ല, ഈ അക്രമികൾ ഒരു പുലയനെ തല്ലിയതിന്നു്, അവരെ 'കുണലക്കോർ' എന്ന ഒരു ദ്രോഹസ്ഥൻ, തന്റെ ശിപായിയെക്കൊണ്ടു പിടിപ്പിച്ചു്, ആറാച്ചാരെ വരുത്തി, അക്രമികളിൽ രണ്ടാളെ തൂക്കിക്കൊല്ലാനും, രണ്ടാളെ നാടുകടത്താനും കല്പിക്കുന്നു. ഈ ശിക്ഷ അടികലശലിന്നുണ്ടെന്നും; കുററുകാരെ നീതിനിയമപ്രകാരം വിചാരണചെയ്തയോ മറ്റോ ചെയ്യുന്നില്ലെന്നും ഉള്ള സംഗതികൾ കാത്താൽ, കലേശന്റെ രാജ്യത്തു നീതി നടത്തുന്നതു പര്യഷ്കൃതനിയമങ്ങൾക്കു ചേർച്ചയായ വിധത്തിലല്ലെന്നു തോന്നുന്നതാണു്. ഇതും നായകന്റെ മാഹാത്മ്യത്തിന്നു് അപകർഷകമായിത്തീരുന്നു. ഓഹാഭാഗത്തു്, കലേശന്റെ പുത്രനായ സുയശസ്സി ചെയ്യുന്ന ചന്ദ്രോപാലംഭത്തിനിടയിൽ, പിതാവിനെ പ്രശംസിക്കുന്നതു കേട്ടിട്ടും, പിതാവു് ആ മുഖസ്തുതിയെ തടയാതെ, ചിരിച്ചുകൊണ്ടു സുയശസ്സിനെ ചുംബിക്കുന്നതും നായകഗുണശ്രേഷ്ഠത്വം അപകർഷകമായിരിക്കുന്നു. ഈ കൃതി ആദ്യവും ശ്ലേഷോക്തികളെക്കൊണ്ടു ഗ്രഥിക്കപ്പെട്ടിരിക്കയാ

ൽ, അപ്രസ്തുതത്തിൽ നായകനായ വലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ ഉത്തമഗുണങ്ങളെ മലിനമാക്കിക്കാണിക്കുന്നതായുള്ള മേല്പടി വർണ്ണനകൾ തന്നെ ഈ കൃതിയെ ത്രാജ്യകോടിയിൽ ചേർക്കുന്നതിന്നു കാരണമായിരിക്കുന്നുണ്ട്. ഇതിലുമധികമായി, മറ്റൊത്തതന്നെ വേണം? ൧൩-ം ൧൩-ം ഭാഗങ്ങളിൽ ഉദ്യാനകോകിലങ്ങളെ വർണ്ണിക്കുകവഴിയായി അപ്രസ്തുതത്തിൽ സ്വദേശി- പരദേശി- സർവ്വഭൂതദ്രോഹസ്ഥനാരെ സൂചിപ്പിച്ചു ചെയ്തിരിക്കുന്ന പ്രസ്താവങ്ങൾ യാതിസ്സഭാംഗനെ ഉജ്ജ്വലിപ്പിക്കുമെന്നു ശങ്കിക്കേണ്ടതായുമിരിക്കുന്നു. ചിന്നെയും, രണ്ടാമങ്കത്തിൽ, ഒരു നമ്പൂരിപ്പാടിനെ പ്രവേശിപ്പിച്ച്, അദ്ദേഹത്തെ അപരിഷ്കൃതനാക്കിക്കാണിച്ച്, പലേ പ്രകാരത്തിൽ അവഹേളനം ചെയ്തിരിക്കുന്നു. ഈ വർണ്ണനയുടെ യാഥാർത്ഥ്യത്തെയോ അയഥാർത്ഥ്യത്തെയോ പറ്റി ഈ സന്ദർഭത്തിൽ ഒന്നും പറയുന്നില്ല. എന്നാൽ, ഇതു യഥാർത്ഥമായിരുന്നാൽ കൂടിയും, വലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ ഭാണകീർത്തിയെ അപവദിക്കുന്നതായിത്തീരുകയെന്നു ശങ്കിക്കേണ്ടിവരുന്നു. എന്തെന്നാൽ: അവിടുത്തെ ഭരണത്താൽ, രാജ്യത്തിലുള്ള പ്രജകളിൽ പ്രധാനമായൊരു വർഗ്ഗക്കാർ ഇനിയും അന്ധകാരത്തിൽനിന്ന് ഉത്ഥാനം ചെയ്തിട്ടില്ലെന്നു പറയുന്നത്, നിശ്ചയമായും പ്രശംസയല്ല, എന്നു പറഞ്ഞേ തീരൂ. ആ നമ്പൂരിപ്പാടിനെ മലയാളബ്രാഹ്മണസമുദായത്തിന്റെ മൂലാഭിഷിക്തോദാഹരണമായിട്ടാണ് കവി സങ്കല്പിച്ചിരിക്കുന്നതെങ്കിൽ, അദ്ദേഹത്തിൽ ആരോപിച്ചിട്ടുള്ള വിഡ്ഢിത്തങ്ങളെപ്പറ്റി രോഷപ്പെട്ടവൻ ആ സമുദായത്തിന്നു ന്യായമായ കാരണമുണ്ട്. ഇതുകൊണ്ടും, 'ബാലാകലേശ'ത്തിൽ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുള്ള വിഷയങ്ങൾ പലതും ഭൂഷ്യമായിട്ടുള്ളവയാണെന്നും, അതിനാൽ, 'കൊച്ചിസാഹിത്യസമാജ'ത്തിന്റെ അധികാരത്തിൻകീഴിൽ പെട്ടതായ സാഹിത്യക്ഷേത്രത്തിനുള്ളിൽ ഇതിന്ന് ഒരു സ്ഥാനം അനുവദിച്ചുകൂടുന്നതല്ലെന്നും അഭിപ്രായപ്പെടേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

നാടകം എന്ന പേരിന് അർത്ഥയില്ലെങ്കിലും, 'കൊച്ചിസാഹിത്യസമാജ'ത്തിന്റെ അധികാരത്തിൻകീഴിൽ പെട്ടതായ സാഹിത്യലോകത്തിൽ ഒരു സ്ഥാനം കെട്ടുപ്പാൻ പാടില്ലാത്തപ്രകാരം

രം, വിഷയത്തിന്നു ഭൂഷണം കാണുന്നുണ്ടെങ്കിലും, ഈ കൃതിയെ മറു്
 ഏതാനുമൊരു ഗുണഭാഗം വിചാരിച്ചു സ്വീകാർത്ഥമായിക്കരുതാ
 മോ, എന്നാൽ ഇനി ആലോചിക്കേണ്ടതു്. ഇതിലെക്ക്, ഈ
 കൃതിയിലെ വർണ്ണനകൾ വാസ്തവത്തെ ആധാരമാക്കിയവയോ, വാ
 സ്തവികങ്ങളോ ആണോ എന്നു നോക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. മഴവനം
 വാസ്തവധീകൃതമോ വാസ്തവികമോ എന്ന് ആരായുന്നതിന്നുപക
 രം, ഏതെങ്കിലും രചിതമായിട്ടുണ്ടോ എന്നു കണ്ടുപിടിച്ചാലും
 മതിയാവുമല്ലോ. ഒന്നാമങ്കത്തിൽ, ബാലയും തോഴി സുരീനിയും
 തമ്മിൽ സംഭാഷണം ചെയ്യുമ്പോൾ, കലേശനെപ്പറ്റി നല്ലവണ്ണം
 അറിവുള്ളവളാണ് താൻ എന്നു തോഴിയുടെ പ്രാരംഭവാക്കുകൾ
 തെളിയിക്കുന്നുണ്ട്: അതില്ലെങ്കിലുംകൂടി, ബാലയുടെ തോഴിക്ക്
 ബാലയുടെ ഭർത്താവിനെപ്പറ്റി ഏകദേശം എല്ലാ വാർത്തകളും അ
 റിവുണ്ടായിരിക്കേണമെന്നു ന്യായമായി സങ്കല്പിക്കാം. എന്നാൽ,
 കുറെ കഴിയുമ്പോഴേക്കും (൯ാം ഭാഗത്തു്) ബാല ഭർത്താവിരഹത്തെ
 കേറിച്ചു പറയുന്നതു കേട്ടു്, തോഴി, ചോദിക്കുന്നതാവിതു്: — “ഇ
 പോൾ ആ മഹാനുഭാവനാൽ ഏതു നാടകം അലങ്കരിക്കപ്പെടുന്നു”
 എന്ന്. ഇതിന്നു്, അചലപുരത്തെപ്പറ്റി തോഴിക്കു സ്മരണ ഉ
 ണ്ടാക്കുകയാണ് നായികയുടെ മറുപടി. തോഴിയുടെ ചോദ്യം ലോ
 കസ്വഭാവത്തിന്നു ചേരുന്നില്ലെന്നു സ്പഷ്ടമാകുന്നു: കലേശൻ അച
 ലപുരത്തേക്കു പോയിട്ടുള്ള വിവരം ആ നിമിഷംവരേയും തോഴി അ
 റിഞ്ഞിട്ടില്ലെന്നു വരുന്നതു രീതി അവാസ്തവികവും അസ്വാഭാവി
 കവും ആണെന്നു നിശ്ചയം. വിശേഷിച്ചും, അപ്രസ്തുതത്തെ ചി
 ന്തിക്കുമ്പോൾ തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ എഴുന്നള്ളത്തിനെപ്പറ്റി
 നാട്ടിലുള്ളവർക്കു്, പ്രത്യേകിച്ചും അവിടുത്തെ കൊട്ടാരത്തിലുള്ളവ
 രു് അറിവില്ലെന്ന് ഉറപ്പായിപ്പാൻ പോലും പ്രയാസമു
 യിരിക്കുന്നു. അതങ്ങിനെയിരിക്കട്ടെ. നായികയും തോഴിയും ത
 മ്മിൽ ഏതാനും ചില വാക്കുകൾക്കൂടെ സംസാരിക്കുന്നതിനിടയിൽ,
 കലേശന്റെ രഥലോചനം കേൾക്കുന്നു, കലേശൻ അവരിരുന്ന ഉദ്യാ
 നത്തിലേക്കു വരുന്നു. അല്പം മുമ്പു് അചലപുരത്തെ അലങ്കരിക്ക
 ന്നു എന്നു വർണ്ണിക്കപ്പെട്ട നായകൻ, നായിക കണ്ണടച്ചു തുറക്കുന്നതി

നിടയിൽ, അചലപുരത്തുനിന്നു നായികയുടെ അരികിലെത്തുന്നതും, അങ്ങിനെ മടങ്ങിവരുന്നുണ്ടെന്ന വിചാരം മുൻകൂട്ടി നായികയെ അറിയിക്കാതിരിക്കുന്നതും വാസ്തവികമായിരിക്കുന്നില്ല. വിശേഷിച്ചു കലേശൻ അചലപുരത്തിലാണെന്നു അല്പം മുമ്പു മനസ്സിലാക്കിയ സുനീതി, “ഹേയേഹം! ഹേയേഹം” എന്ന ശബ്ദം കേട്ടു ക്ഷണത്തിൽതന്നെ പരിഭ്രമിച്ചു, “അതെന്താ, കലേശന്റെ മോഗമനോപാഷമോ?” എന്നു നായികയോടു ചോദിക്കുന്നതിൽ അടങ്ങിയ കലേശാഗമനബോധം, ആ സന്ദർഭത്തെ അപേക്ഷിച്ചുടത്തോളം, പൂർവ്വാപരവിരുദ്ധമായിരിക്കുന്നു. ആ ചോദ്യത്തെ തുടർന്ന്, “അതുതന്നെ, സംശയമില്ല” എന്നു നായിക മറുപടി പറയുന്നത്, കലേശന്റെ ആഗമനത്തെ പ്രത്യക്ഷമായി കാണാൻ മുമ്പാണെന്നുള്ളതോത്താൽ, നായികയുടെ പൂർവ്വക്ഷണത്തിലുള്ള ഭക്തുവിരോധവ്യോമോഹവും മനശ്ശാസ്ത്രനിയമങ്ങളെ ഉല്പാദിക്കുന്നു എന്നു നിശ്ചയംതന്നെ.

ഇനി, രണ്ടാമങ്കത്തിലെ നമ്പൂരി മുതലായ കഥാപാത്രങ്ങളുടെ കഥകൾ നോക്കുക. ആദ്യമായി, പുതിയ പരിഷ്കാരത്തിന്നു ഭൂഷാൻതരണം, സാമാന്യജനപ്രതിനിധിയും ആയ കൃഷ്ണമേനോൻ, ഉച്ചവണ്ടിക്കലേശൻ വരുന്നതിനെ പ്രതീക്ഷിച്ചുകൊണ്ട്, പ്രഭാതത്തിൽതന്നെ, സ്റ്റേഷനിൽ ചെന്നിരിക്കുന്നു. വേറെ പണിയൊന്നുമില്ലാത്തത് കാലദൃഢ്യം ചെയ്യുന്ന ഒരു പട്ടവങ്കനാണെങ്കിലല്ലാതെ, കൃഷ്ണമേനോൻ, പുലർച്ചയ്ക്കേ തീവണ്ടി സ്റ്റേഷനിൽ കാത്തുകൂടാവാൻ സംഗതിയില്ലല്ലോ. എന്നാൽ, ആ കഥാപാത്രത്തിന്റെ മറ്റുള്ള വർണ്ണനകൾകൊണ്ട് അങ്ങിനെ ഉപാധിപാത്രം തരമില്ല. അതിനാൽ, ഉച്ചവണ്ടിയെ പ്രതീക്ഷിച്ചുകൊണ്ട് പുലർച്ച മുതൽക്കേ സ്റ്റേഷനിലിരിക്കുക എന്നത് വാസ്തവാനുഭവമായി തോന്നുന്നില്ല. കൃഷ്ണമേനോൻ രാജഭക്തനും രാജാവിനെപ്പറ്റി അന്യന്മാർക്കുള്ള അപ്രിയധാരണകളെ നീക്കം ചെയ്യാൻ ജാഗ്രതകനും ആണെന്നു വർണ്ണിക്കേണ്ടതിലേക്കായിരിക്കാം, നമ്പൂരിപ്പാടിനോടു വാദിപ്പാനായി ആ കഥാപാത്രത്തെ കവി ഇങ്ങിനെ വകവേഷം കെട്ടിച്ച് ആടിയിരിക്കുന്നത്. അതെന്തായാലും വിശ്ലേഷമായി വർണ്ണിക്കപ്പെട്ടി

രിക്കുന്ന നമ്പൂരിപ്പാടിന്റെ വിസ്തൃതം, വാസ്തവത്തിലുള്ളതായിരുന്നാൽ കൂടിയും, മേനോന്റെ വർണ്ണനത്തേക്കാൾ എത്രയോ ഭേദമാണ്. എന്നെന്നാൽ: നമ്പൂരിപ്പാട് വിദ്യാഭ്യാസപരിഷ്കാരത്താൽ അസ്സംഭവനാണെന്നല്ലോ കവി വർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നത്; മേനോൻ നേരെ മരിച്ചു. പരിപ്പില്ലായ്മയാൽ കാണിച്ചുപോയ വിസ്തൃതം സമാധേയവും, നേരെ മരിച്ചുള്ളത് പരിഹാസ്യവും ആകുന്നു. എന്നാൽ, നമ്പൂരിപ്പാടിന്, കവി വർണ്ണിച്ചിരുന്ന മാതിരി വിസ്തൃതം ഇക്കാലത്തു സംഭവിക്കുമോ എന്നാലാചിക്ഷേണ്ടതായിട്ടുണ്ട്. കൊച്ചിയിൽ തീവണ്ടി ഏല്പട്ടത്തിട്ടു പത്തു കൊല്ലത്തിനു മേലായിരിക്കുന്നു; രണ്ടാമങ്കത്തിലെ കഥാകാലം ജോജ് അബാമൻ തിരുമനസ്സിലെ ദിപ്പീദർബാർ കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്ന അവസരമാണ്; ദിവാൻ മിസ്റ്റർ എ. ആർ. ബാനർജിയുടെ ഭരണകാലമാണു താനും. ഇക്കാലത്തിലിടയ്ക്കു, ഒരു നമ്പൂരിപ്പാട് തീവണ്ടിയെപ്പറ്റി അറിഞ്ഞിട്ടില്ലെന്നു വരുക തീരെ അസംഗതം തന്നെയാണ്. വാസ്തവത്തിൽ, നമ്പൂരിപ്പാട് അറിവില്ലാത്ത ആളല്ലെന്ന്, കവിതന്നെ കുറേ കഴിയുമ്പോൾ വർണ്ണിക്കുന്നുണ്ട്. സ്റ്റേഷനിലെ വടക്കക്കെട്ടിൽ തില്ക്കുന്നവർ തീവണ്ടിക്കാരാണെന്ന് നമ്പൂരിപ്പാടിനു നല്ലവണ്ണം അറിവുണ്ട്; അദ്ദേഹം, തീവണ്ടിയെപ്പറ്റി ധാരാളം പരിചയമുള്ള ആളെന്നവിധത്തിൽ, “വാവയ്ക്കാരുള്ള വെള്ളംകുടി” ഇത്യാദി പദ്യംകൊണ്ട് തീവണ്ടിയെ വർണ്ണിക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തിനു “ഓംവേ”യെപ്പറ്റിയും നിശ്ചയമുണ്ട്. ഈ രണ്ടു പാട്ടുകൾക്കും പിമ്പിൽ വന്നതായ മോട്ടോർവണ്ടിയെപ്പാടിനെപ്പറ്റിയും അദ്ദേഹം അറിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഇങ്ങിനെയൊരോന്നു നോക്കിയപ്പോൾ, അദ്ദേഹം ആധുനികപരിഷ്കാരങ്ങളെപ്പറ്റി അറിവുള്ള ആളാണെന്നും, വെറും ഭോഷനല്ലെന്നും മെളിപ്പെടുന്നു. ആ സ്ഥിതിക്ക്, അദ്ദേഹത്തെ ഒരു ‘കാട്ടു മനുഷ്യൻ’ എന്ന നിലയിൽ കവി വർണ്ണിച്ചതും, തീവണ്ടിസ്റ്റേഷനിൽ വിസ്തീർവേഷം കെട്ടിച്ചതും വാസ്തവത്തിനു യോജിക്കുന്നില്ല. എന്നല്ല, അദ്ദേഹം കലേശന്റെ ഭരണത്തെപ്പറ്റി ദിനയുള്ള ആളാണെന്നു കവി വർണ്ണിക്കുന്നതുതന്നെയും, പിന്നീടുള്ള സംഭാഷണത്തിൽ അദ്ദേഹം പ്രദർശിപ്പിക്ക

ന്നതായ പരിചയത്തെ ആലോചിക്കുമ്പോൾ, തീരെ അനുചിതമെന്നു വെളിയാകുന്നു. 'ഫിഷറി' വകുപ്പിന്റെ നാമമാത്രശ്രവണത്തിൽ തന്നെ, അദ്ദേഹം, ആ ഇംഗ്ലീഷുപദത്തിന്റെ അർത്ഥമെന്തെന്നും, ആ വകുപ്പിന്റെ ഉദ്ദേശമെന്തെന്നും വിശദമാക്കിപ്പറയുന്നതോത്താൽ, രാജ്യഭരണത്തിലെ പുതിയ പരിഷ്കൃതവ്യവസ്ഥകളെപ്പോലും ശരിയായി ഗ്രഹിച്ചിരിക്കുന്ന അദ്ദേഹത്തിന്, നാട്ടിൽ പഴമ പരിചയപ്പെട്ടിട്ടുള്ള തീവണ്ടിയേപ്പാടിനെക്കുറിച്ചും വിദ്യാഭ്യാസവ്യവസ്ഥകളെക്കുറിച്ചും അറിവില്ലെന്നു പറയുന്നത്, തീരെ അസംഗതം എന്നു ഗ്രഹിക്കാം. ഇങ്ങിനെ ഇനിയും പല അസംഗതങ്ങളും ഈ അങ്കത്തിൽ കാണുന്നുണ്ട്. ഒരു നമ്പൂരിപ്പാടിനെ രംഗത്തിൽ പ്രവേശിപ്പിച്ച്, അന്തസ്സാരവിഹീനനാരായുള്ളവരെക്കൊണ്ട് അദ്ദേഹത്തെയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാര്യയെയും മറ്റുള്ളവരെയും അധിക്ഷേപം ചെയ്തിച്ച്, ബഹുജനങ്ങളുടെ ദൃഷ്ടിയിൽ അദ്ദേഹത്തെ നിന്ദ്യനാക്കിക്കാണിക്കേണമെന്നു കവിക്ക് ഉദ്ദേശമുള്ളു എന്നും; ഈ ഉദ്ദേശനിവഹണത്തിൽ കവിക്ക് നമ്പൂരിപ്പാടിന്റെ സ്വഭാവസ്വരൂപണത്തെ പൂർവ്വാപരവിരോധംകൂടാതെ സാധിപ്പാൻ വേണ്ടുന്ന സങ്കല്പശക്തി ഇല്ലെന്നും ഈ അങ്കത്താൽ തെളിയുന്നു. ഉച്ചവണ്ടിക്ക് കലേശൻ തിരുമേനി എഴുന്നള്ളമെന്നു പ്രതിഷ്ഠിച്ചുകൊണ്ട് പുലർച്ചയ്ക്കേ സ്റ്റേഷനിൽ വന്നിരിക്കുന്ന കൃഷ്ണമേനോൻ, ഉച്ചവണ്ടി വന്നശേഷവും, കലേശനെക്കുറിച്ചു പൂർവ്വജ്ഞത്തിൽ കൂടിയും നമ്പൂരിപ്പാടുമായി സംഭാഷണം ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നിട്ടുപോലും, ആ വണ്ടിക്ക് കലേശാഗമനം ഉണ്ടായോ, ഇല്ലയോ എന്ന് രക്ഷരവും പറയാതെ പിരിഞ്ഞുപോവുന്നത്, മനുഷ്യസ്വഭാവത്തിന്നു യോജിക്കുന്നതല്ല, നിശ്ചയം.

മൂന്നാമങ്കത്തിൽ, അക്രമികളായ കാന്റോരും കൂട്ടരും, ഉത്തമപാത്രങ്ങളുടെ മട്ടിൽ, അലങ്കാരങ്ങൾ പ്രയോഗിച്ച് സംസ്കൃത ബാഹുല്യമായ ഭാഷയിലാണ് സംഭാഷണംചെയ്യുന്നത്. ഈ അസ്വാഭാവികതയോ ഇരിക്കട്ടെ. കാന്റോർ സംഭാഷണമധ്യേ പൊളിപ്പറമ്പനൊടു ചോദിക്കുന്നു: - "നമ്മുടെ ഭാര്യയെ പൊളിപ്പറമ്പൻ കണ്ടിട്ടില്ലേ?" - എന്ന്. ഇതിന്നു, "കണ്ടുതന്നെ അങ്ങനെയെ

കാളിയമ്മയല്ലേ? ഞെ നടുവിലുള്ള പല്ലു പറിഞ്ഞുപോയെ
 ലിപ്പും മഹാലക്ഷ്മിതന്നെ” — എന്ന മറുപടി, ലോകസ്വഭാവ
 വത്തിന് അനുസരിക്കുന്നില്ല. അക്രമികളുടെയും അനാചാരക്കാ
 രുടെയും ഇടയിലും, പരിചയക്കാരാൽ തമ്മിൽ ഭാര്യാജനത്തെക്കുറി
 ച്ച് ഇങ്ങിനെ സംസാരിക്കുക മര്യാദയല്ല. ഇത്രമാത്രമാ? ആ
 കാളിയമ്മ കാനോര തേടി തെരുവീഥിയിൽ വരുന്ന സന്ദർഭത്തിൽ,
 കാനോരോടു പൊളിപ്പറമ്പൻ ആ സ്ത്രീയെപ്പറ്റി പറയുന്ന

“മമ്മിത്തംകവരൻവരച്ചുകറിയും

ഇസ്രാദിവാക്കുകൾ, പ്രകൃത്യാതന്നെ സ്ത്രീവിഷയസ്സമുദായോടുകൂടിയ
 മനുഷ്യപാപത്തിന്റെ ഏതൊരു സമുദായത്തിലും സംഭാവ്യമല്ല. അ
 ത്തും പോകട്ടെ. കാനോർ മുതലായവർ ജേലിൽനിന്നു ചാടിപ്പോ
 യ അക്രമികളാണെങ്കിൽ, അവർ പച്ചപ്പകലിൽ “പരസ്യവീ
 മി”കളിൽ നിർബാധമായും നിർഭയമായും സഞ്ചരിക്കുകയും സം
 വേഷംകൂടി വർത്തമാനം പറയും ചെയ്യുമെന്നു വിചാരിപ്പാൻ, കുററ
 കാരെ സംബന്ധിച്ചുള്ള മനശ്ശാസ്ത്രം അനുവദിക്കുന്നില്ല. അതി
 ലും വിശേഷിച്ച്, അവർ തങ്ങളെ ശിക്ഷിപ്പാൻ അധികാരമുള്ള ക
 ള സങ്കാരദ്വേശസ്ഥന്റെ — കന്നലക്കോന്റെ — ഇരിപ്പിടത്തിന്നു
 സമീപത്തുനിന്ന്, അങ്ങിനെ സൈപരസ്വല്പം ചെയ്യുന്നത് രീ
 റെ അസംഗതമായിരിക്കുന്നു. അതുമിരിക്കട്ടെ. കന്നലക്കോൻ,
 ശിപായിയെക്കൊണ്ടു പാടിപ്പിച്ചു മുമ്പിൽ വരുത്തിയ ചേലടി
 അക്രമികളോട്, “ആകട്ടെ, ആചാര്യസ്വാമികളുടെ മനീഷാ
 പഞ്ചകം നിങ്ങൾ വായിച്ചിട്ടുണ്ടോ?” — എന്നു വേദാന്തകഥാ
 പ്രസംഗം ചെയ്യുന്നത് ഒരു പുരുഷനെന്നുമാണ്. അവിടെ
 നില്ക്കുന്നവർ അക്രമികളും പരിപ്ലിപ്താവരുമാണെന്നു കന്നല
 കോന് അറിവുണ്ട്. അവർ മാറ്റുള്ളവകഅറിവുകൾ നേടിയതിന്നു
 ശേഷമല്ലേ, മനീഷാപഞ്ചകം വായിപ്പാൻ സാങ്ഗത്യമോ കൗചി
 ത്യമോ ഉണ്ടാവുക? ഇതിലധിക്ക് അവരോടു മനീഷാപഞ്ച
 കകഥാപ്രസംഗം ചെയ്യുന്ന കന്നലക്കോൻ ലോകസ്വഭാവ
 ഞെ അനുസരിക്കുന്നുണ്ടെന്നു പറയാൻ മാറ്റമില്ല. ആ ചോദ്യ
 ത്തിന്, പലയന്നായ കൊച്ചുപു, വലിയേ കേറിച്ചെന്ന് ഉത്തരം

പറയുന്നതും സാമാന്യവികമല്ല; അവൻ ആ പഞ്ചകത്തെ കമ്മിയാക്കിപ്പാടുന്നത് അതിലുപധികം അസാമാന്യവികവും, കവിയുടെ പണ്ഡിതമാനിതയ്ക്ക് ഒരു ലക്ഷ്യമായിരിക്കുന്നതാണിതെങ്കിൽ, ഒരു പ്രകാരത്തിലും സന്ദർഭത്തിന് ഉചിതമല്ലാത്തതും ആകുന്നു. മനീഷാപഞ്ചകം കമ്മിയിൽ, ഇന്ത്യാചക്രവർത്തിയുടെയും കൊച്ചിതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെയും ഭരണചരിതങ്ങളെ പ്രസംഗിക്കുന്നതിന്റെ അനൗചിത്യത്തെപ്പറ്റി ഇവിടെ വിശേഷിച്ചു പറയേണ്ടുന്ന ആവശ്യമില്ല. കാനോറയുടെയും കൂട്ടരുടെയും അടികലശൽക്കാരത്തിന് അവരെ മുറപ്രകാരം വിചാരണചെയ്യാതെ ശിക്ഷിക്കുന്നതു രാജ്യനിയമങ്ങൾക്കു യോജിക്കുന്നില്ലെന്നു മുമ്പു പറഞ്ഞുവല്ലോ. കൊച്ചി രാജ്യത്തു നിരീനിയമവ്യവസ്ഥ അങ്ങിനെയല്ലാത്ത സ്ഥിതിക്ക് ആ വർണ്ണന തീരെ അവാസ്തവമാകുന്നു. വിശേഷിച്ചും, കൊച്ചിയിൽ നിന്ന് ഒരു കുറയ്ക്കാരനെ ആണ്ടമാൻ ദീപിലെക്കു നാടുകടത്തുവാൻ നിയമം പരികല്പിക്കുന്നില്ല. പക്ഷെ, അനാചാരാദികളുടെ ഉന്മൂലനം ഭാവികാലത്തെ സംഭവങ്ങളായി സംഭാവനം ചെയ്തിരിക്കയാണെന്നും; ഇപ്പോഴത്തെ നിയമങ്ങൾ ആ സംഗതിയെ ബാധിക്കയില്ലെന്നും സമാധാനം പറയുന്നതാണെങ്കിൽ, വിചാരണ ചെയ്യാതെ ശിക്ഷ കല്പിക്കാനും, തന്റെ അതിർത്തിയിൽ ഉൾപ്പെട്ടതല്ലാത്ത ആണ്ടമാനിലെക്കു നാടുകടത്തുവാനും കൊച്ചിക്കു സേവ്യധികാരം ലഭിക്കും എന്നു പ്രതീക്ഷിക്കുന്നതിന് ഭാരതസാമ്രാജ്യത്തിന്റെ ഇപ്പോഴത്തെ നിലനോക്കിയാൽ, അവകാശമേയില്ല എന്ന് ആക്ഷേപം ചെയ്യേണ്ടതായുമിരിക്കുന്നു.

‘ബാലകലേശ്വരം’ ഇങ്ങിനെ ലോകസ്വഭാവത്തിനും വാസ്തവത്തിനും വിരുദ്ധമായ വർണ്ണനകൾ കലർന്നതായിരുന്നാലും, കേവലം ഒരു കാവ്യമെന്ന നിലയിൽ സ്വീകരിക്കപ്പെട്ടവാൻ തക്കവണ്ണം, കാവ്യസാമാന്യരായ ഗുണഭോഷങ്ങളുടെ ഏറ്റത്തുകൂടും എങ്ങിനെ എന്നു നോക്കും. ആകെ ഒരു ‘പുഷ്പ’ങ്ങൾ ഉള്ളതിൽ അർദ്ധതിലധികം പദ്യങ്ങളും ശേഷം ഗദ്യങ്ങളുമാണ് അടക്കിയിരിക്കുന്നത്. ഇവയിൽ ഒരു ‘പുഷ്പ’ മെങ്കിലും ദോഷാധിനമായി കണ്ടിട്ടില്ലെന്നു പറയാതെ കഴികയില്ല. ഗുണങ്ങളും ഇല്ലെന്നു പറയുന്നില്ല.

ശ്ലേഷം, സമാസോക്തി മുതലായ അലങ്കാരങ്ങൾ പലേ പദ്യങ്ങളിൽ കൂടിയും, പ്രയോഗിച്ചു കാണുന്നുണ്ട്. ശബ്ദഭംഗിയും ഭീഷ്മിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ, പദ്യങ്ങൾ ചൊല്ലുകേൾക്കുമ്പോൾ മധുരമാർഗ്ഗം തോന്നുമെന്നിരിക്കുന്നതും, ചില പദസമൂഹങ്ങൾക്ക് അർത്ഥമർത്ഥം ഉണ്ടെന്നിരിക്കുന്നതും, ആകെക്കൂടിക്കേൾക്കിയാൽ, പദ്യങ്ങൾ എന്നല്ല ഗദ്യങ്ങളും പദാർത്ഥഭാഷ്യരൂപിതങ്ങളാണെന്നു പറഞ്ഞു കഴിയും. വളരെ പ്രകടമായ ദൃഷ്ടാന്തങ്ങൾ ചിലതു മാത്രം ഇവിടെ എടുത്തുകാണിക്കാം.

൧-ാം പുറത്ത്, ൧-ാം പദ്യത്തിൽ “സമാഭിജ്ഞാത്ത വിശ്വം ഭരത”, അവാചകം; “സമാമാലങ്കാര”ത്തിൽ ‘സത്’, നിരർത്ഥം; ൨-ാം പദ്യത്തിൽ, “കവലയംധീശശീഷൻ”, അപ്രകൃതത്തിൽ അനുചിതം.

൨-ാം പുറത്ത്, “ആര്യ! ഇങ്ങോട്ടുവരാം”- എന്ന വാക്യത്തിൽ, അനുജനായകപ്രകാരമായ ക്രിയാപ്രയോഗം അനുചിതം. ൩-ാം പദ്യത്തിൽ, “തണ്ടാരവപ്രതാപക്കൊടിയുടെ വിജയസ്ഥലമെ”, സന്ദിഗ്ദ്ധാർത്ഥം; ഈ രൂപകം പരസ്പരം ചേർച്ചയില്ലാത്ത ഘടകങ്ങളെ ചേർത്തുണ്ടാക്കിയതുമാകുന്നു. “ഇണങ്ങും” അവാചകം. “പൊയ്ക്കയ്ക്കിണങ്ങും ബുധകമലകലം”- എന്നുകഴിഞ്ഞ് “സഭിർ” എന്നു മാത്രം അവർത്തിച്ചതിൽ അർത്ഥത്തിന്നു ന്യൂനത. “പോക്കുചേ”, ഗ്രാഹ്യം. ൪-ാം പദ്യത്തിന്റെ പൂർ്വാലോചനയിൽ “നിഷ്പക്ഷപാതാശയൻ” അനൃഥാ സിദ്ധമാകയാൽ, അപുഷ്ടം.

൩-ാം പുറത്ത്, യോജിച്ചുചുരുട്ടിയിട്ട്— എന്നതിനെ “യോജിച്ചിതിൽ” എന്നു സന്ധിചെയ്തിരിക്കുന്നതു വ്യാകരണവിരുദ്ധം. ൭-ാം പദ്യത്തിൽ, “ചുണ്ടിനുള്ളിൽ പല്ലുകാട്ടുക” അവാചകത്തിലും നേയാർത്ഥത്തിലും വെടുന്നു; “കൂത്തടിച്ചിടുന്നു”, അനുചിതാർത്ഥം. ൯-ാം ശ്ലോകത്തിൽ, “ഉണർത്തി”, വിരുദ്ധബുദ്ധിപ്രദം; “താമരധരി”, വിസന്ധി; “സമഭാഷിണി”, അവാചകം.

൪-ാം പുറത്ത്, ൧-ാം ശ്ലോകത്തിൽ, “കട, മഹിയിൽ” എന്നെടുത്തു ദൃഷ്ടിതീതി; “കുമത്” അപുഷ്ടം; “ശിലായ്”, ആചാ

മോഷയിൽ ആശ്രിതജനം ഉപയോഗിക്കുന്നതല്ലാതെ, പ്രഭുജനം
 തന്നത്താൻ ഉപയോഗിക്കാറില്ലാത്തതിനാൽ പ്രസിദ്ധിമാതം.
 “സാമീയുടെ അഭ്യുദയത്തിൽ ശിഷ്യന്മാർക്കുണ്ടാകുന്ന ആഹ്ലാദം വ
 സന്തോൽഗമത്തിൽ വണ്ടുകൾക്കുണ്ടാകുന്നതിലും അധികം” — എ
 ന്ന വാക്യം സാകാർഷം, എന്നു മാത്രമല്ല; സാദൃശ്യത്തെ പൂർത്തി
 വരുത്തിയാൽ, ശിഷ്യന്മാർ ധനാപഹാരത്തിന്നു തരംനോക്കി നില്ക്കു
 ന്നവരെന്നുള്ള അനുചിതത്വവും ജനിക്കും.

ഒാംപുറത്തു്, “കുഞ്ഞാമെൻതച്ചിർമേനിയന്നു മുറിയേറു”...
 എന്നെടത്തു്, നിമേന്തു. ടാംശ്ലോകത്തിലും ടാംശ്ലോകത്തിലും
 പറയുന്ന കാൽപ്പാദങ്ങൾ തമ്മിൽ ചേർച്ചയില്ല. ഈ ശ്ലോകത്തിൽ,
 “വിതരി” “എന്നി” — ഇവ അവാചകം. പിന്നെ, വർണ്ണന വാ
 സ്തവീകവുമല്ല. ചേല ചാരി, കേശം വിതരി, കപ്പായമിട്ടു എന്നു
 പറയുമ്പോൾ, മുടി കപ്പായത്തിനുള്ളിലാകുന്നു; കുചത്തിന്മേൽ കേ
 ശം വിതരുക സാധാരണയല്ല. മുൻ ശ്ലോകത്തിൽ നായിക ക
 ണ്ണമാണെന്നും; ഈ ശ്ലോകത്തിൽ അതേദശയെപ്പറ്റി വർണ്ണിക്കു
 മ്പോൾ യുവതിയാണെന്നും പൂർണ്ണപരവിരുദ്ധമായ വിധം പറഞ്ഞി
 രിക്കുന്നു.

നാം പുറത്തു്, ടാംശ്ലോകത്തിൽ, “നേന്താരെൻ കാന്ത
 ഞല്ലാം” — എന്നു പറയുന്നെടത്തെ ‘കാന്തർ’, മുൻവാക്യങ്ങളിൽ,
 ‘സോമികൾ’ എന്നും ‘പിതാക്കൾ’ എന്നും വർണ്ണിക്കപ്പെട്ടവരോ
 ണെന്നു കാണുന്നതും, നായികയുടെ ഭർത്താവു് കലേശൻ ആണെന്നു
 പിന്നാലെ വർണ്ണിക്കുന്നതും തമ്മിൽ യോജിക്കുന്നില്ല; നായികയു
 ടെ ഗുണത്തെ മലിനമാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഒാം പദ്യത്തിൽ,
 “ദീനാപാംഗി”, നേയാത്മാ. “വടവകുത്രപുരി” ആലുവാപ്രദേ
 ശമാണെങ്കിൽ, അതു കരപ്പാത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടമെന്നു തോന്നുന്നി
 ട്ടു്.

ഒാം പുറത്തു്, നാം ശ്ലോകത്തിൽ, “കടയ്ക്കു കാൽ അപ്പി
 ക്കേ” അപ്രസിദ്ധം. ‘അപ്പിക്കുക’ അവാചകം. ഒാം ശ്ലോക
 ത്തിൽ, “താതനെക്കൊണ്ടു പിള്ളർക്കുള്ള ആധി” — എന്നെടത്തു

ഭൂപ്രീതി. “ഉജ്ജാധി” എന്നത് ഉജ്ജിലെ ആധി എന്നർത്ഥമാകാൻ, ‘ഉജ്ജ’ നിശ്ചിതജനമാകുകൊണ്ട് അർപ്പണം. ഉജ്ജ് ആധി = ഉജ്ജാധി, വിസന്ധി.

൮-ാം പാഠത്ത്, “അനുരക്തന്മാർ” എന്ന ബാലയുടെ വാക്ക്, അനുചിതത്വം. അനുമാവിഷ്ണുയായിരുന്നപ്പോൾ ശത്രുക്കളെ ചെല്ല എന്നത്, വൈദ്യശാസ്ത്രത്തെ സംബന്ധിച്ചേടത്തോളം, അപ്രസിദ്ധം. “ക്ലേശമുറ്റിച്ചു”, അവാചകം.

൯-ാം പാഠത്ത്, “കരവാഹനം കൊണ്ടു ഭവതിയെ ധാതുപുഷ്പി”യുള്ള നല്ലൊരു മേദിനിയാകാൻ — എന്നെടത്ത് അശ്ലീലം. പ്രകൃതത്തിൽ തന്നെയും, കരം ചൂത്തുന്നതുകൊണ്ട് ഭൂമിക്കു ധാതുപുഷ്പി ഉണ്ടാകുക അസംഗതമാകുന്നു. ധാതുപുഷ്പി പ്രകൃതം ഉണ്ടാകുന്നതും, കരദാനം രാജ്യനിയമപ്രകാരം ചെയ്യുന്നതാകുന്നുവല്ലോ. ൯-ാം ശ്ലോകം വർദ്ധിച്ചുപ്രദം; സ്മൃതിക്കു പകരം, നിന്ദാതം വ്യഞ്ജിക്കുന്നു.

൧൦-ാം പാഠത്ത്, മഴവില്ലിനെ വാളാക്കി രൂപണം ചെയ്തത് അസംഗതമാകുന്നു.

൧൧-ാം പാഠത്ത്, ൧൨-ാം ശ്ലോകത്തിൽ, “പതിയുടെ രഥവാജിശഘഘം” എന്നതിലെ ശഘപദം കളമ്പ് എന്ന അർത്ഥം ഉദ്ദേശിച്ചു പ്രയോഗിച്ചതാണെങ്കിൽ, അബദ്ധം. ‘ശഘം’ ആണ് കളമ്പ്. ‘ശഘം’ അശ്ലീലാർത്ഥമായ പദമാകുന്നു; അതിനാൽ അശ്ലീലഭാഷസ്പഷ്ടം. ൧൨-ാം ശ്ലോകത്തിൽ, ‘മേല്പുറം’ എന്നർത്ഥം — എന്നതിനെ ‘മേല്പുറം’ എന്നു സന്ധിചെയ്തത് അർത്ഥവിരോധം. അർത്ഥത്തിന്നു അവിരോധത്തോടുകൂടിയാണ് — (വിരോധമില്ലാത്തതാണ്) — പേരെച്ചും ലോപിക്കുമാറുള്ളത്, എന്നു വ്യാകരണവിധി. അതേ പട്ടത്തിൽ, ബാലയുടെ മനോധർമ്മമാകുന്നകല്യാണി കൊങ്കത്തടത്തിൽ ചാത്തുന്ന തകപ്പതക്കത്തിലെ തിരുമണിയാണു കലേശൻ, എന്ന വർണ്ണനകൊണ്ട്, പതക്കമേതാണെന്നു ജിജ്ഞാസ വരുന്നു. നായികാഗുണത്തിന്നു വിരോധമായ അർത്ഥവും ദ്രോശിക്കുന്നു.

൧൨-ാം പുറത്തു, കലേശന്റെ ആഗമനത്തെ അറിഞ്ഞിട്ടും ഉ
 ി, ബാല, ഭക്താവിനെ എതിരേല്പാൻ പോവാതെ കിടക്കുന്നതു സ്രീ
 ധർമ്മവിരുദ്ധമാകുന്നു.

൧൩-ാം പുറത്തു “ആചാര്യന്റെ സ്ഥാനം ദിവകരൻ എ
 ന്ന നവീനകാർഷ്വര്യം അലങ്കരിക്കപ്പെട്ടുനോ?” — എന്ന വാ
 ക്യത്തിൽ, ഭുവ്വ വൈദ്യനായി വർണ്ണിക്കപ്പെട്ട ആചാര്യനു പകരം
 തൽസ്ഥാനത്തു വരുന്ന ആൾ കാർഷ്വര്യം ആണെന്നു വർണ്ണിക്കുന്ന
 ത്തു് അസംബന്ധമായിരിക്കുന്നു.

൧൪-ാം പുറത്തു, “ധർമ്മക്കുമാരൻ പരമാരുടെ ചരമഗതി”
 യിൽ അമംഗളം തോന്നുന്നതിനാൽ അശ്ലീലഭാഷം. ൨൦-ാം പ
 ള്കത്തിൽ, “ഭാമൽ” നിരത്നം. ആ ഭാഗത്തുള്ള “ന്യായാസനം”
 തുടങ്ങിയ പ്രസംഗമെല്ലാം പ്രകൃതത്തിൽ യോജിക്കാതെയും, അപ്ര
 കൃതമാക്കിക്കൊണ്ടും പ്രയോഗിക്കപ്പെട്ടവയാകുന്നു.

൧൫-ാം പുറത്തു, ൨൪-ാം ശ്ലോകത്തിൽ, “കേരത്തരു” എ
 ന്ന മഹിമപരസ്ഥി പ്രാകരണവിരുദ്ധം. അതേ പട്ടത്തിൽ, ‘ജളൻ’
 അനുചിതായം; ജളതപം ഉള്ളവൻ നാണിക്കാരില്ലല്ലോ.

൧൬-ാം പുറത്തു, ‘രാമണീയകതപം’ പ്രാകരണവിരുദ്ധം.
 ൨൭-ാം ശ്ലോകം അശ്ലീലഭാഷം. വിശേഷിച്ചും, ഉത്തമവാക്യമായ കൃ
 ത്തന്നേന്നു പ്രഭാതത്തെ സംഭോഗശൃംഗാരത്തിൽ വർണ്ണന ചെയ്യു
 ന്നതു് ആ കഥാപാത്രത്തിന്റെ ഗുണത്തിന്നു ഹാനികരമാകുന്നു.

൨൮-ാം പുറത്തു, ‘അടിയൻ ഒരു നനഞ്ഞിട്ടു വിടകൊള്ളാം.’
 ഇത്യാദി പ്രസംഗം അശ്ലീലം.

൨൯-ാം പുറത്തുള്ള ൨൯-ാം ശ്ലോകവും അശ്ലീലഭാഷം. ‘മി
 ത്തന്ത്രാമണൻ’ അപൂർവ്വം.

൩൦-ാം പുറത്തു, “ബാലയുടെ തലസ്ഥാനത്തു കളിർമ പിടി
 പ്പിക്കുവാൻ വേണ്ടി ശുദ്ധജലാനയനയന്ത്രം പ്രതിഷ്ഠിക്കുക” — എന്ന
 അനൗചിതപ്രകൃതത്തിൽ പ്രസക്തിയില്ല; അപ്രകൃതത്തിലേ അർത്ഥ
 യോജനയുമില്ല. മനുഷ്യരുടെ തലയിൽ ജലയന്ത്രം പ്രതിഷ്ഠിക്കുന്നതു്

ഒരു പുതുതന്നെയൊക്കുന്നു.

നമുടം പുറം തുടങ്ങി, അനാചാരത്തിലെ കാനോരുടെയും മറ്റും സംഭാഷണത്തിൽ തന്മയത്വം ഇല്ല. നമുടം പട്ടത്തിൽ, “അനാവൃഷ്ടിയാംദൃഷ്ടി”യിൽ വണ്ണാവണ്ണപ്രസരം തമ്മിൽ വല്ലമാറ്റം നിമിത്തം രൂപകാലങ്കാരം ദൃഷ്ടമായിരിക്കുന്നു.

ഭംഗം പുറത്തു്, ഭംഗം ഭംഗം പട്ടങ്ങൾ അശ്ശിലദൃഷ്ടം.

കാവ്യസാമാന്യമായ ദോഷങ്ങൾ ഇനിയും എത്രയോ ഏറെ ഇതിലുണ്ടു്. അവയൊക്കെ എടുത്തു കാണിച്ചു് ഇപ്പോൾതന്നെ ദീർഘമായിപ്പോയിരിക്കുന്ന ഈ ഉപന്യാസത്തെ അധികം നീട്ടുവാൻ വിചാരിക്കുന്നില്ല. ഗുണങ്ങളെക്കൂട്ടി എത്രയോ വളരെ ദോഷങ്ങൾ ഈ കൃതിയിൽ ഉണ്ടെന്നു മാത്രം ചുരുക്കിപ്പറയുന്നു. ആകയാൽ, ഈ കൃതി കാവ്യരചനയിലും നൃത്തനാട്യം, അതുകൊണ്ടു തന്നെ ഉത്തമകൃതികളുടെ കൂട്ടത്തിൽ സ്ഥിരപ്പെടുവാൻ യോഗ്യതയില്ലാത്തതായിരിക്കുന്നു എന്നു ഞാൻ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു.

ഇനി, ഈ കൃതി, നിർദ്ദിഷ്ടമായ കാവ്യോദ്ദേശത്തെ സാധിക്കുന്നുവോ എന്നുണർവോചിപ്പാനുള്ളതു്. കാവ്യത്തിന്റെ ഒരു ഉദ്ദേശം സഹൃദയന്മാരുടെ ഹൃദയത്തിൽ രസം ജനിപ്പിക്കുകയാണല്ലോ. ഇതിലെ പാരസ്പര്യത്തിലും ഗദ്യപദ്യരചനയിലും വണ്ണനകളിലും മറ്റും നിരസത്തിന്നു മേതുവായി പലതുമുണ്ടെന്നു മുമ്പു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്. വിശേഷിച്ചും, വലിയ തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ ഭരണമാഹാത്മ്യത്തെ കീർത്തിക്കേണമെന്നുള്ള നിർദ്ദിഷ്ടമായ ഉദ്ദേശത്തിന്നു വിരുദ്ധമായ വിധത്തിലാണു് ഇതിലെ വണ്ണനകൾ പലതും, എന്നു വസ്തുതയും മറന്നുകളയാവുന്നതല്ല.

ഈ കൃതിക്കു്, മാന്യന്മാരായ ചില വിദഗ്ദ്ധജനങ്ങളിൽനിന്നു് പ്രശംസ ലഭിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു ഒരു അനുകൂലവാദം ചെയ്യാനാണെന്നു സമ്മതിക്കാം. എന്നാൽ, ആ വക പ്രശംസകൾ കൊച്ചിസാഹിത്യസമാജ'ത്തിന്റെ ആവശ്യത്തിനായി ചെയ്തിട്ടുള്ളവയല്ലെന്നും, കേവലം ഒരു പാശ്ചാത്യമാണെന്നും ഓർത്താൽ, അവയെ ഈ വിചാരണയിൽ സ്വീകാര്യമായി ഗണിച്ചുകൂടുന്നതല്ല.

ആകെക്കൂടി നോക്കുമ്പോൾ, ദോഷങ്ങൾ എണ്ണത്തിലും വണ്ണത്തിലും ഏറിയിരിക്കയാൽ, 'ബോലാകലേശ്വരം' കൊച്ചി സാഹിത്യസമാജം' വകയായി അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടവൻ യോഗ്യതയുള്ളതല്ല എന്നു തെളിയുന്നതുകൊണ്ട്, ഈ കൃതിയെ ത്യാജ്യകോടയിൽ ചേർക്കേണ്ടതാകുന്നു എന്നു ഞാൻ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു.

കെ. രാമകൃഷ്ണപിള്ള.

III

'ബോലാകലേശ്വരം' — പ്രശ്നാഖ്യാനം.

(‘മംഗളോദയം’ — വാക്യം ൭. ലക്കം ൧- ൧൦൯൦, പൃഥ്വികം.)

ഇതേവരെ വ്യാഴദശയിൽ വളർന്നവനെ ഈ പുസ്തകശിശുവിന്, ഏകദേശം ഈ കാലത്ത്, ഒരു ശനിദശ തുടങ്ങി. സൂര്യചന്ദ്രമസ്തകൾക്കുകൂടി ഗ്രഹണബാധയുണ്ടാകുന്ന സ്ഥിതിക്ക്, എന്റെ കൃതിക്കു ശനിപ്പിഴ വന്നുപോയതിൽ അതുതപ്പെട്ടനില്ല. ഗ്രഹപ്പിഴയുടെ തുടക്കത്തിലായിരിക്കേണം പുസ്തകശിശു സാഹിത്യസമാജത്തിന്റെ അനുവാദം കൂടാതെ, എങ്കിലും തക്ക സമാധാനത്തോടുകൂടി, അതിന്റെ പേർ തലക്കെട്ടിൽ ധരിച്ചുകൊണ്ടു നടന്നത്. കാലക്കേടാണെന്നു കണ്ടാൽ,

“മേ‘രാമകൃഷ്ണ’വിബുധസ്തുതനാമനന്ത
നാരായണാ’കനിയുകീശപര’കേശവാ’നീ
നേരാംനിണക്കുവഴിവാടൊരുപാടുദോഷം
തീരൻയശോദയുടെകുഞ്ഞു’ കനിഞ്ഞിടേണം.”

എന്നോ മറ്റോ ആപന്നിവാമണസ്തോത്രങ്ങൾ ചൊല്ലുവാനും കുട്ടിക്ക് അറിവില്ലല്ലോ. ഇക്കൂട്ടത്തിൽ ഈശ്വരനെ വിളിച്ചു കരഞ്ഞിട്ടു കാട്ടിയില്ല. ഈശ്വരൻ കൃതകൃത്യനാണ്. ഈ പുസ്തകശിശുവി-

ന സാഹിത്യസമാജനാമധാരണത്തിനു മുമ്പ് ഈശ്വരഭക്തിയും
വേണ്ടപോലെ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടു്.

ബാലാകലേശ്വരത്തിൽ സമാജനാമധേയം ഒരു തെറ്റാടവിൽ
വന്നുപോയതല്ലാതെ, അതിൽ ആരംഭിക്കുന്ന ഒന്നും കല്പിച്ചുകൂടി
ചെയ്തിട്ടില്ല. അതിനവശ്യമില്ല. കാരണം, സാഹിത്യസമാജ
ത്തിന്റെ മുമ്പാകെ കൂടി നടന്നാലും ഇതിനു സ്വതസ്സിദ്ധങ്ങളായ ഗു
ണഭാവങ്ങൾക്കു കൂടുതൽകൊച്ചു വരുമെന്നുതോന്നുന്നില്ല. പിന്നെ,
അതുകൊണ്ടു വല്ല അഭിമാനവും ഉണ്ടെങ്കിൽ, അതിൽ സമാജവും
ഒരു ഭാഗഭാഷാകമെന്നാണ് എന്റെ താഴ്മയായ അഭിപ്രായം. എ
ങ്കിലും, ഈ കാര്യത്തിൽ ബാലാകലേശ്വരത്തോടു എന്നിക്കും അല്പം
നീചമുണ്ടു്. പുത്രൻചെയ്ത കാരത്തിന് അച്ഛനെയും പഴിപാ
യമല്ലൊ എന്നുള്ളതാണ് രഘുസ്യം. 'ഉണ്ണിക്കിടാങ്ങൾ വി
ഴച്ചുകാൽവെക്കിലും കണ്ണിനു' - തുകണ്ണിനു എന്നു പറയട്ടെ - കൈ
തുകത്തെ വഹിച്ചിരുന്ന പിതാവ് - തമിഴിൽ 'അപ്പാ' - ഈ ലോ
കത്തിലെ ചില വിശുദ്ധാഭിമാനികളുടെ,

ലോകനാൽ ബഹവോ ദോഷാ
സ്തംഭനാൽ ബഹവോ ഗുണാഃ
തസ്മാൽ പുത്രഞ്ച ശിഷ്യഞ്ച
താസയേന്നതു ലോകേൽ.

എന്നുള്ള പ്രമാണത്തെ അനുസരിക്കേണ്ടി വന്നുപോയി.

ബാലാകലേശ്വരത്തിൽ സമാജനാമധേയം വന്നുപോയതി
ന്റെയും തന്മൂലം ഒരു ദോഷനിരൂപണം ഉണ്ടായതിന്റെയും രഘു
സ്യങ്ങൾ തമ്മിലും രഘുസ്യങ്ങളായിത്തന്നെ ഇരിക്കട്ടെ.

കവിസാമ്യമെന്നൊരായ തന്മൂലാകാര്യമേയും സാഹിത്യര
സികന്മാരായ മേനോന്മാരുടേയും അനുഗ്രഹമാകുന്ന കാരാരിൽകൂടി
സാഹിത്യനഭോമണ്ഡലത്തിലേക്കു ഉയർന്നിരുന്ന എന്റെ പുസ്തകവ
ട്ടത്തിന്റെ കെട്ടിനേയും മട്ടിനേയും കുറിച്ചു കാണികൾക്കു അഭിപ്രാ
യം പറയാമെന്നല്ലാതെ, അതിന്റെ നേരെ കല്ലെറിയുവാൻ ഒരു
പിള്ളയ്ക്കുപോലും ആവശ്യമുണ്ടായിരുന്നില്ല. ലോകം ഭിന്നതമിതം

യിരിക്കുന്ന സ്ഥിതിക്കു അഭിപ്രായങ്ങളും ഭിന്നങ്ങളാകട്ടെ; മലയാളികൾ പ്രകൃതപുസ്കരത്തെ തള്ളട്ടെ, അല്ലെങ്കിൽ കൊള്ളട്ടെ; അതിൽ ഒന്നും എനിക്കു കൂട്ടവും കല്പിക്കുകയില്ല. എന്നാൽ, എന്റെ ഉദ്ദേശത്തിന്നു വിചാരിതമായി പ്രസിദ്ധീകരിപ്പിക്കുന്ന ചില ലേഖനങ്ങളെപ്പറ്റി എനിക്കു കനമണ്ടുവാക്കു പായാതെ നിവൃത്തിയില്ല.

* * * *

ദോഷവിരുദ്ധങ്ങളിൽ മുഴുപ്പും തഴുപ്പും ഉള്ളതു കെ. രാമകൃഷ്ണപിള്ള അവർകൾ മംഗളാദി മന്ത്രീന്റെ ഇക്കഴിഞ്ഞ മിന്നം ലക്കത്തിൽ എഴുതിയിരിക്കുന്ന 'ബാലാകലേശം' എന്ന ലേഖനത്തിന്നാണ്. ആ ലേഖനം പുറത്തായപ്പോൾ, അതിനെപ്പറ്റി വല്ലതും രണ്ടു വാക്കു പറയുവാൻ ബാധ്യതപ്പെട്ടവർ ഉണ്ടായിരുന്നു. അവരോ, മൗനാവലംബികളായിരുന്നതേയുള്ളൂ. തുണ്ണിംഭാഭം കൊണ്ട് ആ ലക്കത്തെ യോഗ്യതകൾക്കു ഹാനി വന്നിട്ടുണ്ടെന്നു ഞാൻ പറയുന്നില്ല. 'നമമേനേന സുഹോ ഭവതി ഗുണഭാജാ ഗുണഗണം', (ഗുണവാന്മാരുടെ ഗുണങ്ങൾ മൗനംകൊണ്ടു കാണരുപോകുന്നില്ല) എന്നുണ്ടല്ലോ. എനിക്കോ, ഈ ലേഖനത്തിലും രാമകൃഷ്ണപിള്ള അവർകളെ എതിർപ്പാൻ തക്കതായ കാരണം നേരിട്ടിട്ടില്ല. അദ്ദേഹം സാഹിത്യസമാജത്തിന്റെ നവീനസൃഷ്ടിയായ മരോജ സമാജത്തിന്റെ താൽക്കാലിക സാമാജികൻ എന്ന നിലയിൽ ബാലാകലേശത്തെ നിരൂപണം ചെയ്തതും സ്വന്തനിലയിൽ നിരൂപണത്തെ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു എന്നുതന്നെ മരോജനും വിചാരിച്ചുകൂട. പക്ഷെ, ഉറപ്പും പെറുക്കും ഉള്ള ആ നിരൂപകന്റെ വിധി അങ്ങിനില്ല. ചക്രവർത്തിയുടെ വിധിയെക്കൂടി അതിശയിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് ആ ലേഖനം വായിച്ചവർക്കൊക്കെ മനസ്സിലായിരിക്കണം. പ്രകൃത്യാ വാചാലനായവർക്കു കല്പകൃഷ്ണത്തെ കുറുക്കുപ്പല്ലാം കാര്യമേനവിനെ കഴിയും ആക്കുപ്പറയുവാൻ കഴിയുമല്ലോ. പിള്ള അവർകൾക്കും വാചാലന്മാർക്കുണ്ടു സാധിക്കാത്തതൊന്നും ഇല്ലെന്നു ഞാൻ സമ്മതിക്കുന്നു. അത്രയും മഹത്തരമായ അദ്ദേഹം സാധുവായ എന്റെ പ്രസ്താവത്തെ അതികൂടാറിട്ടുള്ള ഒരു നിരൂപണം ചെയ്തതിൽ ഞാൻ അത്ഭുതപ്പെടുന്നു. അല്ലെങ്കിൽ എന്തിന്? നിരൂപണം വെ

യിച്ചുവരുന്തോറും അദ്ദേഹത്തിന് എന്തോ വലിയ സിദ്ധാന്തം ഉള്ളതുപോലെ തോന്നിപ്പോകുന്നു. വിള്ള അവർകളുടെ സ്വന്തം അഭിപ്രായങ്ങൾ തുടങ്ങുന്നത് ആറു ചോദ്യങ്ങളോടുകൂടിയാണ്. ഒന്നാമത്തെ ചോദ്യം 'ഈ കൃതിക്കു നാടകം എന്ന അഭിധാനം ലഭിപ്പാൻ അർഹതയുണ്ടോ?' എന്നാണ്. ഈ ചോദ്യത്തെ മറുപടിയോടെ കൂടി ആവർത്തിച്ച് സംസ്കൃതനാടകശാസ്ത്രപ്രകാരം ബാലാകലേശത്തെ നാടകമായി ഗണിപ്പാൻ പാടുള്ളതല്ലെന്നു വിധിക്കുന്നു. വിധിയിൽ 'നാടകലക്ഷണസംബന്ധമായ ചില സംഗതികൾ'യെ അദ്ദേഹം ആലോചിക്കുന്നു. ഈ ആലോചനയുടെ ഫലമായിട്ട്, 'ബാലാകലേശം രസാശ്രയമായ ഒരു ദൃശ്യകാവ്യംതന്നെയോ, ഇതിനു വസ്തു ഉണ്ടോ, ബീജ, ബിന്ദു, പതാകാ, പ്രകരീകാര്യങ്ങൾ ഒത്തിട്ടുണ്ടോ?' എന്നു തുടങ്ങി നാടകലക്ഷണസംബന്ധതകളായ ചില ചോദ്യങ്ങളെക്കൊണ്ട് മംഗളോദയത്തിന്റെ ഒരു ഭാഗം നിറച്ചതിനുശേഷം, കുറച്ചുനിന്നു ഭീമലശാസം വിട്ട് ആശ്വസിപ്പിക്കുന്ന പോലെ തോന്നുന്നു. നാടകപ്രമാണങ്ങളിൽ നോക്കി, ലക്ഷണങ്ങളെ പകർത്തുകയാണെങ്കിൽ, അതുകൊണ്ടുതന്നെ വലിയൊരു പുസ്തകം ഉണ്ടാക്കാം എന്നു ധരിച്ചിട്ടില്ലാത്ത സാധുജനങ്ങൾ ആ ഘട്ടം നോക്കി അത്ഭുതപ്പെടട്ടെ. ഇരുപ്രതിയിലെ കവി സാർവ്വഭൗമനായ സാക്ഷാൽ കാളിദാസരുടെ പ്രധാനകൃതിയായ ശാകുന്തളത്തെ നേരേവെച്ചുകൊണ്ട് അതിനു നാടകലക്ഷണം മുഴുവനും ഇല്ലെന്നു പറയാം. അതിൽ നാടക ലക്ഷണം മുഴുവനും ഉണ്ടെന്നു പറയുവാൻ ആരെക്കൊണ്ടും സാധിക്കുന്നതും അല്ല. ആ സ്ഥിതിക്കു ബാലാകലേശത്തിന്റെ വൈലക്ഷണ്യത്തെപ്പറ്റി അത്രയൊക്കെ ഘോഷിച്ചത് ലേഖകന്റെ അവസ്ഥയ്ക്കു മതിയായില്ല.

രാജ്യഭാരം വിഷയികരിച്ചു മൃന്നകത്തിൽ, സൗകന്തുംപോലെ രണ്ടുമുന്നു ദിവസംകൊണ്ടു, ഏഴുതിയിരിക്കുന്ന ബാലാകലേശത്തിൽ നാടകലക്ഷണങ്ങൾ പലതും ഇല്ലെന്നു ഞാൻ ഒരു പ്രസംഗവീർത്തിലോ മൈതാനത്തിലോ മലമുകളിലോ കയറിനിന്നു രണ്ടു കയ്യും വാക്കി പരസ്യമായി സമ്മതിക്കാം. സകല നാടകലക്ഷണസങ്കല്പമായ ഒരു മലയാളനാടകത്തെ യഥാവസരം വല്ല മൂലയിൽ ഇ

തന്നെങ്കിലും വല്ലവർക്കും നിദ്ദേശിച്ചതരമോ?

കെ. പി. കറുപ്പൻ.

IV

കൊച്ചി സാഹിത്യസമാജത്തിലെക്ക്.

കൊച്ചി സാഹിത്യസമാജം! ധൃഷ്ടൻ അവർകൾക്ക്. 'പ്രഭോ, — 'കൊച്ചി സാഹിത്യസമാജം' വകയായി ഏറ്റെടുത്തു നടത്തിവരുന്നതും, 'സാഹിത്യസമാജം'ത്തിന്റെ ഉദ്ദേശങ്ങളെ സാധിപ്പാൻ ഒരു മാർഗ്ഗമായി നിർദ്ദേശിച്ചിരിക്കുന്നതും ആയുള്ള 'മംഗളോദയം' മാസികപത്രഗ്രന്ഥത്തിന്റെ ഓംവാളു ൧-ാം ലക്കത്തിൽ (മാനം വൃശ്ചികം) പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിരിക്കുന്ന 'ബാലകലേശ്വരം' (കെ. പി. കറുപ്പൻ) എന്ന ഉപന്യാസത്തെപ്പറ്റി, 'സാഹിത്യസമാജം'ത്തിന്റെ ശ്രദ്ധയെ അർഹിക്കുന്നതായ ചില സംഗതികൾ, ഞാൻ ചുവടെ പ്രസ്താവിക്കുകയുണ്ടു്. മേൽപറഞ്ഞ ഉപന്യാസം, കറുപ്പൻ്റെ അഭിപ്രായം, 'സാഹിത്യസമാജം'ത്തിന്റെ നിശ്ചയപ്രകാരം എടുത്തു തന്ന ഒരു പ്രത്യേക കമ്മിറ്റിയിലെ അംഗമെന്ന നിലയിൽ, 'ബാലകലേശ്വരം' എന്ന പുസ്തകത്തെ 'സാഹിത്യസമാജം' വകയായി സ്വീകരിക്കേണമോ എന്നു പറ്റാലോചിച്ച് ഞാൻ സമാജം മുന്പാകെ സമർപ്പിച്ചിരുന്നതും, ഹാപ്പൻ മീനത്തിലെ 'മംഗളോദയം'ത്തിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിരുന്നതുമായ നിരൂപണത്തെ വിഷയീകരിക്കുന്നതായാൽ, അതിനെപ്പറ്റി പറയുവാൻ എന്നിങ്ങനെ വശേഷം അവകാശമുണ്ടെന്നു വിചാരിക്കുന്നു. അതിനാൽ ഈ ലേഖനം 'സാഹിത്യസമാജം'ത്തിന്റെ യോഗത്തിൽ പ്രകടിപ്പാനും, ഇതിൽ പറയുന്ന സംഗതികളെ യോഗത്തിൽ വെച്ച് ആലോചിച്ചു വേണ്ടുന്ന തീർപ്പു ചെയ്യാനും ഞാൻ അപേക്ഷിക്കുന്നു.

മേൽപടി ഉപന്യാസം, എന്റെ നിരൂപണത്തിൽ പ്രതിപാദിച്ചിരുന്ന സാഹിത്യഗുണഭാവങ്ങളെക്കുറിച്ച് തൽക്കർത്താവിനു പുറ

മേ പറയേണ്ടുന്നതായി തോന്നിയ അഭിപ്രായഭേദങ്ങളെ സംഗ്രഹിക്കുന്ന ഒരു പ്രത്യാഖ്യാനമായിരുന്നാൽ, ആ അഭിപ്രായങ്ങളെ ഖണ്ഡിപ്പാനോ, സമ്മതിപ്പാനോ മാത്രമേ, ഞാൻ ഉത്സാഹിക്കുമായിരുന്നുള്ളൂ; എന്നാൽ, ഉപന്യാസത്തിന്റെ സ്വഭാവം അതല്ലെന്നും; നിരൂപണത്തിൽ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുള്ള ഗുണദോഷങ്ങളെക്കുറിച്ച് പുസ്തകകർത്താവിന്റെ അഭിപ്രായഭേദങ്ങളെ പ്രസ്താവിക്കുന്നതിനു പകരം, നിരൂപണകർത്താവിനേയും, പ്രത്യേക കമ്മിറ്റിയിലെ അംഗങ്ങളെയൊക്കെയും, വിശേഷിച്ചും 'സാഹിത്യസമാജ'ത്തെ തന്നെയും, അധിക്ഷേപിക്കുകയാണ് ചെയ്തിരിക്കുന്നതെന്നും ആക്ഷേപം സ്പഷ്ടമായി കാണാവുന്നതിനാൽ, 'സാഹിത്യസമാജ'ത്തിന്റെ വിജ്ഞാപിതപത്രികയായി നടത്തിവരുന്ന ഒരു മാസികപുസ്തകത്തിൽ, അങ്ങിനെയുള്ള സ്വരവിശേഷത്തോടും ആശയവിശേഷത്തോടും കൂടിയ ഒരു ഉപന്യാസത്തെ പ്രസിദ്ധീകരിപ്പാൻ പത്രാധിപന്മാർ പ്രയോഗിച്ചിരിക്കുന്ന നയവിശേഷത്തെ വിമർശിക്കുന്നതിനു 'സാഹിത്യസമാജ' ബലമായിരിക്കുന്നു എന്നു ഞാൻ അറിയിച്ചുകൊള്ളട്ടെ?

മിസ്റ്റർ കരുപ്പന്റെ ഉപന്യാസത്തെപ്പറ്റി പറയാനുള്ള കാര്യങ്ങൾ പ്രസ്താവിക്കുമ്പ്പോൾ, 'ബാലാകലേശ'വും 'സാഹിത്യസമാജ'വും തമ്മിലുള്ള ബന്ധത്തിന്റെ ചരിത്രം കാണേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. മേൽപ്പടി പുസ്തകം 'കൊച്ചിസാഹിത്യസമാജം'വക' എന്ന് അച്ചടിച്ചു പ്രസിദ്ധമാക്കിയതു സമാജം ഡ്രഷന്റെ ട്രഷ്യറിയിൽ പെടുകയും, അങ്ങിനെ സമാജനാമധേയം കൂട്ടിച്ചേർപ്പാൻ ആരംഭിച്ചു എന്ന് അഡ്രഷൻ തന്നെ മിസ്റ്റർ കരുപ്പനോട് ഏഴുതിപോലിക്കയും ചെയ്തതിൽ, സമാജം വകയായി സ്വീകരിപ്പിപ്പാൻ, സമാജകാർക്കുടനീളം ഡി. കെ. കൃഷ്ണമനോൻ അവർകളോടു താൻ അപേക്ഷിച്ചതായും, അദ്ദേഹം അക്കാര്യം കൈയേറ്റ് അനുവദിച്ചതിനാലും താൻ അങ്ങിനെ സമാജനാമം ചേർത്തതായും, മറ്റും മിസ്റ്റർ കരുപ്പൻ മറുപടി അയച്ചതിനെയും; ആ മറുപടിയെ താങ്ങി കാർക്കുടി, പുസ്തക സ്വീകാരത്തിനായി സമാജത്തോടു അവശ്യപ്പെട്ടതിനെയും; ഹാപ്പൻ കാരം ൧൦-ാം നമ്പർ ൧൧ ഫെബ്രുവരി ൧൯൦൩-ൽ കൂടിയ നിർവാഹകസംഘത്തിന്റെ യോഗത്തിൽ ആലോചിച്ചുചെയ്ത നി

ശ്വരമനുസരിച്ചായിരുന്നു ഞാനുൾപ്പടെ അഞ്ചംഗങ്ങൾ ചേർന്നതായ ഒരു പ്രത്യേകകമ്മിറ്റിയെ സമാജം ഏർപ്പാടാക്കിയത്. ആ പ്രത്യേക കമ്മിറ്റിയുടെ ഏകകണ്ഠമായ അഭിപ്രായത്തെ സമാജം അംഗീകരിച്ച് അതിനുള്ള ബോലാകലേശ്വരത്തെ തൃജിച്ചിരിക്കുന്നതായി, ഫാപ്പർ മീനം ൨൦൦൯-ൽ ൧൯൧൧ മാച്ച് ൧൩-ാംനു കൂടിയ നിവാരക സംഘത്തിന്റെ യോഗത്തിൽ തീർച്ചപ്പെടുത്തുകയും, മേല്പടി നിശ്ചയങ്ങളും എന്റെ നിരൂപണവും, ആ മീനത്തിലെ 'മംഗളോദയ'ത്തിൽ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. മിസ്റ്റർ കറുപ്പന്റെ അപേക്ഷ രേഖാമൂലമായിരുന്നുവെന്നോ, ആ അപേക്ഷയെ സമാജനിയമപ്രകാരം, കാർട്ടർ സമാജമുടനാകെ സമർപ്പിച്ചിരുന്നുവെന്നോ, 'കൊച്ചിസാഹിത്യസമാജം വക്' എന്ന പുസ്തകത്തിൽ ചാത്തൂർമുഖ്, കാർട്ടർ, സമാജത്തിന്റെ അനുമതി മേടിച്ചിട്ടായിരുന്നു, അങ്ങിനെ ചാത്തൂർവാൻ അനുവാദം നൽകിയതെന്നോ, സമാജനടവടിക്കുറിപ്പുകളിൽ കേൾക്കുന്ന കാണുന്നില്ലെന്ന വാസ്തവം, മിസ്റ്റർ കറുപ്പന്റെ ഉപന്യാസത്തിൽ അതു സംബന്ധിച്ചു ചെയ്തിരിക്കുന്ന ചില പ്രതിജ്ഞകളെ കാക്കുമ്പോൾ, ഈ സന്ദർഭത്തിൽ പ്രത്യേകം എടുത്തുപറയേണ്ടിവരുന്നു.

ബോലാകലേശ്വരത്തെ സംബന്ധിച്ച, സാഹിത്യസമാജത്തിന്റെ അനുമതിയോടു കൂടിട്ടില്ലെങ്കിലും, കാർട്ടർയുടെ അനുവാദത്തോടുകൂടി— നിയമനനുസരണമല്ലാത്ത അനുവാദത്തോടുകൂടി— മിസ്റ്റർ കറുപ്പൻ ചെയ്ത അതിക്രമത്തെ സാഹിത്യസമാജം സമ്മതിക്കുകയോ, പുസ്തകത്തെ സമാജംവകയായി ഗ്രഹിക്കണമെന്നുള്ള അതിക്രമാനന്തരക്രമമായ അപേക്ഷയെ അംഗീകരിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നില്ലെന്നു തീർച്ചയാക്കിട്ട് എട്ടു മാസം കഴിഞ്ഞശേഷം, ഇങ്ങിനെയാൽ ഉപന്യാസം 'മംഗളോദയ'ത്തിൽ സ്വീകരിച്ചു പ്രസിദ്ധീകരിപ്പാനുണ്ടായ കാരണം എന്താണെന്നു ഞാൻ അന്വേഷിക്കുന്നില്ല. സാഹിത്യസമാജത്തിന്റെ അധികാരസീമയെ അതിക്രമിച്ചാൽ മിസ്റ്റർ കറുപ്പനെ ഉത്തരവാദിയാക്കുകയോ അനുവദിക്കുകയോ ചെയ്ത കാർട്ടർ, ഇതു സംബന്ധമായ തന്റെ നടപടികളെക്കൊണ്ടും, വിശേഷിച്ചു തനിക്ക് മേല്പടി പുസ്തകവുമായുള്ള ബന്ധംകൊ

ണ്ടും, മിസ്റ്റർ കറുപ്പന്റെ പക്ഷത്തിലാണ് തന്റെ നിലയെന്നു വെളിവാക്കിയിരിക്കെ, ഇതിലിടയ്ക്കു 'മംഗളോദയ' പത്രാധിപനും കൈയേറത്തോടുകൂടി, ആരംഭത്തിൽതന്നെ, ഈ വിഷയത്തിൽ തന്റെ ആഗ്രഹത്തിനോ അഭിമതത്തിനോ യോജിപ്പാൻ സന്നദ്ധരല്ലാത്ത ഭാഗ്യദോഷത്തിൽ പെട്ടുപോയവരെ അധിക്ഷേപിക്കുന്നതായ ഒരു ഉപന്യാസം പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു വഴിക്ക്, 'മംഗളോദയം' സാഹിത്യസമാജത്തിന്റെ വക' എന്ന സംഘസാമാന്യനില വെടിഞ്ഞ്, പ്രത്യേകമൊരു 'കക്ഷി'യുടേതായിത്തീർന്നു എന്നു ശങ്കിക്കേണ്ടിവരുന്നു. ഈ അവസ്ഥാഭേദം, സാഹിത്യസമാജത്തിന്റെ അറിവോടും സമ്മതത്തോടും കൂടി ചെയ്തതാണോ എന്നറിവാൻ ആഗ്രഹമുണ്ട്.

ഒന്നാമതായി, മിസ്റ്റർ കറുപ്പൻ, തന്റെ ഉപന്യാസത്തിൽ, സാഹിത്യസമാജത്തെ പൊതുവിൽ സംബന്ധിക്കുന്നതായ ചില സംഗതികൾ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ളതിനെപ്പറ്റി ചിന്തിക്കാം. 'മംഗളോദയ'ത്തിന്റെ (മാംപക്കം) റെഡാപ്റ്റേഷനിൽ ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു:— "ഗ്രന്ഥപ്പിഴയുടെ തുടക്കത്തിലായിരിക്കേണം, പുസ്തകശിശു, സാഹിത്യസമാജത്തിന്റെ അനുവാദംകൂടാതെ, എങ്കിലും തക്ക സമാധാനത്തോടുകൂടി, അതിന്റെ പേർ തലക്കെട്ടിൽ ധരിച്ചുകൊണ്ടു നടന്നത്."— ഇതിൽ സൂചിപ്പിച്ചിരിക്കുന്ന തക്ക സമാധാനം എന്താണെന്നു മിസ്റ്റർ കറുപ്പൻ വിവരിക്കുന്നില്ല. സമാജത്തിന്റെ അധികാരസിമയെ അതിക്രമിപ്പാൻ മിസ്റ്റർ കറുപ്പനു സമാധാനം ഉണ്ടായിരുന്നു എന്നും; ആ സമാധാനം തക്കതായിരുന്നു എന്നും മിസ്റ്റർ കറുപ്പൻ പ്രസ്താവിക്കയും, ആ പ്രതിജ്ഞയെ സമാജം വക പത്രിക സ്വീകരിച്ചു പ്രസിദ്ധീകരിക്കയും ചെയ്യുമ്പോൾ, സമാജത്തെ സംബന്ധിച്ച മേല്പടി സംഗതി സമാജം അറിഞ്ഞിട്ടുണ്ടെന്നല്ല, സമാധാനം തക്കതാണെന്നു സമാജം സമ്മതിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നുകൂടി അനുമാനിക്കേണ്ടിവരുന്നു. ഈ സമാധാനം എന്ത്? അതിനെ സമാജം അംഗീകരിച്ചിട്ടുണ്ടോ? അതു തക്കതാണെന്നു സമ്മതിച്ചിട്ടുണ്ടോ? ഈ വിവരങ്ങൾ, ഇത്രേവരെ പ്രസി

ശീകരിച്ചിട്ടുള്ള സമാജനടവടിക്കുറിപ്പുകളിൽ സ്പഷ്ടമാവുന്നില്ലാത്തതുകൊണ്ട് ഇതിന്നു മറുപടി കിട്ടുവാൻ ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു.

ഇനിയും, അതേപുഷ്പത്തിൽ തന്നെ, “...സമാജനാമധേയം ഒരു തെറ്റാടവിൽ വന്നുപോയതല്ലാതെ, അതിൽ ആരും ഒന്നുംകല്പിച്ചുകൂട്ടിച്ചെയ്തിട്ടില്ല. അതിനാവശ്യവുമില്ല. കാരണം, സാമത്രി സമാജത്തിന്റെ മുദ്രയോടുകൂടി നടന്നാലും, ഇതിന്നു സ്വതസ്സിദ്ധങ്ങളായ ഗുണദോഷങ്ങൾക്കു കൂടുതൽ കുറവു വരുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. പിന്നെ അതുകൊണ്ടു വല്ല അഭിമാനവും ഉണ്ടെങ്കിൽ അതിൽ സമാജവും ഒരു ഭാഗഭാക്കുകമെന്നാണ് എന്റെ താഴ്മയായ അഭിപ്രായം” - ഇതിൽ പറയുന്ന തെറ്റാടവ് എന്താണ്? ആരുടെ അടയാണത്? ആ അടവു തെറ്റാണെന്നു സമാജം സമാധാനപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടോ? അതല്ല, അതിക്രമമായ അടവോ? പിന്നെ, സമാജത്തിന്റെ നാമം ധരിച്ചു നടന്നാലും പുസ്തകത്തിന്റെ ഗുണദോഷങ്ങൾക്കു കൂടുതൽ കുറവു വരില്ലെന്നുള്ള പ്രതിജ്ഞ, സമാജത്തിന്നു അഭിമാനമേതുവോ, അതല്ല, ദൃഷ്ടിമോ? ഈ ഘട്ടങ്ങൾ സമാജത്തിന്റെ അഭിമാനത്തിന്നു ഭംഗം വരുത്തുന്നവയാണെങ്കിൽ, ഇവയെ സമാജം വകപത്രികയിൽ സ്വീകരിപ്പാൻ ന്യായമെന്തു്? സമാജം മേൽകാണിച്ച പ്രതിജ്ഞകളെ സമ്മതിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ, ആ വിവരം പത്രികയുടെ ചുവട്ടിൽ ഒരു റിമാക്കായിട്ടെങ്കിലും പറയാത്തതെന്തു്? സമാജനിശ്ചയങ്ങളും, മിസ്റ്റർ കുറുപ്പനായി നടന്ന കത്തടവാടുകളും പത്രാധിപരായ കാർയാദികൾ അറിയാമെന്നിരിക്കെ, സമാജത്തിന്നു ഹാനികരമായും വാസ്തവത്തിന്നു വിരുദ്ധമായും വല്ല പ്രതിജ്ഞയും സമാജത്തെപ്പറ്റി ചെയ്തിരുന്നാൽ, അതിനെ നിരസിക്കേണ്ടുന്ന കടമയില്ലേ?

രണ്ടാമതായി, സമാജം ഏപ്പെട്ടത്തിയ പ്രത്യേകകമ്മിറ്റിയെക്കുറിച്ച്, മിസ്റ്റർ കുറുപ്പൻ ചെയ്തിരിക്കുന്ന അവഹേളനങ്ങളെപ്പറ്റി ചിന്തിക്കാം. മേപ്പടി ഫുറോ പുഷ്പത്തിൽതന്നെ,

“കാലഃകടാണെന്നുണ്ടാൽ,

ഫോ‘രാമകുണ്ഡ’വിബുധസ്മൃതനാമനന്തം

നാരായണാ'കനിയ'കീശപര'കേശവാ'നീ
 ണേരാംനിന്നുവെടി പാടൊരുപാട്ടുഭാവം
 തീരാൻയശോഭയുടെകേന്താകനിഞ്ഞീടണം.

എന്നോരോ ആപന്നിവാണസ്തോത്രങ്ങൾ ചൊല്ലുവാനും കട്ടി
 ക്ക് അറിവില്ലല്ലോ? — എന്നു പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇതിലെ പദ്യ
 ത്തിൽ ഉദ്ധരണിചിഹ്നങ്ങൾകൊണ്ടു വിശേഷിപ്പിച്ചു പ്രത്യേകശ്ര
 ദ്ധയ്ക്കു വിഷയിഭവിപ്പിച്ചിരിക്കുന്ന സംജ്ഞാപദങ്ങളുടെ ഉദ്ദേശ്യമ
 ണ്ട്? മിസ്റ്റർ കറുപ്പന്റെയും തൽപക്ഷീയനായ കാർയ്യശിപത്രിയാ
 പര്യടേയും ആഗ്രഹങ്ങൾക്കു വിപരീതമായി അഭിപ്രായം പുറപ്പെടു
 വിച്ചുവരും പ്രത്യേകകമ്മിറ്റിയിലെ അംഗങ്ങളും ആയുള്ള അഞ്ചാ
 ളുകളെ ഉദ്ദേശിച്ചാകുന്നു അങ്ങിനെ പ്രയോഗിച്ചിട്ടുള്ളതെന്നു സ്പഷ്ട
 മാണ്ല്ലോ. പത്രമർദ്ദാദയെ ലംഘിച്ച്, കണ്ഠ, കേശവ, ഈശ്വര,
 അനന്തനാരായണ, രാമകൃഷ്ണ — എന്നിങ്ങിനെ നീചമനസ്സുകൾക്കു
 ഉചിതമായ വിധത്തിൽ ചെയ്യുന്ന പ്രയോഗങ്ങൾ തൽകർത്താക്ക
 ന്മാക്കു ചാരിതാത്പര്യജനകമായിരുന്നാലും; ഇവ കവിതകാരന്മാരുടെ
 മനോവിപ്ലവത്തിനും പത്രാധിപന്മാരുടെ വകതിരിവില്ലായ്മയ്ക്കും ല
 ക്ഷ്യമാണെന്ന് അവർക്കു തന്നെത്താൻ അഭിനന്ദിക്കാമെന്നിരുന്നാ
 ലും; സാഹിത്യസമാജത്തെപ്പോലെ മർദ്ദാദയേയും ഗൌരവത്തെയും
 വെടിയാതിരിക്കേണ്ടുന്ന ഒരു സംഘത്തിന്റെ നാവിൽ എത്തിത്തോ
 ക്കുവാൻകൂടി യോഗ്യമല്ലെന്നാണ് ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നത്. സാ
 ഹിത്യസമാജത്താൽ നിർമ്മിക്കപ്പെട്ട ഒരു പ്രത്യേകകമ്മിറ്റിയിലെ
 അംഗങ്ങളെ ബഹുമാനിക്കേണ്ടത് ആ സമാജത്തിന്റെ കടമയാ
 യിരിക്കുമ്പോൾ, അവരെ നിന്ദിക്കുന്ന നീചപ്രയോഗങ്ങളെ അനുവ
 ദിക്കുന്നതു സമാജത്തിന്റെ യോഗ്യതയ്ക്കു ന്യൂനതയെന്നയാകുന്നു;
 ഈ അവമതി ചെയ്യതിന്നു, സമാജമോ അല്ല, അതിന്റെ കർത്താ
 കന്മാരോ, മേപ്പടി പ്രത്യേകകമ്മിറ്റിക്കാരോടു ക്ഷമായാചനം ചെയ്
 യേണ്ടതാണെന്നു ഞാൻ ആവശ്യപ്പെടുന്നു.

ഇതിന്നും പുറമെ, രൂപം പൂർണ്ണത്തിൽ കാണുന്ന ഈ വാച
 കങ്ങളെ ഉറപ്പുനോക്കുക: ..കൈതുകത്തെ വഹിച്ചിരുന്ന പിശാചു..

തമിഴിൽ 'അപ്പാ'.. അനുസരിക്കേണ്ടിവന്നുപോയി!!... 'അതിന്റെ നേരെ കല്പിച്ചുവാൻ ഒരു പിള്ളയ്ക്കുപോലും ആവശ്യമുണ്ടായിരുന്നില്ല'— ഈ വാചകങ്ങളിൽ കീഴ്വരയിട്ട അപ്പാ, പിള്ള എന്ന പദങ്ങൾ 'ബാലാകലേശ'ത്തിന്റ കണ്യാലം വിധിച്ചവരിൽ ഒരാളെ ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളവയാണെന്നു സ്പഷ്ടംതന്നെ.

ഇനി, മൂന്നാമതായി, നിരൂപണത്തിന്റെ കർത്താവിനെ സൂചിപ്പിച്ചുചെയ്തിരിക്കുന്ന പ്രസ്താവങ്ങൾ നോക്കാം. മന്ദം പൃഷ്ഠത്തിൽ, ഇങ്ങിനെ കാണുന്നു:— 'പ്രകൃത്യാ വാചാലനാരായവക്ടകപ്രകൃഷ്ടത്തെ കറുകപ്പല്ലം കാമധേനുവിനെ കഴിയും ആക്കിപ്പായുവാൻ കഴിയുമല്ലോ. പിള്ള അവർകൾക്കും വാഗ്ജാലംകൊണ്ടു സാധിക്കാത്തതു മെന്നമില്ലെന്നു ഞാൻ സമ്മതിക്കുന്നു'— പിന്നെ മന്ദം പൃഷ്ഠത്തിൽ, '...നിരൂപണംവായിച്ചുപോകത്തോറും അദ്ദേഹത്തിന്റ ഏതോ വലിയ സിദ്ധാന്തം ഉള്ളതുപോലെ തോന്നിപ്പോകുന്നു'— എന്നും പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഈ പ്രസ്താവങ്ങൾ നിരൂപണത്തെ സംബന്ധിച്ചവയല്ല, നിരൂപകന്റെ മേൽ ദോഷാരോപം ചെയ്യുന്നവയാൽ, എന്നതിനെപ്പറ്റി ഞാൻ വിസ്മയിക്കേണ്ടുന്ന ആവശ്യമില്ല.

ശരി! 'മംഗളോദയ'ത്തിന്റെ നടത്തിപ്പ്, പുതിയ പത്രാധിപന്മാരോടുകൂടി, പുതിയൊരു മാറ്റത്തിലാണെന്ന് ഇത്രയുംകൊണ്ടു വെളിവാക്കിയിരിക്കുന്നു: സാഹിത്യസമാജത്തിന്റെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ സാഹിത്യാഭിവിഷയങ്ങളെ പ്രതിപാദിപ്പാനല്ല, പ്രത്യേകം ചിലരുടെ ഇഷ്ടപോലെ സ്വകാര്യ സംബന്ധമായി മറ്റുള്ളവരെ അധിഷ്ഠിപ്പാനാണ് 'മംഗളോദയം' പുറപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതെന്നു കാണുന്നു. പുതിയ പത്രാധിപന്മാരെ നിശ്ചയിച്ചപ്പോൾ, അവർക്ക് ഇത്തരം നടത്തത്തുള്ള അധികാരവും സമാജം അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ടോ എന്നു പ്രശ്നത്തിന്നു ബഹുജനസമക്ഷം തന്നെ ഒരു മറുപടി കിട്ടുവാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. സമാജത്തിന്റെ ഉദ്ദേശത്തിന്നും നയത്തിന്നും വിരുദ്ധമായിട്ടാകുന്നു മേല്പടി ഉപന്യാസം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിട്ടുള്ളതെങ്കിൽ, ആ അപരാധത്തിന്റെ കർത്താക്കന്മാർ സമാജത്തോടു ന്യായം

യഥാവിദ്യം ക്ഷിമാവണം ചെയ്യേണ്ടതാകുന്നു. അങ്ങിനെ ചെയ്യുക
യില്ലെങ്കിൽ, അവരുടെ നടത്ത ഗർഹണീയമാണെന്നു മരു നിശ്ച
യം, സമാജത്തിന്റെ യോഗത്തിൽ വച്ചു ചെയ്യാനും, ഞാൻ ഇതു
ലേഖനം വഴിയായി അപേക്ഷിക്കുന്നു. എന്ന്

മൻ മരുജനവരി മൻ

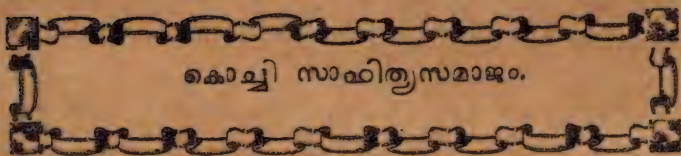
കണ്ണർ.

}

സമാജികൻ,

കേ. രാമകൃഷ്ണപിള്ള.

V

കൊച്ചി സാഹിത്യസമാജം.

സമാന്യയോഗം.

മാനം - കുറേ - മറു - ന്.

—C:—

മാനം:— ൧. രാമവർമ്മ അപ്പൻതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു
(അദ്ധ്യക്ഷൻ). ൨. വള്ളത്തോൾനാരായണമേനോൻ അവർകൾ
൩. കെ. ഗോവിന്ദൻതമ്പുരാൻ അവർകൾ ബി. എം. ബി.
എൽ. ഷ. കെ. കുഞ്ഞുണ്ണിനായർ അവർകൾ ബി. എ. ബി.
എൽ. ഉ. സി. അനന്തപ്പായി അവർകൾ ബി. എ. ന. മുകേഷ്
ഇതു കമാരൻ അവർകൾ െ. സി. കുഞ്ഞിരാമനേനോൻ അവ
ർകൾ. ൮. എം. നാരായണമേനോൻ അവർകൾ ബി. എ. ബി.
എൽ. ന്. കെ. രാമൻമേനോൻ അവർകൾ ബി. എ. ബി. എ
ൽ. ൧൦. പി. ശങ്കുണ്ണിമേനോൻ അവർകൾ ബി. എ. എൽ. ടി.
൧൧. സി. കേരളവർമ്മതമ്പാൻ അവർകൾ. ൧൨. കുറുപ്പാ

ആ കേശവൻനായർ അവർകൾ ൧൩. തോന്നത്തു വര
മേശ്വരമേനോൻ അവർകൾ ൧൪. വി. കെ. കുഞ്ഞൻമേ
നോൻ അവർകൾ. ൧൭. വി. കോമപ്പൻനായർ അവർകൾ.

തീപ്പുകൾ.

* * * * *

ഒ. 'ബാലാകലേശ്വര' സംബന്ധമായി ഇക്കഴിഞ്ഞ വൃശ്ചികം
വക്കത്തിൽ (മംഗളോദയം) പ്രസിദ്ധം ചെയ്തിട്ടുള്ള കെ. വി. ക
റുപ്പൻ അവർകളുടെ ലേഖനം സാഹിത്യസമാജത്തിന്റെ ഉദ്ദേ
ശത്തിന്നും അഭിപ്രായത്തിന്നും വിരോധമായിട്ടുള്ള നിലയിലാണെ
ന്നു സമാജം അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു.

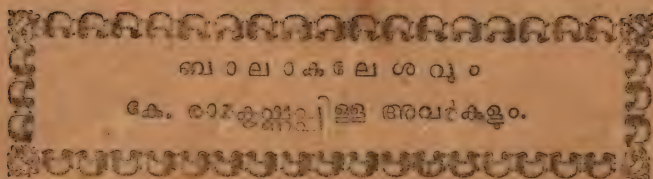
വ. കൊച്ചി സാഹിത്യസമാജം അദ്ധ്യക്ഷനു കെ. രാമകൃ
ഷ്ണപിള്ള അവർകൾ 'ബാലാകലേശ്വര'ത്തെപ്പറ്റി അയച്ചിട്ടുള്ളതും
അദ്ധ്യക്ഷൻ യോഗത്തിൽ ഹാജരാക്കിയിട്ടുള്ളതുമായ ഏഴുതുവായി
ച്ചു. ഓം നമഃ തീപ്പിന്റെ പകുപ്പ് രാമകൃഷ്ണപിള്ള അവർകൾ
ക്ക് അയച്ചുകൊടുക്കേണ്ടതാണ്.

നോട്ട്:— കെ. വി. കറുപ്പൻ അവർകൾ അദ്ധ്യക്ഷന് അ
യച്ചിട്ടുള്ള ഏഴുത്തിന്നു സമാജത്തിലെ ഓം തീപ്പ് മറുപടിയായി
അയക്കേണ്ടതാണ്.

(രാമവർമ്മ.)

അദ്ധ്യക്ഷൻ.

VI

ബാലാകലേശ്വരം

കേ. രാമകൃഷ്ണപിള്ള അവർകളും.

(കേരളോദയം - ഫസ്റ്റ് പാർട്ട് - ഫെബ്രു. ൨൩-ാം നമ്പർ; മാച്ച് ൨-ാം നമ്പർ)

കേരളോദയം പത്രാധിപരവർകൾക്കു്.

ഇതുസഹിതം അയക്കുന്ന ലേഖനത്തെ കേരളോദയത്തിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയതിനാൽ കൊള്ളാം. പല കാരണങ്ങളാലും രാമകൃഷ്ണപിള്ള അവർകളുടെ ലേഖനത്തെ ഞാൻ ഗൗരവമായി വിചാരിച്ചിട്ടില്ല; രാമകൃഷ്ണപിള്ള അവർകളെ ഞാൻ നല്ലപോലെ അറിയുന്നതുകൊണ്ട്, അതിനാൽ മറുപടി എഴുതിട്ട് ആവശ്യമുണ്ടെന്നു് എനിക്കു തോന്നിയിട്ടില്ല. എങ്കിലും ചിലരുടെ ഉപദേശപ്രകാരം ഇതയക്കുന്നു; മേലിൽ ഇതു സംബന്ധിച്ച് എന്തുതന്നെ എഴുതിയാലും ഞാൻ മറുപടി എഴുതാൻ ആലോചിക്കുന്നില്ല.

എറണാകുളം

൧൯൦൦ കുളം ൨-ാം നമ്പർ

ടി. കെ. കൃഷ്ണമേനോൻ.

൧. വാഴ ഒഴിഞ്ഞ മഹാരാജാവു തിരുമാനസ്സിലെ അറുപതാമത്തെ തിരുവയസ്സു തികയുന്നതന്നു നമുക്കൊക്കെ ഒരു ഉത്സാഹദിവസമായിരുന്നല്ലോ. ആ സ്മരണയെ ഉദ്ദേശിച്ചു റാവുബഹദൂർ നമ്പ്യാരായർ ചെട്ടിയാർ ഒരു സമ്മാനദാനം നടത്തിക്കൊണ്ടുവന്നു. കൊച്ചിരാജ്യഭരണത്തെ വിഷയികരിച്ച മൂന്നുതലത്തിൽ ഉണ്ടാക്കുന്ന നാടകങ്ങളിൽ സമ്മാനാർഹമെന്നു സാഹിത്യകൾപറയുന്ന സി. അച്ചുതമേനോൻ അവർകൾ തിരിച്ചറക്കുന്നതിന്റെ കർത്താവിന് അമ്പതു രൂപ കൊടുക്കാമെന്നായിരുന്നു ചെട്ടിയാരവർകളുടെ പക്ഷം.

സ്വം. ഈ സമ്മാനം കിട്ടിയതു 'ബാലാകലേശ'ത്തിന്റെ കർത്താ
 വും എന്നാകുന്നതു ബാലികാപാശാലയിലെ സംസ്കൃതപണ്ഡി
 തനായ മിസ്റ്റർ കെ. വി. കുറുപ്പനാണ്. ഈ കൃതിയെ ചെയ്തിയാ
 മെന്ന് അച്ചടിപ്പിച്ചു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുവാൻ ഭാവമുള്ളതിനാ
 ത്, ഇംഗ്ലീഷിൽ അതിനൊരു മുമ്പവും എഴുതിക്കിട്ടിയാൽ കൊള്ളാ
 മെന്നു മിസ്റ്റർ കുറുപ്പൻ എന്നോട് ആവശ്യപ്പെട്ടു. ഞാൻ ഈ കൃ
 തി ആദ്യമായി കണ്ടത് അന്നാണ്. മുമ്പും എഴുതിക്കൊടുപ്പാ
 ന് എന്നു പ്രേരിപ്പിച്ചു കാരണങ്ങൾ, നാടകോത്സവത്തിന്റെ സ
 ന്ദർഭം, അതിലെ നായകനായി നിർദ്ദേശിച്ചുള്ളതുകൊണ്ടു എനി
 കുള്ള കേതിബഹുമാനം, വളരെ തന്നെ നിലയ്ക്കുള്ള മിസ്റ്റർ കുറു
 പ്പന്റെ സമുദായം ഉന്നതിയെ പ്രാപിക്കേണമെന്നുള്ള മോഹം,
 ബാലാകലേശം മോശമായൊരു കൃതിയല്ലെന്നുള്ള എന്റെ വിശ്വാ
 സം എന്നു തുടങ്ങിയവയാകുന്നു. ഈ കൃതിയെ ഒന്നിലധികം പ്രാ
 വശ്യം വായിച്ചു വലിയ കോയിത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടും,
 സാവധാനത്തിൽ മുഴുവനും വായിച്ചു രാജരാജവർമ്മ കോയിത്തമ്പു
 രാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടും കൊടുങ്ങല്ലൂർ ചെയ്തുകൊടുത്തിരുന്ന
 തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടും ഇതിനെക്കുറിച്ചു വളരെ നല്ല അഭിപ്രാ
 യം പാഞ്ഞിട്ടില്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ, ആ വിധം ചെയ്തു ഏക കുറു
 ത്തിന് ഈ കലാപകാലത്തു, രാമകൃഷ്ണപ്പിള്ള അവർകൾ എന്റെ
 അഭിപ്രായത്തിനും കണ്ണുപാശം വിധിക്കുകയായിരുന്നു. ഇതിങ്ങിനെ
 ഇരിക്കട്ടെ. ഇനി നമുക്കു മറ്റൊരു രംഗത്തിലേക്കു പ്രവേശിക്കാം.

൨. ബാലാകലേശത്തെ മിസ്റ്റർ കുറുപ്പൻ ഭാരതവിലാസം അ
 ച്ചമുട്ടത്തിൽ രണ്ടാമത് അച്ചടിപ്പിച്ചു വരുന്ന സമയം, അടുത്തു തു
 രുത്തുകൊച്ചി സാഹിത്യസമുദായം വകയായി അതിനെ പ്രസിദ്ധ
 പ്പെടുത്തുന്നതിനെക്കുറിച്ച് ഒരു ദിവസം സംസാരമുണ്ടായി. അ
 പ്രകാരം അതിനു വേണ്ട അനുവാദം വാങ്ങിക്കൊടുത്താൽ കൊള്ളാ
 മെന്നു മിസ്റ്റർ കുറുപ്പൻ എന്നോടാവശ്യപ്പെടുകയും, എന്നാൽ കഴി
 യുണ്ടെന്നു സമ്മതം ചെയ്യാൻ ഒരുക്കമാണെന്നു ഞാൻ മിസ്റ്റർ കുറുപ്പനെ
 അറിയിക്കുകയും ചെയ്തു. മാസികയിൽ മാത്രമല്ല സാഹിത്യസമുദായം

ജീവിച്ചുനന്നെ കാണിപ്പാനും, അതിന്റെ മൂലധനത്തിലേക്ക് ഒരു സഹായം ഉണ്ടാവട്ടെ എന്നു വിചാരിച്ചു, ഈ നടപടി നാടകത്തിനൊരു അവലംബമെങ്കിൽ ആയത് അതിന്നു സിദ്ധിച്ചുകൊള്ളട്ടെ എന്നും മറ്റും കരുതിയാകുന്നു ഞാൻ ഈ കാര്യത്തിൽ പ്രവേശിക്കാമെന്നു പറയാനിടയായത്. കാര്യശ്രേയുടെ നിലയിൽ എനിക്ക് മിസ്റ്റർ കറുപ്പൻ ബുക്കോട് കൂടി എഴുതി അയയ്ക്കുമെന്നു ഞാൻ വിചാരിച്ചു. ഇങ്ങിനെ വേണമെന്ന് എല്ലാവർക്കും അറിയാവുന്നതുകൊണ്ടു, ഞാൻ മിസ്റ്റർ കറുപ്പനോടു പറഞ്ഞില്ല, പിന്നെ ഈ കാര്യം തന്നെ ഞാൻ രീതി മറന്നു. അനുവാദം കിട്ടുവാൻ വലിയ പ്രയാസമുണ്ടാവില്ലെന്നു കരുതിയായിരിക്കാം, മിസ്റ്റർ കറുപ്പൻ ബുക്കുകളിൽ കൊച്ചി സാഹിത്യസമാജം വക എന്നു അച്ചടിച്ചത്. ഏതായാലും, സമാജം വകയെന്നു അച്ചടിപ്പിച്ചതിനെ ആക്ഷേപിച്ച് അദ്ധ്യക്ഷൻ തിരുമനസ്സിലെ തിരുവെഴുത്ത് മിസ്റ്റർ കറുപ്പൻ കാണിച്ചപ്പോഴാണ് പണ്ടു നടന്ന സംസാരത്തെ വീണ്ടും ഞാനോർത്തത്. വിവരം കാണിച്ച് അദ്ധ്യക്ഷനവർകൾക്കു മറുപടി കൊടുപ്പാനും അതിന്റെ തീർച്ച മുന്പൊന്നും ചെയ്യേണ്ടെന്നും മിസ്റ്റർ കറുപ്പനോടു ഞാൻ ഉപദേശിക്കയും ചെയ്തു. മിസ്റ്റർ കറുപ്പൻ എനിക്കൊരഴുത്തയച്ചു; അതും ഞാൻ അദ്ധ്യക്ഷൻ അവർകൾക്കയച്ചുകൊടുത്തു. മിസ്റ്റർ കറുപ്പന്റെ മറുപടിക്കു ശേഷം, അതിനെ അടിസ്ഥാനമാക്കി, ഈ കൃതിയെ സാഹിത്യസമാജം വകയായി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തത്തക്കതോ അല്ലയോ എന്നു തീർച്ചയാക്കി റിപ്പോർട്ടുചെയ്യാൻ രാമകൃഷ്ണപ്പിള്ള അവർകളോടു കൂടി അഞ്ചു പേരുള്ള ഒരു കമ്മറ്റിയെ സമാജം ഏല്പിച്ചു. ആ കമ്മറ്റിയുടെ റിപ്പോർട്ടിനെ അനുസരിച്ചു ബാലാകലേശ്വരത്തെ സാഹിത്യസമാജം വകയെന്നു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിക്കൊടുക്കുന്ന സമാജം തീരുമാനിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇങ്ങിനെ ഒന്നാമകം അവസാനിക്കട്ടെ.

൩. ഒന്നാമകത്തിലെ അവസാനഭാഗത്തു കാണിച്ച തീപ്പ് ഉണ്ടായ കാലത്ത്, ബാലാകലേശ്വരത്തെക്കുറിച്ച് രാമകൃഷ്ണപ്പിള്ള അവർകൾ ഒരു ദോഷനിരൂപണം പൂൻ മീനത്തിലെ മംഗളോദയത്തിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുകയുണ്ടായി. ആ നിരൂപണത്തിലെ സംഗ

തികളെ വണ്ഡിച്ച മിസ്റ്റർ കറുപ്പൻ ഏഴുതിയ ഒരു ലേഖനത്തെ മംഗളോദയത്തിലേക്ക് അയക്കുകയും അതിൽ ഏതാനും ഭാഗത്തെ കഴിഞ്ഞ പൂർവ്വകമാസത്തിലെ മംഗളോദയത്തിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു. മറുപടിയ്ക്കു വേണ്ടി മിസ്റ്റർ കറുപ്പനേയും അതു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയതിനു പത്രാധിപന്മാരെയും, പ്രത്യേകിച്ച് എന്നേയും, ആക്ഷേപിച്ച് കേരളോദയത്തിൽ രാമകൃഷ്ണപ്പിള്ള അവർകൾ ഒരു ലേഖനം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. നിരൂപണത്തിൽ പ്രതിവാദിച്ചിട്ടുള്ള ഗുണദോഷങ്ങളെക്കുറിച്ചു പുസ്തകകർത്താവിന്റെ അഭിപ്രായങ്ങളെ പ്രസ്താവിക്കുന്നതിനു പകരം, നിരൂപണകർത്താവിനേയും, പ്രത്യേകിച്ചു കമ്മിറ്റിയിലെ അംഗങ്ങളെ കൈയും, വിശേഷിച്ചു സാഹിത്യസമാജത്തെത്തന്നെയും അധിക്ഷേപിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നും, അങ്ങനത്തെ ഒരു ലേഖനത്തെ എട്ടുമാസം കഴിഞ്ഞതിനു ശേഷം സമാജം പക മാസികയിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുവാൻ ന്യായമില്ലെന്നും, മിസ്റ്റർ കറുപ്പന്റെ പക്ഷത്തിൽ നില്ക്കുന്നതും പുസ്തകത്തോടു സമാജനാമം കൂട്ടിച്ചേർക്കാൻ അന്യായമായി അനുവദിച്ചതും ആയതാണെന്ന് വഴിയെന്ന് ഇതു പുറപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതെന്നും, അതുകാരണം സാഹിത്യസമാജമോ, പത്രാധിപന്മാരോ, നാടക കർത്താക്കളോ കമ്മിറ്റിക്കാരോടു ക്ഷമായാചനം ചെയ്യേണ്ടെന്നും, അതില്ലെങ്കിലും പത്രാധിപന്മാർ സമാജത്തിനോടു ക്ഷമാപണം ചെയ്യേണ്ടതാണെന്നും, ഇതിനും തരമില്ലെങ്കിൽ, അവരുടെ നടത്ത ഗർഹണീയമാണെന്ന് ഒരു നിശ്ചയം ചെയ്താൽ മതിയെന്നും മറുമാകുന്നു രാമകൃഷ്ണപ്പിള്ള അവർകളുടെ ലേഖനവിഷയം. ഒട്ടേറെ പറഞ്ഞതായിരിക്കുമോ എങ്കിലും വഴി? മിസ്റ്റർ കറുപ്പന്റെ കൃതിയെ ആദ്യത്തും ആക്ഷേപിച്ച് അതിനു യാതൊരു സമാധാനവും മിസ്റ്റർ കറുപ്പനോടു ചോദിക്കാതെ രണ്ടുനാലാളുകൾ കൂടി വിധി ഉച്ചരിച്ചതിലയിരിക്കേണമെന്നു ശ്രവിക്കുന്ന രാമകൃഷ്ണപ്പിള്ള അവർകൾക്കു പക്ഷമായിട്ടുള്ള വഴിയും ഇതായിരിക്കുമോ? ഏതായാലും, ഇതിനു പത്രാധിപന്മാരുടെ സഹകരണം വേണ്ട; മറ്റു ചിലവരുടെ സഹായം ഉണ്ടാകാനും തരമുണ്ട്.

രാ. മുമ്പിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള സംഗതികളിൽനിന്ന് എനിക്കു

ബാലാകലേശമായി പ്രത്യേകമായ ബന്ധവുമില്ലെന്നും, സാഹിത്യ സമാജം വകയെന്ന് അമൃതിപ്പിപ്പാർക്കാൻ മിസ്റ്റർ കുറുപ്പനെ അനുവദിക്കുകയാണെന്നുവാദം വാങ്ങിക്കൊടുക്കാമെന്നു ഞാൻ പ്രതിജ്ഞ ചെയ്തതോ ചെയ്തിട്ടില്ലെന്നും വിശദമാക്കുന്നുണ്ട്. ഇതു, രാമകൃഷ്ണപ്പിള്ള അവർകളുടെ ഒരു അന്ത്യനമിത്രവും ബാലാകലേശത്തെക്കുറിച്ചുള്ള രാമകൃഷ്ണപ്പിള്ള അവർകളുടെ നിരൂപണത്തെ ഖണ്ഡിച്ച മിസ്റ്റർ കുറുപ്പനെയ്തിയ മറുപടിയെ മംഗളോദയത്തിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയതിന്ന് ഏതെന്ന രഹസ്യമായും പരസ്യമായും ശകാരിക്കുന്ന ആ ദേഹവും കൂടി സമ്മതിക്കുമെന്നു ഞാൻ വ്യാപസിക്കുന്നു. നൂറിധനികം ആളുകളുള്ള ഒരു സഭയുടെ അനുവാദം വാങ്ങിക്കൊടുക്കാമെന്നു പ്രതിജ്ഞചെയ്തതോ അവരുടെ അനുവാദംകൂടാതെ സമാജം വകയെന്നു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുവാൻ അനുവാദം നൽകാനോ ഞാൻ ഇനിയുമെന്നു രാമകൃഷ്ണപ്പിള്ള അവർകൾ തീർച്ചയാക്കി, അതിനെ അടിസ്ഥാനമാക്കി ശകാരിച്ചതിൽ ഞാൻ അതിശയിക്കുന്നു. ശാകന്തളമോ ഉത്തരരഥചരിത്രമോ ആയാൽകൂടി പ്രതിജ്ഞകൊടുപ്പാൻ എനിക്കു ധൈര്യമില്ല. എന്നിട്ടു വേണ്ടെ ഈ കൃതിയുടെ കാര്യം? എന്നാൽ രാമകൃഷ്ണപ്പിള്ള അവർകൾ ഈ രണ്ടു സംഗതികളെ സംബന്ധിച്ച് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ലേഖനത്തിൽ പല ഘട്ടങ്ങളിൽ പലതട്ടുകളിലായി എന്തൊരു ശകാരവഷ്ടമാണ് ചെയ്തിട്ടുള്ളത് എന്ന് ആരെങ്കിലും ആ ലേഖനത്തെ ഇതിയൊന്നുവായിച്ചാൽ കാണാവുന്നതാകുന്നു. ഇതുകൊണ്ട് ഇവിടെ തർക്കവും കണ്ണനമില്ലാ, അത്രയുംകൂടി കൂസലുമില്ല. രാമകൃഷ്ണപ്പിള്ള അവർകളുടെയും കൂട്ടുകാരുടെയും സ്തുതികൊണ്ടും ശകാരംകൊണ്ടും ഏന്റെ മാനത്തിനും ജോലിക്കും ഒരു വ്യതിയാനം ഉണ്ടാകുമെന്ന് ഒരു ശങ്കവേലും ഇല്ല.

രാമകൃഷ്ണപ്പിള്ള അവർകളുടെ ഭാഷയിൽ എഴുതുവാൻ എനിക്ക് വശമില്ല; നേരായ സംഗതികളെ എടുത്തു പറയുക എന്നല്ലാതെ, അടിസ്ഥാനമില്ലാതെ അതിഥികളെ ശകാരിച്ച ലേഖനത്തിനു ചാലർ വിചാരിക്കുമ്പോലെ ജീവൻ കൊടുക്കുവാൻ ഞാൻ ശീലിച്ചിട്ടുമില്ല. അതിനാൽ ഉള്ളതു കഴിയുന്നതും ചുരുക്കത്തിൽ പറഞ്ഞു വസാനിപ്പിക്കാം.

മംഗളോദയത്തിൽ രാമകൃഷ്ണപിള്ള അവർകൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ നിരൂപണം അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വന്ത അഭിപ്രായമെന്നല്ലാതെ, കമ്മിറിക്കാരുടെ വിധിയല്ലെന്നു വായനക്കാർ പ്രത്യേകം ഓർമ്മവെച്ചാൽ കൊള്ളാം. കമ്മിറിയുടെ അഭിപ്രായമായിരുന്നാൽ തന്നെ, അതു മിസ്റ്റർ കുറുപ്പന്റെ സമാധാനം കേൾക്കാതെ ഉണ്ടായതാകയാലും, കേട്ടിരുന്നാൽ, ആ സമാധാനത്തെ ആക്ഷേപത്തോടുകൂടി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയില്ലെങ്കിലും, മിസ്റ്റർ കുറുപ്പനുള്ള സമാധാനം മംഗളോദയത്തിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുവാൻ ആവശ്യപ്പെടുന്നതിന്നു മിസ്റ്റർ കുറുപ്പന് അവകാശമുണ്ട്. മിസ്റ്റർ കുറുപ്പന്റെ സമാധാനം മുഴുവനും പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിക്കഴിയുന്നതിന്നു മുമ്പു, ലേഖനത്തിൽ രാമകൃഷ്ണപിള്ള അവർകൾ പറയുംപ്രകാരം പത്രാധിപന്മാർ അതിനെക്കുറിച്ച് അതുമിതും റിമാർക്കുകൾ എഴുതണമെന്നിൽ, അവർ ഒരു വിധം ബുദ്ധിമുട്ടുവുമായിരുന്നാൽ പോരാ. സ്വദേശാഭിമാനിയുടെ പത്രാധിപരും പത്രപ്രവർത്തനത്തെക്കുറിച്ച് ഒരു ബുദ്ധിമുട്ടായിട്ടുള്ള ആദ്യമായ രാമകൃഷ്ണപിള്ള അവർകളെ പത്രധർമ്മത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ഈ വക പ്രഥമവിജ്ഞാപനപ്രമാണങ്ങളെ കാർമ്മിപ്പിപ്പിക്കേണ്ട പണത്തിൽ ഞാൻ അതിശയിക്കുന്നു.

സാഹിത്യവിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള ആക്ഷേപസമാധാനങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിക്കുവാൻ കാലാമരണമുണ്ടോ? പണത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ തന്നെ മർദ്ദാഭിമാൻ കാലാമരണവാദമില്ലെന്നുള്ള സ്ഥിതിക്കു, സാഹിത്യലോകത്തിൽ അതുണ്ടെങ്കിൽതന്നെ, സമാജത്തിന്റെ അദ്ധസ്ഥൻ അതു മാറിക്കൊടുത്തു മിസ്റ്റർ കുറുപ്പന്റെ സമാധാനം കേൾക്കേണ്ടതല്ലേ? എന്നുതന്നെയല്ല, താമസത്തിന്നു തക്ക കാരണങ്ങളാണെന്നു മിസ്റ്റർ കുറുപ്പർ ഇവിടെ അറിയിക്കുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. അതല്ലാതെ, മറുപടി എഴുതുവാൻ, ഞങ്ങൾ പത്രാധിപന്മാരാരാകുവാൻ മിസ്റ്റർ കുറുപ്പൻ കാത്തിരുന്നതല്ല; മറുപടി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുവാൻ ഞാൻ പത്രാധിപരായതുമാത്രം. രാമകൃഷ്ണപിള്ള അവർകളുടെ നിരൂപണം പുറപ്പെടുവിക്കുകയും മിസ്റ്റർ കുറുപ്പൻ അമ്മ മരിച്ചു എന്നും, എങ്കിലും കഴിയുന്ന വേഗം മറുപടി എഴുതി അതു മിലക്കെ കാണിച്ചതായും ഏകീകരിച്ചുണ്ട്. ഞങ്ങൾക്കു മറ്റു

വ്യ പത്രാധിപരായിരുന്നതു ബാലാകലേശ്വരനെ സമ്മാനാർഹമെ
ന്നു തീർച്ചയാക്കി ഒരു വലിയ സദസ്സിൽവെച്ച് അതിനേയും തൽക
ത്താവിനേയും സ്തുതിച്ച് ഒരു പ്രസംഗം ചെയ്തു സമ്മാനം നൽകിയ
സി. അച്യുതമേനോൻ അവർകളാകുന്നു. മിസ്റ്റർ കറുപ്പൻ മറു
വടി രാമകൃഷ്ണപ്പിള്ള അവർകളുടെ ശകാരം ഭയന്ന് അദ്ദേഹം പ്ര
സിദ്ധപ്പെടുത്തില്ലെന്നോ? നാരായണ! എത്രയോ ഉഗ്രമുത്തികളേ
യാതൊരു പ്രയാസവും കൂടാതെ അദ്ദേഹം സങ്കേതത്തിനു പുറത്ത്
ആലിന്ദൽ ആണിതറച്ചൊതുക്കിയിരിക്കുന്നു! എന്നിട്ടാണോ ക
ന്നിപോലും മറുത്തുവരെ അദ്ദേഹം കൂസാൻ പോകുന്നത്! പി
ന്നെ, വേറെ പ്രകാരം വിചാരിക്കുന്നവർക്കും, മറുവടി ഏഴുതിത്തി
ത്ത കാലത്തു ഞങ്ങൾ പത്രാധിപന്മാരൊക്കെന്ന് ആരും തന്നെ വി
ചാരിച്ചിരുന്നില്ല. കാര്യം അതൊന്നുമല്ല; എന്തും പറയാം; പല
കാരണങ്ങളെക്കൊണ്ടും, ആരും ഒന്നും മറുക്കി കൊടുക്കുകയില്ലെന്നു
കരുതി, ദോഷനിരൂപണം നല്ല കട്ടിയായി തട്ടിവിട്ടു. അപ്പോഴാ
ണ് മിസ്റ്റർ കറുപ്പൻ പുറപ്പെട്ടത്. കാഞ്ഞിയത്തോടുകൂടി താങ്ങാതെ,
നിസ്സാരനും നിസ്സഹായനുമായ ഒരു വാലൻ, ആയം കണ്ടറിഞ്ഞു,
പതറാതെ, സാവധാനത്തിൽ, എണ്ണുപറഞ്ഞു, തിരിച്ചടിച്ചുതട
ങ്ങിയതുകൊണ്ടാണോ, രാമകൃഷ്ണപ്പിള്ള അവർകൾ ഇത്ര കോപാ
ന്ധനായിത്തീർന്നു 'പ്രത്യേകിച്ചു കമ്മിറിക്കാരുടേയും വിശേഷിച്ചു
സമാജത്തിന്റെയും' അടുക്കൽ അഭയം പ്രാപിച്ച ശാപംകൊണ്ടോ
ശരംകൊണ്ടോ, അല്ലെങ്കിൽ മാപ്പോ തീപ്പോ, കൊണ്ടോ എല്ലാവ
രേയും വല്ലവിധവും സംഹരിച്ചു യുദ്ധം അവസാനിപ്പിക്കണമെ
ന്നു പ്രാർത്ഥിക്കുന്നത്? അതു ഭംഗിയല്ല, ചെറുതല്ലവുമല്ല. നില്ക്കു-
മിസ്റ്റർ കറുപ്പൻ മറുവടി മുഴുവനും പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിക്കഴിഞ്ഞി
ട്ട്, ആരെയും തെറി പറയാതെ, അതിനു വല്ല പ്രത്യാഘാതവും
ഉണ്ടെങ്കിൽ, അതെഴുതി വിദ്വാന്മാരെ വിനോദിപ്പിക്കു. ഇങ്ങിനെ
ഉപദേശിക്കുന്നതുകൊണ്ടു പരിഭവം തോന്നേണ്ട.

സമാജത്തിന്റെയും കമ്മിറിക്കാരുടേയും അനുകമ്പയുണ്ടാ
കാനായിരിക്കുമോ 'നിരൂപണകത്താവിനേയും പ്രത്യേകിച്ചു കമ്മി
റിക്കാരേയും വിശേഷിച്ചു സമാജത്തേയും' മിസ്റ്റർ കറുപ്പൻ ശകാരി

ചിരിക്കുന്നു എന്നു ലേഖനത്തിൽ കാണിച്ചിരിക്കുന്നത്? ഇതു കേൾക്കും മതിയാവില്ലെന്നു കരുതിട്ടോ എന്നു തോന്നുമാറ്, ബാലാകലേശത്തിനു കണ്ണുപാശം വിധിക്കാൻ തന്റെ കൂടെ വേറെ രണ്ടും കൂടിട്ടുണ്ടെന്നും മാറ്റം കാണിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇതല്ല സമത്വമില്ലായ്മ മിസ്റ്റർ കറുപ്പന്റെ ലേഖനത്തിൽനിന്ന് അവിടന്നും ഇവിടന്നും ചില വാക്കുകളും വാചകങ്ങളും എടുത്തു വായനാ കഠിനം ഇടവിച്ചു രാമകൃഷ്ണപിള്ള അവർകൾ ലേഖനത്തിൽ അവതരിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ മിസ്റ്റർ കറുപ്പന്റെ ലേഖനത്തെ നിർമ്മുഖനാർ സാധാരണത്തിൽ വായിച്ചാൽ, കണ്ണുപാശം വിധിക്കാൻകൂടി എന്നു തെറ്റിദ്ധരിക്കുന്ന മറ്റൊരാളേയോ, സാഹിത്യസമാജത്തെക്കുറിച്ചു കമ്മിറ്റിക്കാരെക്കുറിച്ചു രാമകൃഷ്ണപിള്ള അവർകളെക്കുറിച്ചോ ശങ്കാരിയായി കണ്ടുവെന്നു തോന്നു നീല്ല. ആക്ഷേപങ്ങൾക്കുള്ള സമാധാനങ്ങൾ പറയുന്നതിനുമുമ്പായി, വ്യവഹാരത്തിന്റെ ഉത്ഭവം, വാദങ്ങളുടെ സ്വഭാവം എന്നിവയെ വിസ്തരിച്ച ഫലിതസമ്മിശ്രങ്ങളായ വാക്യങ്ങളിൽ, പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു ഞങ്ങൾക്കു തോന്നിയിട്ടുള്ള അങ്ങിനെ ശങ്കാരിയായ, ഞങ്ങൾ ലേഖനത്തെ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുമെന്നു കരുതിയതും കുറെ കഷ്ടമായി. മിസ്റ്റർ കറുപ്പൻ ഞങ്ങളുടെ ഒരു പരിചിതൻ; കമ്മിറ്റിയിലുള്ള രണ്ടു പേർ എന്റെ സ്നേഹിതന്മാർ; മറ്റു രണ്ടു പേരായ ഈശ്വരപ്പിള്ള അവർകൾ, അനന്തനാരായണശാസ്ത്രി അവർകൾ എന്നിവർ എനിക്ക് അത്യധികം ബഹുമാനമുള്ളവർ. ഇവരെ വെറുതെ ശങ്കിക്കുന്നതായ ഒരു ലേഖനത്തെ മംഗളോദയത്തിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുകയോ?

അങ്ങിയിൽ തോറാൽ അമ്മയോട് എന്നു പറഞ്ഞപ്പോലെ, മിസ്റ്റർ കറുപ്പൻ മറുവടി പറഞ്ഞതന്നു ഞങ്ങളെ വിഴിച്ചു? അതിന് ഇല്ലാത്ത പൊല്ലാപ്പെക്കു വിളിച്ചുപറയുകയോ? ഇതാണോ ശരിയായ വഴി? അറിയാത്തതു ചോദിക്കയാണു്. അതിശയമുണ്ടാകണ്ട.

ബാലാകലേശം ഒരു നിദ്ദോഷമായ കൃതിയാണെന്നു ഞാൻ പറയുന്നില്ല. സാഹിത്യസമാജം അതിനെ ത്യാജ്യകാടിയിൽ ഗണി

മൂലം ഇക്കൂടിയും എറക്കൊന്നുമില്ല. പക്ഷേ, ദോഷനിരൂപണം മാത്രം ചെയ്ത യാതൊരു സമാധാനവും കേൾക്കാതെ കണ്ഡവാശം വിധിച്ചു കഴുവിന്മേൽ കയറാതെ ഇതുളളി എന്നുള്ള അഭിപ്രായത്തോടു ഞാൻ യോജിക്കുന്നില്ല എന്നേയുള്ളൂ. എന്റെ മുഖവുരയിൽ, 'തിട്ടക്കുത്തിലുണ്ടാക്കിയതുകൊണ്ടു ബാലാകലേശത്തിൽ തൊറു കളുണ്ടെന്നും; എങ്കിലും എല്ലാം കൂട്ടിനോക്കിയാൽ, കല്പനയിലും രചനയിലും അതു സന്ദർഭത്തിനും കവിഷം യോഗ്യമായ ഒരു കൃതിയാണെന്നും; അത്ഭുതമല്ലെന്നു മിസ്റ്റർ കറുപ്പൻ വിചാരിക്കുന്ന ഒരു ആചാരത്തെപ്പറ്റിയുള്ള മിസ്റ്റർ കറുപ്പന്റെ അഭിപ്രായം കറച്ചു കടന്നിട്ടുണ്ടെന്നും' ഞാൻ പറഞ്ഞതിന്നാണ് എന്നു കക്ഷിയാക്കി വെച്ചിരിക്കുന്നത്. ഇപ്രകാരം ഗ്രന്ഥം കൊണ്ടു മറ്റു ചിലർക്കുടി എന്റെ അഭിപ്രായത്തോടു ചേരുന്നുണ്ടെന്ന് എനിക്കു വലുതായൊരാശ്വാസമുണ്ട്. കണ്ഡവാശം വിധിച്ചുപോലും!

പ്രാലിംപഞ്ചാരചേരം വിധമഴകൊടുചെന്നുള്ള ബാലാകലേശം ശീലിപ്പാനിപ്പൊറുന്ന നീയവനിയിലമരുനോക്കുശേഷം വിശേഷം. എന്നു കൊടുത്തല്ലർ കൊച്ചുണ്ണിത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലേയും —

സമയസൗകര്യംപോലും പേണ്ടിടത്തോളം ഉണ്ടാകാതേയും അടിസ്ഥാനമായി ഒരിതിവൃത്തമില്ലാതെയും ഇത്രത്തോളം നന്നായൊരു നാടകം നിർമ്മിച്ചു കാണുന്നതിൽ ഞാൻ സന്തോഷിക്കുന്നു. എന്നു രാജരാജവർമ്മ കോയിത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലേയും —

പദ്യങ്ങളിൽ നിരർത്ഥമായി കാണുന്ന ശബ്ദസൗഷ്ഠ്യവും അത്ഭുതമല്ലാത്തതും എന്നു എത്രമാത്രം വിസ്മയിപ്പിച്ചു എന്നുള്ളതിന് അവസാനമില്ല. സമസ്തപീഠവിരുടെ കാരുണ്യാതിശയം ഈ നാടകത്തിൽ പൂർണ്ണമായി പ്രതിബിംബിച്ചു കാണുന്നുണ്ട്. എന്നു ഭാഷാസാഹിത്യസാമ്രാജ്യത്തിൽ ഏകപുരസ്കാരിയായി വാണിരുന്ന ആ തിരുമനസ്സിലേയും സൂത്ര്യപത്രങ്ങളാൽ അലങ്കരിക്കപ്പെട്ട ബാലാകലേശത്തിനു രാമകൃഷ്ണപിള്ള അവർകൾ കണ്ഡവാശം വിധിച്ചുപോലും!

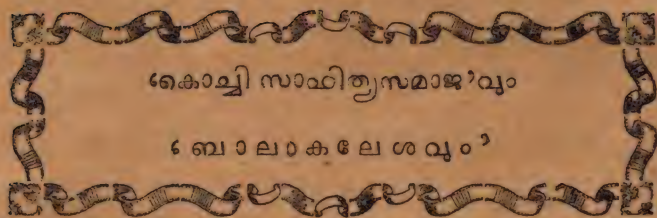
ഈശ്വരപരമേശ്വരൻ.

ടി. കെ. കൃഷ്ണമേനോൻ.

രാമകൃഷ്ണപിള്ള അവർകളുടെ ലേഖനം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിട്ടുള്ള പത്രങ്ങൾ ഈ മറുപടിയും പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയാൽക്കൊള്ളാമെന്നു്, അവയുടെ ഭാരവാഹികളോടു പ്രത്യേകം ഞാൻ അപേക്ഷിക്കുന്നു.

ടി. കെ. കൃ. മേ.

VII

(കേരളോദയം- ൧൯൧൭- മാർച്ച് ൯, - ൧൯, - ൨൩-൯)

കേരളോദയം പത്രാധിപരവർകൾക്കു്

ശ്രീമൻ,— വിസ്മയിച്ചിരിക്കുന്ന 'ബാലാകലേശ'ത്തെ 'തെന്നുകോയ'കൊണ്ടു് ചൊന്നിച്ച്, അതിന്നു് അർത്ഥമില്ലാത്ത പ്രാധാന്യം ഉണ്ടാക്കുവാൻ ആഗ്രഹിച്ചിട്ടല്ല, ഞാൻ ഈ വിഷയത്തെപ്പറ്റി വിണ്ടും ഏഴുതേണ്ടിവന്നതു്. 'കൊച്ചി സാഹിത്യസമാജം' വകയായ 'മംഗളോദയം' മാസികയുടെ പത്രാധിപത്വം കൈമാറി, പുതിയ പത്രാധിപന്മാർ കൈയേറുന്നതോടുകൂടി, അതിന്റെ നടത്തിപ്പിൽ പ്രയാഗിച്ചുകണ്ടതായ ഒരു പുതിയ നയത്തെ സംബന്ധിച്ച സമാജാധ്യക്ഷനും ഞാൻ അയച്ചിരുന്നതും, ഒരു മാസമുമ്പു 'കേരളോദയ'ത്തിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിരുന്നതുമായ ലേഖനത്തിന്നു മറുപടിയായി, 'ബാലാകലേശവും കെ. രാമകൃഷ്ണപിള്ള അവർകളും' എന്ന തലവാചകത്തിൽ, ടി. കെ. കൃഷ്ണമേനോൻ അവർകൾ 'കേരളോദയ'ത്തിന്റെ ഇക്കഴിഞ്ഞ ഒണ്ടു ല

കണ്ടുപിടിച്ചു എഴുതിയിരിക്കുന്ന ആക്ഷേപങ്ങൾക്കു സമാധാനം പറയാൻ ഞാൻ ബലനാകയാൽ മാത്രം, വിശേഷ പ്രയോജനം ലേശമില്ലാത്തതായ ഈ വിവാദത്തിൽ ചീന്ദും പ്രവേശിക്കേണ്ടിവന്നിരിക്കുന്നു. കൃഷ്ണമേനോൻ അവർകൾ 'ചിലരുടെ ഉപദേശപ്രകാരം' ആണ് ആ മറുപടി അയച്ചതെന്നും, സ്വന്തമനസ്സാലെ അയച്ചതല്ലെന്നും മറുപടിയുടെ മുഖവുരയിൽ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ; അങ്ങിനെ ചെയ്യുന്നുണ്ടായാലോ, 'പലകാരണങ്ങളെക്കൊണ്ടും രാമകൃഷ്ണപ്പിള്ള അവർകളുടെ ലേഖനത്തെ ഞാൻ ഗൗരവമായി വിചാരിച്ചിട്ടില്ല; രാമകൃഷ്ണപ്പിള്ള അവർകളെ ഞാൻ നല്ലപോലെ അറിയുന്നതുകൊണ്ട് അതിനൊരു മറുപടി എഴുതിട്ട് ആവശ്യമുണ്ടെന്നും എനിക്ക് തോന്നിയിട്ടില്ല'— എന്നാണെന്നും പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ, മേനോൻ അവർകളുടെ മറുപടിക്ക് മറുപടി എഴുതുന്ന കാര്യത്തിൽ, നേരേ മറിച്ചാണ് എനിക്ക് അങ്ങട്ടുള്ള വിചാരം: ഞാൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മറുപടിയെ ഗൗരവമായി ഗണിച്ചിട്ടുണ്ട്; അദ്ദേഹം എന്നെ അറിയുംപോലെ, ഞാൻ അദ്ദേഹത്തെ നല്ലവണ്ണം അറിയുന്നില്ലാത്തതുകൊണ്ട്, ഒരു സമാധാനം എഴുതിട്ട് ആവശ്യമുണ്ടെന്നും തോന്നിയിട്ടുണ്ട്. മേനോൻ അവർകൾ എന്നെ എപ്പോൾ അറിവാൻ തുടങ്ങിയോ, അപ്പോൾ തുടങ്ങി ഞാനും അദ്ദേഹത്തെ അറിഞ്ഞുവന്നിരിക്കുകയാലും, അറിവിന്റെ 'ആഴം' കാരോടത്തന്റെയും നോട്ടത്തിന്റെ 'ചാച്ചൽ' അനുസരിച്ചിരിക്കുന്നതാകയാലും, എന്റെ ലേഖനത്തിന് അദ്ദേഹം ഒരു മറുപടി എഴുതിട്ട് ആവശ്യമുണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നതെന്നായാണ് എന്റെയും വിശ്വാസം. വഴിയേവരുന്ന സംഗതികൾകൊണ്ട്, അദ്ദേഹവും 'ചിലരുടെ ഉപദേശപ്രകാരം' ആ മറുപടി അയപ്പാൻ തുനിയേണ്ടിയിരുന്നില്ലെന്നു സമ്മതിക്കേണ്ടിവരും. എന്നാൽ, 'അതീത കാര്യഗുണശയേന കിം സ്വാത്മാ?

കൃഷ്ണമേനോൻ അവർകളുടെ മറുപടിയിൽ ഒന്നാംവണ്ണയിക, 'സഹിത്യസമാജ'ത്തെയും 'ബാലാകലേശ'ത്തെയും ഒന്നായി സംബന്ധിച്ചുടത്തോളം, പ്രസ്തുതബാഹ്യം (irrelevant) ആകയാൽ, അതിന്നു സമാധാനം പറയേണ്ടുന്ന ആവശ്യം എനിക്കില്ല. 'ചാച്ചൽ'

ഭഗീത്ത മഹാമാജാവു തിരുമനസ്സിനെ അറുപതാമത്തെ തിരുവയസ്സു തികയുന്ന ഷഷ്ടിച്ചുത്തിയുടെ ആലോചനയും അനന്തരസംഭവങ്ങളും എല്ലാതരം അറിഞ്ഞിട്ടുള്ളതാണ്; ആ അവസരത്തിൽ 'പനി'ത്തിൽ, പൊട്ടിയുണ്ടായ 'ബാലാകലേശ്വര' ആകുന്ന 'ഉമ്പിട്ടുന്ന്' 'സാഹി' പ്രസമാജ' ക്ഷേത്രത്തിനുള്ളിലേക്കു കരിച്ചു വാടവാനു തക്കവണ്ണം 'തൊണ്ടാൻമാരി' (പോക്കാച്ചിത്തവള) ആയിത്തീർന്നു വരെയുള്ള രൂപവികാരങ്ങളും ലോകപ്രസിദ്ധമാണ്. ഈ വിവരങ്ങൾ 'ബാലാകലേശ്വര'ത്തിൽ തന്നെ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്; പോക്കാഞ്ഞിട്ടെന്നപോലെ, ഇപ്പോൾ വാടവിഷയമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്ന 'മംഗളോദയം' വൃത്തികളക്കത്തിൽ, തൽകത്താവുതന്നെ വീണ്ടും വിസ്തരിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവിടെയും വാടത്തിന് ആവശ്യമില്ലാതെ അസംബന്ധമായി ഉപന്യസിച്ചസ്ഥിതിക്കു അങ്ങിനെ ചെയ്യാൻ സമ്മതിച്ചവത്രാധിപർ, ഇവിടെയും അപ്രകൃതമായി ഘടിപ്പിക്കാൻ, ഈ സംഗതികളെ പിടിച്ചുപലിച്ചു ഉന്തിത്തള്ളിക്കൊണ്ടുവരേണ്ടിയില്ലായിരുന്നു എന്നു വിചാരിക്കാത്തതിനെപ്പറ്റി ഞാൻ ആശ്ചര്യപ്പെടുന്നില്ല.

കേന്ദ്രാഖണ്ഡിക അപ്രകൃതമാണെന്നു ഞാൻ പറയുന്നതെന്തുകൊണ്ടായിരിക്കുമെന്നു ചിലർ ചോദിച്ചേക്കാം. അതിന്നു സമാധാനം ഇതാണ്: വിവാദവിഷയം, 'ബാലാകലേശ്വര'ത്തെ സാഹിത്യ സമാജം തൃജിച്ചതിനെ സംബന്ധിച്ചുള്ളതാണല്ലോ. സമാജത്തിന്റെ ആലോചനയ്ക്കു വിഷയീഭവിച്ചത്, 'ബാലാകലേശ്വര'ത്തിന്റെ ഉൽപ്പത്തിചരിതമോ, തൽകത്താവിനു ലഭിച്ച പ്രശംസാപത്രങ്ങളോ, സമ്മാനമോ, മറ്റോ മറ്റോ അല്ല; നാടകം എന്ന പേരിൽ സമാജത്തിന്റെ മുമ്പാകെ സമർപ്പിച്ചതായ കൃതി മാത്രമേ, സമാജത്തിന്റെ ത്രാജ്യഗ്രാഹ്യവിചാരണയ്ക്കു അധീനമായിട്ടുള്ളു. അതിനെപ്പറ്റി നിരൂപണം ചെയ്തു പുറപ്പെടുവിച്ച അഭിപ്രായങ്ങളെ ഖണ്ഡിക്കുന്നതിന്, നിരൂപണകത്താവിനെയോ മറ്റുള്ളവരെയോ, അധിക്ഷേപിക്കയോ, ബ്രഹ്മാണേയാൽപത്തി തുടങ്ങിയ ചരിതങ്ങൾ പറയയോ, ചെയ്യേണ്ടുന്ന ആവശ്യമാന്വയമോ ഇല്ലാ. വാദപ്രതിവാദത്തിൽ, പ്രകൃതം ഇന്നത് അപ്രകൃതം ഇന്നത്, എന്നു

റിഷ്ട്യമായി കേരള വെച്ചിട്ടില്ലെങ്കിൽ, വാദത്തിന് രേഖസാന്നിധ്യം ഉണ്ടാകാൻ സാധിക്കുകയില്ല; ബാലാകലേശ്വരവാദം നാടകമെഴുതുമ്പോൾ ഉപയോഗിച്ച തൂലികയുടെ മെച്ചംകൂടി പ്രശംസാപത്രങ്ങളിലൊന്നായി പ്രസ്താവിക്കാൻ പ്രതിപക്ഷികൾക്കു പ്രലോഭനം ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടാ എന്ന് ഇല്ല.

അതിങ്ങിനെ നില്ക്കട്ടെ. ഒരു സംഗതിയെപ്പറ്റി സമാധാനം പറയാതെ, ഈ അപ്രകൃതമായ ഒന്നാം ഖണ്ഡികയെ തിരസ്കരിക്കുവാൻ ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നില്ല. മേനോനവർകൾ ഇങ്ങിനെ പറയുന്നു:—

“ഈ കൃതിയെ ഒന്നിലധികം പ്രാവശ്യം വായിച്ചു വലിയ കോയിത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടും, സാവധാനത്തിൽ മുഴുവനും വായിച്ചു രാജരാജവർമ്മ കോയിത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടും, കെട്ടേണ്ടല്ലോ ചെറിയ കൊച്ചുണ്ണിത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടും ഇതിനെക്കുറിച്ച് വളരെ നല്ല അഭിപ്രായം പറഞ്ഞിട്ടില്ലായിരുന്നെങ്കിൽ ആവധം ചെയ്തു്— (മുഖവുര എഴുതിക്കൊടുത്ത) — ‘എകകരത്തിന് ഈ കലാവകാലത്തു രാമകൃഷ്ണപ്പിള്ള അവർകൾ എന്റെ അഭിപ്രായത്തിന്നും കണ്ണപാശം വിധിക്കുമായിരുന്നു—”

നന്നായി! കൃഷ്ണമേനോൻ അവർകളുടെ ഈ പ്രതിജ്ഞാവാചകത്തിൽ കേൾക്കേണ്ട കളിക്കുന്ന യുക്തിഭൂമത്തെ വെളിവിൽ കൊണ്ടുവന്നു പ്രദർശിപ്പിക്കും മുമ്പ്, അദ്ദേഹത്തിന്റെ സമാധാനത്തിനുവേണ്ടി ഒന്നു പറഞ്ഞുകൂടയാം: മേനോനവർകളുടെ മുഖവുര, സോമിത്വസമാജ്ഞിന്റെ ആലോചനാവിഷയമായി സമർപ്പിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ, അതിന്നു കണ്ണപാശം തന്നെ വിധിക്കുമായിരുന്നു; അതിനെത്രയെന്നു ചോദിക്കുമ്പോൾ പറയാത്തൊഴി എന്നു പറവാൻ, മേനോനവർകളെപ്പോലെ, ഞാൻ ശീലിച്ചിട്ടില്ലാത്തതുകൊണ്ടായിരുന്നു, അങ്ങിനെ വിധിക്കാത്തത്. അതല്ലാതെ, മേനോൻ അവർകൾ അഭിമാനിക്കുപോലെ, കേരളവർമ്മഭട്ടതികളുടെ ‘വളരെ നല്ല അഭിപ്രായം’ കണ്ടുകൊണ്ടായിരുന്നു കണ്ണപാശം വിധിക്കാത്തത് എന്നു മിസ്സപാശം വട്ടമുളകുയണ്ണ് അധികം യുക്തം. ഈ മിസ്സപാശത്തിലു

ഇത് ബുദ്ധിഭ്രമം എന്നെന്ന് അദ്ദേഹം അറിഞ്ഞിട്ടില്ലായിരിക്കാം. ഇന്നതിന്നു ആർ ഈ അഭിപ്രായത്തെ അനുകൂലിക്കുന്നു; അതുകൊണ്ടു നിങ്ങളും ഇതിനെ സമ്മതിക്കുന്നു? — എന്താവാമെന്നു യുക്തിഭ്രമത്തിന്റെ ദൃഷ്ടാന്തമാണെന്നു യുക്തിശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ പറയുന്നുണ്ട്; *argumentum ad verecundiam* എന്നാണ് ഈ യുക്തിഭ്രമത്തിന്റെ സംജ്ഞ. ഈ യുക്തിഭ്രമം, അനുമാനപദ്ധതിയെ സംബന്ധിച്ചെടുത്തോളം, ഒരു വാദപദത്തെ വിട്ടു മറ്റൊന്നിനു മറുവട് പറക എന്ന *ignoratio elenchi* ആണെന്നും; സാധ്യാനുമാനികമായ ഉപമത്തെ സംബന്ധിച്ചെടുത്തോളം *illicit generalisation* എന്ന ന്യായവിരുദ്ധമായ സാമാന്യനിഗമനം ആണെന്നും ആകുന്നു, ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരുടെ മതം. കേരളവർമ്മപ്രഭുതികൾ മുമ്പു പത്തു സംഗതികളിൽ പുറപ്പെടുവിച്ച അഭിപ്രായങ്ങൾ ശരിയായിരുന്നു, എന്നു സമ്മതിച്ചാലും; പതിനൊന്നാമത്തെ സംഗതിയിൽ പറയുന്ന അഭിപ്രായവും ശരിയാണെന്നു സിദ്ധിക്കുകയില്ല. അവർ എല്ലാക്കാലങ്ങളിലും, എല്ലാ അവസ്ഥകളിലും, എല്ലാ വിഷയങ്ങളിലും, — എന്നല്ല സർവ്വസാധാരണമായി — ശരിയായ അഭിപ്രായങ്ങളേ പ്രസ്താവിക്കൂ എന്നു സിദ്ധപര്യവർത്തിക്കുന്നതുകൊണ്ടാണ് ഇങ്ങിനെ യുക്തിഭ്രമം പിടിച്ചെടുക്കുന്നത്; അങ്ങിനെ സിദ്ധപര്യവർത്തിപ്പാൻ ന്യായമില്ലെന്നു സ്പഷ്ടമല്ലേ? ഈ യുക്തിശാസ്ത്ര സിദ്ധാന്തത്തെ ഇതിലധികം ഇപ്രകാരം വിശദീകരിക്കുന്നില്ല. എന്നാലിനി, കേരളവർമ്മാദികളുടെ അഭിപ്രായങ്ങൾ എങ്ങിനെയുണ്ടായി എന്ന് ആലോചിക്കാം. കൊടുങ്ങല്ലൂർ തമ്പുരാൻ വർക്കളെക്കുറിച്ച് എനിക്കു നിശ്ചയമാക്കിപ്പറയാൻ ഒന്നും തോന്നുന്നില്ല; എനിക്കു അദ്ദേഹത്തിന്റെ സാഹിത്യം കൃത്യമല്ലാതിരുന്നെന്ന് പരിചയമില്ല. വലിയ കോയിത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടും, അവിടുത്തെ ഭാഗിനേയനും എന്റെ ഇരട്ടിതന്നെയായ രാജരാജവർമ്മകോയിത്തമ്പുരാൻ അവർകളും, സാമാന്യേന മഹാമനസ്സുന്മാരാണ്; രോധം ഒരു കൃതി സമർപ്പിച്ച് അഭിപ്രായം അറിവാൻ ആഗ്രഹിച്ചാൽ, അവർ ദോഷപ്രഖ്യാപനവൈമുഖ്യത്താൽ, കഴിവുള്ളതോളം ദോഷം പറയാതെ, ഗ്രന്ഥകർത്താവിനെ അനുമാദിക്കാറാണുള്ളത്. ഈ സംഗതിയിലും ആ

ഞിനെയായിരിക്കാം എന്നു മാത്രം പറയല്ലാതെ, അങ്ങിനെ തന്നെയല്ലെന്നു നിശ്ചയഗഭായ വാചകം പ്രയോഗിപ്പാൻ ഞാൻ കേട്ടുനില്പു. പിന്നെ, കൃഷ്ണമേനോനവർകൾക്കു താല്പര്യമുള്ള ഒരു സംഗതിയിൽ, അവരിൽവരും വളരെ അനുകമ്പ കാണിക്കുന്നവരോണെന്ന് എന്റെ അനുഭവത്താൽ അറിയാം: ആതു മേനോനവർകൾക്കും അറിയാം. ബാലാകാലേശ്വരസംഗതിയിൽ, കൃഷ്ണമേനോൻ അവർകൾ ആ ഗുരുജനങ്ങൾക്കു യദത്താദ ശിഷാശിഷ്യം അയച്ചിട്ടില്ലായിരുന്നെങ്കിൽ കൂടിയും, അവർ ഗ്രന്ഥകർത്താവിനെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കാൻ വേണ്ടി അങ്ങിനെ പ്രശംസാപത്രം എഴുതിക്കൊടുത്തു എന്ന് ഉറപ്പിപ്പാൻ പലേ ന്യായങ്ങളുമുണ്ട്. മേല്പടി പ്രശംസാപത്രങ്ങൾ തന്നെയും, അവർ സ്വന്തമായി എഴുതിക്കൊടുത്തതാണെന്നു വിശ്വസിക്കാൻ പ്രതിബന്ധമായ ചില നടപടികൾ ചിലപ്പോൾ ഉണ്ടാവാറുള്ളതാകാണ്ടു്, അവയിൽ അവരുടെ കൈയൊപ്പാണ്ടെന്നും, അവയെ അവർ സമ്മതിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും മാത്രം വിശ്വസിക്കാം. എന്നെന്നാൽ: ആ ഗുരുജനങ്ങളുടെ ആജ്ഞ അനുസരിച്ചു ചില പുസ്തകങ്ങൾക്കു പ്രശംസാപത്രങ്ങൾ ഞാൻ തയ്യാറാക്കിക്കൊടുക്കയും, അവർ ഒപ്പുവെയ്ക്കയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. കൃഷ്ണമേനോൻ അവർകളുടെ ഭൂപ്രകൃതിശാസ്ത്രത്തിനുള്ള മുഖവുര (ഇംഗ്ലീഷിൽ) എഴുതിയതു് ആരായിരുന്നു എന്നു ഞാൻ വിസ്മയിച്ചിട്ടില്ല; ആ മുഖവുരയിൽ മേനോനവർകൾക്കു രചിക്കാത്ത ചില വർഗ്ഗങ്ങൾ ചെയ്തിരുന്നതിനെ അദ്ദേഹം നീക്കിക്കളഞ്ഞതെങ്കിലും ഭാർമ്മിക്കുന്നുണ്ടാവുമോ? ഈ വക സംഗതികൾ ബഹുജനസമക്ഷം പ്രദർശിപ്പിക്കേണമെന്ന് എനിക്ക് ആഗ്രഹമുണ്ടായിട്ടു പ്രസ്താവിക്കുന്നതല്ല; പ്രസ്തുതവാദത്തിനു ബാഹ്യമായ സംഗതികളെ മേനോനവർകൾ തന്നെ 'ഇഴുത്തു' കൊണ്ടുപറന്നതിനാൽ, ഇത്രയും പ്രകൃതം വിട്ടുപോവാൻ ഞാൻ നിർബന്ധിതനായിപ്പോയതു കൊണ്ടും, അദ്ദേഹം മേലാലെങ്കിലും വാദപ്രതിവാദം ചെയ്യുമ്പോൾ യുക്ത പഥത്തിൽനിന്നു ചലിക്കാതിരിപ്പാൻ ഇങ്ങിനെ ചിലതു കർമ്മവരുത്തേണ്ടതു് ആവശ്യകമാണെന്നു കാണുക കൊണ്ടും, മേല്പഴുതിയ സംഗതികൾക്കു 'വെളിച്ചം തട്ടി' കേണ്ടിവന്നതാണ്.

അക്ഷരവും നില്ക്കട്ടെ. മറുവടിയിലെ രണ്ടാംവണ്ഡികളേയും നാലാം വണ്ഡികളേയും ഒന്നായി നിരൂപിക്കേണ്ടിവരുന്നു. 'ബാലാകലേശ' ശത്തിനും കൃഷ്ണനോട് അവർകൾക്കും തമ്മിലുള്ള ബന്ധത്തെപ്പറ്റി, ഞാൻ എന്റെ ലേഖനത്തിൽ ചെയ്തിട്ടുള്ള സൂചനങ്ങൾക്കു മറുവടിയായി അദ്ദേഹം പറയുന്നതാവിത:— 'ബാലാകലേശ' ഞെ മിസ്റ്റർ കുറുപ്പൻ ഭാരതവിലാസം അമൃതകുടത്തിൽ രണ്ടാമത് അമൃതപ്പിച്ചു വരുന്നസമയം, അടുത്തു തുടങ്ങിയ കൊച്ചിസാഹിത്യസമാജം വകയായി അതിനെ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതിനെക്കുറിച്ച് ഒരു ദിവസം സംസാരമുണ്ടായി. അപ്പോൾ അതിനുവേണ്ട അനുവാദം വാങ്ങിക്കൊടുത്താൽ കൊള്ളാമെന്നു മിസ്റ്റർ കുറുപ്പൻ എന്നോടാവശ്യപ്പെടുകയും, എന്നാൽ കഴിയുന്ന സഹായം ചെയ്യാൻ ഒരുക്കമാണെന്നു ഞാൻ മിസ്റ്റർ കുറുപ്പനെ അറിയിക്കുകയും ചെയ്തു കായ്കൾക്കുണ്ടെ നിലയിൽ എനിക്കു മിസ്റ്റർ കുറുപ്പൻ ബുക്കോടുകൂടി എഴുതി അയയ്ക്കുമെന്നു ഞാൻ വിചാരിച്ചു. ഇങ്ങിനെ വേണമെന്ന് എല്ലാവരും അറിയാവുന്നതുകൊണ്ടു ഞാൻ മിസ്റ്റർ കുറുപ്പനോടു പറഞ്ഞില്ല. പിന്നെ ഈ കായ്ക തന്നെ ഞാൻ തീരെ മാനം. അനുവാദം കിട്ടുവാൻ പ്രയാസമുണ്ടാവില്ലെന്നു കരുതിയായിരിക്കാം, മിസ്റ്റർ കുറുപ്പൻ ബുക്കുകളിൽ കൊച്ചിസാഹിത്യസമാജം വക എന്നച്ചുവെച്ചത്. ഏതായാലും, സമാജം വകയെന്ന് അച്ചടിപ്പിച്ചതിനെ ആക്ഷേപിച്ച് അഡ്വക്കേറ്റ് തിരുമനസ്സിലെ തിരുവെഴുത്തു മിസ്റ്റർ കുറുപ്പൻ കാണിച്ചപ്പോഴാണ് പണ്ടു നടന്ന സംസാരത്തെ വീണ്ടും ഞാനോർത്തത് (൨) മുമ്പിൽ പാഞ്ഞിട്ടുള്ള സംഗതികളിൽനിന്ന് എനിക്കു ബാലാകലേശമായി പ്രത്യേകമായ ബന്ധവുമില്ലെന്നും സാഹിത്യസമാജം വകയെന്ന് അച്ചടിപ്പിച്ചാൽ ഞാൻ മിസ്റ്റർ കുറുപ്പനെ അനുവദിക്കുകയോ അനുവാദം വാങ്ങിക്കൊടുക്കാമെന്നു ഞാൻ പ്രതിജ്ഞ ചെയ്തുകൊണ്ടു ചെയ്തിട്ടില്ലെന്നും വിശദമാകുന്നുണ്ട് നൂറിലധികം ആളുകളുള്ള ഒരു സഭയുടെ അനുവാദം വാങ്ങിക്കൊടുക്കാമെന്നു പ്ര

തിരുനെച്ചൊന്നോ അവരുടെ അനുവാദം കൂടാതെ സമാജം വകയെന്നു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുവാൻ അനുവാദം നൽകാനോ ഞാൻ തുനിയുമെന്നു രാമകൃഷ്ണപിള്ള അവർകൾ തീർച്ചയാക്കി, അതിനെ അടിസ്ഥാനമാക്കി ശകാരിച്ചതിൽ ഞാൻ അതിശയിക്കുന്നു.....(൪)

ശരി! ഞാൻ മേനോനവർകളെ ശകാരിക്കയാണ് ചെയ്തതെന്ന് അദ്ദേഹം ഗ്രഹിച്ചതിൽ ഞാൻ അതിശയിക്കുന്നില്ല; വിസ്മയിക്കുന്നില്ല; ആശ്ചര്യപ്പെടുന്നില്ല; അനുശോചിക്കുന്നതേയുള്ളൂ. മേനോനവർകളുടെ, മേൽപറഞ്ഞ പ്രതിജ്ഞകളെയൊക്കെ, ഒരു നുള്ളപ്പും കൂട്ടാതെ, വിഴ്ത്തിക്കളയാമായിരുന്നു; എന്നിങ്ങ കിട്ടിട്ടുള്ള അറിവുകൾ അതിന്നു പ്രതിബന്ധമായി നില്ക്കുന്നുവല്ലോ! മേനോനവർകൾക്കു 'ബാലാകലേശ്വര' വുമായുള്ള ചാർച്ചയോ, വേഴ്ചയോ, അദ്ദേഹം അതിന്റെ 'മുഖവുര'ക്കാരനാണെന്ന വസ്തുതകൊണ്ടുതന്നെ സിദ്ധമാണ്. പോരാളെങ്കിൽ, '.....പുസ്തകം അച്ചടിച്ച് അച്ചടിപ്പിഴകൾ തീർപ്പാൻ കടലാസ്സുകൾ..... തിരുത്തിയതിൽ..... ടി. കെ. കൃഷ്ണമനോൻ അവർകളുടെ അനുകമ്പയോടുകൂടിയ സഹായവും കൂടി ഉണ്ടായിരുന്നു.....' എന്നു മിസ്റ്റർ കറുപ്പൻ തന്നെ പൃഥ്വികലക്കം 'മംഗളോദയ'ത്തിൽ എഴുതുകയും, മേനോനവർകൾ സമ്മതിച്ചു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തിട്ടുള്ളതും ഒരു തെളിവാണ്ല്ലോ; ഇത് ഒന്നാം പത്രിയുടെ സംബന്ധിച്ചതാണെന്ന ഒരു ഒഴികഴിവു പറഞ്ഞു തള്ളിയാലും, വേദേ ചില സംഗതികൾ ഗണ്യകോടിയിൽനില്ക്കുന്നുണ്ട്. 'ബാലാകലേശ്വര'ത്തെപ്പറ്റിയ ആക്ഷേപം സമാജത്തിന്റെ ആലോചനയ്ക്കു പന്ന കാലത്തു (൧൯൧൦ ഫെബ്രുവരിയിൽ) ഞാൻ തൃശ്ശിവപേരൂരിൽ ഉണ്ടായിരുന്നു; അന്നുതന്നെ ഞാൻ അന്വേഷിച്ചറിഞ്ഞ സംഗതികൾകൊണ്ടു, മേനോൻ അവർകളുടെ 'ബാലാകലേശ്വര'മായുള്ള ബന്ധത്തെപ്പറ്റി, എന്നിങ്ങ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഇപ്പോഴത്തെ പ്രതിജ്ഞകൾക്കു വിപരീതമായ അനുമാനമുണ്ടായതും, എന്റെ സന്ദേഹങ്ങൾ ഒരുക്കുവാൻ വേണ്ടി, ഞാൻ ഇതിനിടെ 'ഭാരതവിലാസം' അച്ചുകൂടപ്രവർത്തകന് ഒരഭ്യർത്ഥനയെയും, അതിന്നു താഴെ ചകുത്തുന്ന മറുപടി

കിട്ടുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. എന്റെ ചോദ്യങ്ങൾ മറുപടിക്കാണ്ടുതന്നെ വ്യക്തമാവുന്നു:—

‘ബോലാകലേശം അച്ചടിപ്പാൻ എളിച്ചതും പ്രൂഫ് നോക്കിയതും (മിസ്റ്റർ) കൃഷ്ണമേനോൻ തന്നെ. പ്രൂഫ്, (മിസ്റ്റർ) കുറുപ്പൻ കാണിച്ചിട്ടുണ്ടോ എന്നു നിശ്ചയമില്ല. പ്രൂഫ് എറണാകുളത്തെ അയയ്ക്കുകയും പ്രൂഫ് തിരുത്തി അയയ്ക്കുകയും ചെയ്തും. ഇവിടെനിന്നയയ്ക്കുന്നതും, അവിടെനിന്നയച്ചതെന്നതും (മിസ്റ്റർ) കൃഷ്ണമേനോൻ. കൊച്ചിസാഹിത്യസമാജം വക എന്നച്ചടപ്പാൻ (മിസ്റ്റർ) കൃഷ്ണമേനോനാണെഴുതി തന്നത്. സമാജാധ്യക്ഷൻ, അതു തടയുവാൻ, അതു തടഞ്ഞല്ലാതെ പുറത്തുവിടുവാൻ പാടില്ലെന്നും എഴുതി അറിയിച്ചു. അതുപ്രകാരം തടഞ്ഞു വില്ലെന്നു. വേറെ ആരും എഴുതി അയച്ചിട്ടില്ല. പുസ്തകം വില്പാൻ അധികാരപ്പെടുത്തിയതു (മിസ്റ്റർ) കൃഷ്ണമേനോനാണ്. അച്ചടിക്കുലി മുതലായതു (മിസ്റ്റർ) കുറുപ്പന്റെ കണക്കിൽ വയ്ക്കണമെന്നു (മിസ്റ്റർ) കൃഷ്ണമേനോൻ പാഞ്ഞുപ്രകാരം (മിസ്റ്റർ) കുറുപ്പന്റെ പേരിൽ വെച്ചിട്ടുണ്ട്.....’

ഇതാണ് അച്ചുകൂടപ്രവർത്തകന്റെ മറുപടി. ഈ മറുപടിയിലും, മേനോനവർകളുടെ മറുപടിയിൽനിന്നു മുമ്പു ഉദ്ധരിച്ചഭാഗങ്ങളിലും, കീഴ്വരയിട്ട ചില വാചകങ്ങൾ അടയാളപ്പെടുത്തിയതു ഞാനാകുന്നു. മിസ്റ്റർ കുറുപ്പന്റെ അതിക്രമത്തെപ്പറ്റി സമാജത്തിൽനിന്നു നടത്തിയ കത്തെടപാടുകളെക്കൊണ്ടു ഞാൻ ഉറപ്പിച്ചതും; അതിനെ ആധാരമാക്കി പ്രസ്താവിച്ചതും, മേനോനവർകൾ മിസ്റ്റർ കുറുപ്പന്റെ ‘സഹായൻ’ ആണെന്നുമാത്രമായിരുന്നു; ഇപ്പോൾ ഉദ്ധരിച്ച മറുപടിയെ ആസ്പദമാക്കുന്നവക്കും, ‘ഉത്സാഹിപ്പിച്ചുകൊണ്ട്’ അല്ല, ‘പ്രധാനകാര്യം’ തന്നെ മേനോനവർകളുടെ മേൽ ആരോപിക്കേണ്ടിവരും. കഥ ഇങ്ങിനെ തിമിഞ്ഞുമറിഞ്ഞുവരേണമെന്നു ഞാൻ ആഗ്രഹിച്ചിട്ടേ ഇല്ല; ‘സാഹിത്യസമാജ’ത്തിന്റെ പ്രതിഷ്ഠയ്ക്കു് ആരും കളങ്കം ചേർക്കരുതാത്തതാണെന്നു വിചാരിക്കുമ്പോൾ, ഈ വാദപ്രതിവാദത്തിൽ ഇങ്ങിനെയൊരു ദശാവിശേഷം വന്നതിൽവെച്ച് എനിക്കു വ്യസനവുമില്ല.

കൃഷ്ണമേനോൻ അവർകൾ തന്റെ ദൃഷ്ടപ്താനന്തരം ചെന്നു ചാടിപ്പോയിരിക്കുന്ന പട്ടകുഴികളിൽ കിടന്നുകൊണ്ടു ജല്പിക്കുന്ന അസംബന്ധവാക്കുകളാണ്, അദ്ദേഹത്തിന്റെ മറുപടിയിൽ ഏറിയ കൂറും. അപ്രകൃതവാദങ്ങൾ ചെയ്തിട്ടെങ്കിലും കേസ് ജയിപ്പാൻ ഉൽകണ്ഠയാട കൂടിയിരിക്കാറുള്ള ചില 'ന്യായവാദി' കളെപ്പോലെ, അദ്ദേഹവും, എന്റെ ലേഖനത്തിൽ വിവാദകോടിയിൽ തൊട്ടത്തിട്ടില്ലാത്ത എത്രയോ സംഗതികളെപ്പറ്റി തന്റെ പ്രതിവാദപ്രസംഗത്തിൽ ബഹുളം കൂട്ടിയിരിക്കുന്നു. അവയൊക്കെ സമാധാനം പറവാൻ ആവശ്യമോ ഔചിത്യമോ ഉണ്ടെന്നു ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നില്ല; ബാല്യവ്രതയും എനിക്കില്ല. എന്നാലും മറ്റു ചില കാര്യങ്ങൾ പറയാനും ചോദിപ്പാനും ഉള്ളതിനാൽ, അദ്ദേഹത്തെ ആ കണ്ടുകളിൽനിന്നു കരയ്ക്കു കയറ്റിനിൽക്കു ആവശ്യകമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു.

ദൃഷ്ടപ്തത്തിന്റെ ഒന്നാന്തരം ലക്ഷ്യം ആണല്ലോ, 'ബാലാകലേശ'വുമായി തനിക്കുപ്രത്യേകബന്ധമൊന്നുമില്ലെന്ന നിഷേധം; അത് എത്രത്തോളം യഥാർത്ഥമെന്നത് ഇപ്പോൾ വെളിപ്പെടുവല്ലോ. ആ നിഷേധത്തിന്മേൽ കെട്ടിയുയർത്തിയ പ്രതിവാദമാളിക, 'ഭാരതവിലാസം' അമൃതപ്രവർത്തകന്റെ സാക്ഷ്യംകൊണ്ട്, ഒരു 'പത്രഗ്രാമം' (House of cards) എന്ന പ്രകാരത്തിൽ, തകറും കഴിഞ്ഞുവല്ലോ. 'സത്യഗുഹനം അസത്യസൂചനം' ആണെന്നു (Suppressio veri est suggestio falsi) ന്യായമനുസരിച്ചു, മേനോൻ അവർകളുടെ പ്രതിവാദങ്ങളെ യഥാർത്ഥമെന്നു വിശ്വസിക്കേണ്ടുന്ന ആവശ്യമിനിയില്ലെങ്കിലും, അദ്ദേഹം, "ഭാരതകൃഷ്ണപിള്ള അവർകളുടേയും കൂട്ടുകാരുടേയും സൂതികൊണ്ടും ശകാരംകൊണ്ടും...മാനത്തിനും ജോലിക്കും ഒരു വ്യതിയാനം ഉണ്ടാകുമെന്നു ശങ്കപോലും ഇല്ലാ"ത്തതായ ആ ഉന്നതസ്ഥാനത്തു നിന്നുകൊണ്ടു ചെയ്തിരിക്കുന്ന പ്രസംഗത്താൽ മലിനമായിപ്പോയിരിക്കാനിടയുള്ള വായനക്കാരുടെ ബോധപഥത്തെ ശുദ്ധമാക്കേണ്ടത് അത്യാവശ്യകമെന്നു ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നു. അതിനാൽ എന്റെ ഈ സ

മാധാനമുദയിലും, ഞാൻ ആദ്യം പ്രവേശിച്ചിട്ടില്ലാത്ത ചില അപ്രകൃത സംഗതികളെ സ്വീകരിക്കേണ്ടിവന്നിരിക്കുന്നു.

ഒന്നാമതായി, “രാമകൃഷ്ണപിള്ള അവർകളുടെ ലേഖനവിഷയം” എന്ന്, കൃഷ്ണമേനോൻ അവർകൾ, തന്റെ മുദ്രയിട്ടുള്ള നാമധേയത്തിൽ സമാഹരിച്ചിരിക്കുന്ന സംഗതികൾ എന്റെ വാദങ്ങളെ ശരിയായി പ്രതിഫലിപ്പിക്കുന്നില്ല. എന്റെ വാദങ്ങളാണെന്നു പറഞ്ഞു മേനോൻ അവർകൾ എഴുതിയിരിക്കുന്ന പ്രമേയങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഇഷ്ടം പോലെ ചെയ്തിരിക്കുന്ന വാദപരിവർത്തനങ്ങളാകുന്നു. വാദപരിവർത്തനം വലതും വികൃതമാക്കിയും, ഇല്ലാത്തതിനെ ഉത്ഭാവനം ചെയ്തും, വായനക്കാർക്കു തെറ്റായ ധാരണ ഉണ്ടാക്കുവാൻ അദ്ദേഹം പ്രയോഗിച്ചിരിക്കുന്ന യുക്തികൾ ശല്യപ്പെടുത്താൻ ഞാൻ ധർമ്മമനുഷ്ഠിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുള്ളു. മൂന്നും രണ്ടും അഞ്ച് എന്ന പ്രമേയത്തിനും, രണ്ടും മൂന്നും അഞ്ച് എന്ന പ്രമേയത്തിനും തമ്മിൽപോലും അന്തരമുണ്ടെന്ന് അദ്ദേഹം ഗ്രഹിച്ചിട്ടില്ലെന്നു വരുമോ? എന്റെ ലേഖനവും മേനോൻ അവർകളുടെ സമാഹരണവും ഒത്തുനോക്കിയാൽ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ വ്യതിയാനം ബോധപ്പെടുന്നതാകുകൊണ്ടു്, അതിനെപ്പറ്റി അധികം വിസ്തരിക്കുവാൻ ഞാൻ ഭയപ്പെടുന്നില്ല. അന്യായഭാഗം കേസിയുടെ മുഖത്തു് ഒരു മർദ്ദമുഖം വച്ചുകെട്ടി പ്രദർശിപ്പിച്ചാൽ, ആ കവടവേഷത്തെ നോക്കിക്കൊണ്ടു പ്രസംഗിക്കുന്നതെല്ലാം ജ.ഡ്.ജി.യെക്കൊള്ളുമെന്നായിരിക്കാം മേനോൻ അവർകൾ വിചാരിക്കുന്നത്. അതല്ലെങ്കിൽ, “മിസ്റ്റർ കറുപ്പന്റെ കൃതിയെ ആദ്യത്തും അക്ഷേപിച്ച് അതിന്നു യാതൊരു സമാധാനവും മിസ്റ്റർ കറുപ്പനോടു ചോദിക്കാതെ രണ്ടുനാലുകൾ പ്രസിദ്ധിച്ചു ഉച്ചരിച്ചു നിലയിലിരിക്കേണമെന്നു ശരിക്കുന്ന”തായ്, അദ്ദേഹം എന്നെപ്പറ്റി പറയാൻ ന്യായം കാണുന്നില്ല. ഞാൻ അങ്ങിനെ ശരിയല്ലേ ഇല്ല; ഇപ്പോഴും ശരിക്കുന്നില്ല. എന്റെ കേസ് എന്താണ്? മിസ്റ്റർ കറുപ്പന്റെ ലേഖനത്തിൽ—വ്യക്തികൾക്കും മേൽനോട്ടത്തിലേ ലേഖനത്തിൽ—എന്റെ നിരൂപണത്തിന്നു

ഇതുപ്രകാരം പ്രസ്താവിക്കുന്നത്, നിരൂപകനെയും കർമ്മാർക്കും സമാജത്തെയും ശങ്കിക്കേണ്ടത് അതിലെ മുഖ്യ വിഷയം; ഈ നിരൂപിച്ചുള്ള ലേഖനം പ്രസിദ്ധീകരിപ്പാൻ തയ്യാറായില്ല, എന്നാണ് ഒറ്റം. നിരൂപണത്തിലെ സാഹിത്യസംബന്ധമായ വാദത്തെക്കുറിച്ചുള്ള പ്രസ്താവനയായിരുന്നത്, അതിനു ഖണ്ഡനമായോ മണ്ഡനമായോ എന്തിനും പാവാനുള്ളതു പറയാമായിരുന്നു എന്നും; അതേ മറിച്ച്, സാഹിത്യസമാജത്തിന്റെ പ്രതിഷ്ഠയ്ക്കു ചേരുന്ന വിധത്തിൽ അപ്രകൃതമായി ശങ്കാരം പ്രസിദ്ധീകരിച്ചതിനു സമാധാനം അറിയേണമെന്നുമായിരുന്നുവല്ലോ എന്റെ ലേഖനത്തിൽ സൂചിപ്പിച്ചിരുന്നത്. ആ സ്ഥിതിക്കു, വാദപദങ്ങളെ വിട്ട്, കൃഷ്ണമേനോനവർകൾ തുടങ്ങിക്കുന്ന വക്രഗതികളെ വിക്രമസൂചനമായി കരുതുവാൻ അവകാശമേയില്ല. മിസ്റ്റർ കറുപ്പന്റെ ലേഖനം അപ്രകൃതമോ, അല്ലയോ; അപ്രകൃതമെങ്കിൽ, അങ്ങനെയുള്ളതു പ്രസിദ്ധീകരിപ്പാൻ പത്രാധിപന്മാർ എന്തു സമാധാനം കണ്ടിരിക്കുന്നു, എന്ന് ആലോചിച്ചു തീർച്ചപ്പെടുത്തേണ്ടതിന്ന്, സാഹിത്യസമാജം കടപ്പെട്ടിരിക്കുമ്പോൾ, അതിന്ന്, “പത്രാധിപന്മാരുടെ സഹകരണം വേണ്ട, മറ്റു ചിലരുടെ സഹായം ഉണ്ടാവാനും തരമുണ്ട്” എന്നാണ് മേനോനവർകൾ പുറപ്പെടുവിച്ചിരിക്കുന്നത്. സാഹിത്യസമാജത്തിന്റെ കയ്യിൽനിന്നു പറയുന്ന വാക്കായിട്ട്; ഈ നിരൂപകനായ വാചകം, ധർമ്മപ്രത്തിന്റെ സന്താനമായിരുന്നില്ലെങ്കിൽ, ഇതിന്നു ഞാൻ മറുപടി പറയാമായിരുന്നു.

“രണ്ടുകൃഷ്ണപ്പുള്ളി അറകളുടെ ഭാഷയിൽ എഴുതുവാൻ എനിക്കു വശമില്ല; നേരായ സംഗതികളെ എടുത്തുപറയുക എന്നല്ലതെ, അടിസ്ഥാനമില്ലാതെ അതിരുകവിഞ്ഞു ശങ്കരിച്ചു ലേഖനത്തിന്നു ചിലർ വിചാരിക്കുമ്പോലെ ജീവൻ കെട്ടേക്കുവാൻ ഞാൻ റിപ്പോർട്ടുചെയ്തിട്ടില്ല” — എന്നു മേനോനവർകൾ പറയുന്നു. പാപത്തെ പഴിക്കുന്ന ചൈത്തന്യന്റെ ഭാവനയാണിതെന്നല്ലാതെ, മറ്റൊരു പരമേശ്വരൻ? എന്റെ ഭാഷ മേനോനവർകൾക്കു വശമില്ലേയോ! ശരി! വശപ്പെടുവാൻ അവകാശമില്ലെന്ന് എനിക്കു

റിയുണ്ട്. കററത്തു വാങ്ങുന്ന ചില വാക്കുകളെ പിടിച്ചെടുത്തു കൂട്ടിക്കൂട്ടിയാൽ, ഭാഷയാകുമോ? അതു് ഉള്ളിൽ നിന്നു പുറപ്പെടുന്നു; സത്യത്തിന്നു സരിച്ചു പുറപ്പെടുകയും വേണം; അപ്പോഴാണ് അതിന്നു കീഴൽ ഉണ്ടാവുക. സത്യത്തിന്നു സരിച്ച ഭാഷ ചിലക്കു ശകാരമായിത്തോന്നാം, സംശയമില്ല. പിന്നെ, മേനോനവർകൾക്കു “നേരായ സാഗതികളെ” എടുത്തു പറവാനേ ശീലമുള്ളു പോൽ! കഥോ! അദ്ദേഹത്തിന്റെ സത്യനിഷ്ഠ ഇപ്പോൾ വായനക്കാർക്കു മനസ്സിലായിക്കഴിഞ്ഞുവല്ലോ.

‘മംഗളോദയ’ത്തിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ നിരൂപണം എന്റെ “സ്വന്ത അഭിപ്രായമെന്നല്ലാതെ, കമ്മിറ്റിക്കാരുടെ വിധി അല്ലെന്നു വായനക്കാർ പ്രത്യേകം കാണുവച്ചാൽ കൊള്ളാം” — എന്നു മേനോനവർകൾ സംബോധനാ ചെയ്തിരിക്കുന്നു. ഈ സാഗതിയും എന്റെ ലേഖനത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ട വാദചിഷയമല്ല. എന്നാലും, മേനോനവർകൾ വായനക്കാർക്കു് ഏതൊ ഭരം ഉള്ളതായി സംഭാഷനം ചെയ്തുകൊണ്ടു്, അതിനെപ്പറ്റി വിചാർ ചെയ്യുന്നു. ആ നിരൂപണം എന്താതാണെന്ന് അതിൽത്തന്നെ വളിച്ചു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലോ. എന്നാൽ, അതു പ്രത്യേകകമ്മിറ്റിയിലെ ഭരംഗം എന്ന നിലയിൽ ഞാൻ ഏഴുതിയതാണ്; സാഹിത്യസമാജം വകയായി ബാലകലേശത്തെ സ്വീകരിച്ചാൽ, അതിന്നു യോഗ്യതയുണ്ടോ എന്നോ ചിട്ടു രീട്ടു ചെയ്തുകൊണ്ടു് ആ നിരൂപണത്താൽ ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളതു. കമ്മിറ്റിയുടെ അഭിപ്രായമായിട്ടല്ല അംഗീകരിച്ചിട്ടുള്ളതു്, എന്ന് അതു വായിക്കുന്നവർക്കൊക്കെ മനസ്സിലാക്കാം. എന്നാൽ രണ്ടു കാർത്താകളുടെ ഇവിടെ പാവമാണു്: കമ്മിറ്റിയിലെ അംഗങ്ങളിൽ ഞാനും മാറ്റു മണ്ടാളുമായി രേഖിച്ചിരുന്നു പുസ്തകപരിഭാഗധന ചെയ്തശേഷം, നിരൂപണം എഴുതണ്ട ഭരം എന്നു ഏല്പിച്ചതിന്നുണുമായിരുന്നു ഞാൻ എഴുതിയതു്. ആ അംഗങ്ങൾ ഇരുവരും എന്റെ അഭിപ്രായത്തോടു യോജിച്ചിരിക്കുന്നതായി, നിരൂപണപത്രത്തിൽ എഴുതി രേഖ വെച്ചിട്ടുണ്ടു്; അത്രയുമല്ല, ഞാൻ മുണ്ടിക്കാണിച്ചതുടക്കം, രസസംബന്ധികളായ ആ

നേകം ദോഷങ്ങൾ എടുത്തുപറയാനുണ്ടെന്നുകൂടി നാലാമത്തെ അംഗവും അതേപത്രത്തിന്റെ ചുവട്ടിൽ എഴുതിട്ടാണ്, മേല്പടി നിരൂപണത്തോടുകൂടിയ വിധി സമാജത്തിൽ സമർപ്പിച്ചത്. ഞങ്ങൾ നാൽപ്പതാണ്ടും വിധിയെ സമ്മതിക്കുന്നതായി അഞ്ചാമത്തെ അംഗം സമാജത്തിലേക്കു പ്രത്യേകം കത്തെഴുതുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഈ വിവരങ്ങൾ ഇവിടെ പറയേണ്ടിവന്നത്, മേനോനവർകളുടെ ഭ്രമത്തെ ശമിപ്പിക്കാൻവേണ്ടി മാത്രമാണ്; വാദവിഷയത്തെ വിട്ട് അകന്നുപോവാനുള്ള ആഗ്രഹംകൊണ്ടല്ല; നിരൂപണത്തിന്നു പ്രത്യാഖ്യാനം ചെയ്യാൻ മിസ്റ്റർ കുറുപ്പനുള്ള അവകാശത്തെ നിരാകരിപ്പാനായിട്ടല്ല.

മേനോനവർകൾ പിന്നെ പറയുന്നു:— “മിസ്റ്റർ കുറുപ്പന്റെ സമാധാനം മുഴുവനും, പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിക്കഴിയും മുമ്പു, ലേഖനത്തിൽ രാമകൃഷ്ണപിള്ള അവർകൾ പറയുംപ്രകാരം, പത്രാധിപന്മാർ അതിനെക്കുറിച്ച് അതുമിതും റിമാർക്കുകൾ എഴുതേണമെങ്കിൽ അവർ ഒരുവിധം ബുദ്ധിശൂന്യന്മാരാകുമെന്നാൽ പോരാ” — എന്ന്. ഞാൻ ആവശ്യപ്പെട്ടതെന്തായിരുന്നു? എന്റെ ആക്ഷേപങ്ങൾ എന്തിനെക്കുറിച്ചായിരുന്നു? മിസ്റ്റർ കുറുപ്പൻ തന്റെ ലേഖനത്തിൽ സമാജനടവടികളെ സംബന്ധിച്ചു ചെയ്തിട്ടുള്ള ചില വസ്തുസ്ഥിതികഥനങ്ങളെയും, അപ്രകൃതങ്ങളായ അധിക്ഷേപങ്ങളെയും പത്രാധിപന്മാർ വിചാരണചെയ്യേണ്ടതായിരുന്നു എന്നും; വസ്തുസ്ഥിതികഥനങ്ങൾ സമാജത്തിന്റെ നടവടിനിശ്ചയങ്ങളുമായി യോജിക്കാതിരിക്കുന്നുണ്ടെന്നു വാസ്തവം വെളിപ്പെടുത്തുവാൻ, സമാജകാർക്കുൾക്കായ പത്രാധിപർക്കു കടമയുണ്ടായിരുന്നു എന്നും അല്ല, ഞാൻ സമാജാദ്ധ്യക്ഷനായപ്പോൾ ലേഖനത്തിൽ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത്? സമാജംവക റിക്കാർട്ടായി പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്ന ഒരു പുസ്തകത്തിൽ, സമാജത്തിന്റെ നടവടികൾക്കു വിരുദ്ധവും സമാജത്തിന്റെ അറിവിൽപ്പെടാത്തതുമായ സംഗതികളെ, സമാജത്തെ സംബന്ധിച്ച്, പ്രസ്താവിക്കുമ്പോൾ, അതിന്റെ അസത്യതയെപ്പറ്റി റിമാർക്കുതന്നെ, പത്രാധിപന്മാർ ഒട്ടും ബുദ്ധിശൂന്യന്മാരാകേണ

മെന്നില്ല.

“സ്വദേശാഭിമാനിയുടെ പത്രാധിപനും പത്രപ്രവർത്തനത്തെക്കുറിച്ച് ഒരു ബുദ്ധിമുട്ടായിരുന്നു” എന്നു, മേനോനവർകൾ, “പത്രാധിപനെക്കുറിച്ചുള്ള പ്രാഥമികങ്ങളായ പ്രമാണങ്ങളെക്കുറിച്ചിപ്പോൾക്കുണ്ടാവുന്നതിൽ അതിശയിക്കുന്നു” പോൽ! അദ്ദേഹം കാർമ്മിപ്പിക്കുന്ന പ്രമാണങ്ങളെന്തൊക്കെ? വാദപ്രതിവാദങ്ങളിൽ, പ്രസ്തുത ബാഹ്യങ്ങളായ സംഗതികൾ അനുവദിക്കേണ്ടതെന്നും; കാര്യം വിട്ട് ആളെ ശുശ്രൂഷിക്കുന്നതും അതുകൊണ്ട് വാദപ്രതിവാദികൾക്കു നൽകേണ്ടതെന്നും ആകുന്നു, അല്ലേ? ഇത് എന്തൊരു പത്രാധിപനിൽ ഉൾപ്പെട്ടിട്ടില്ല; കൃഷ്ണമേനോനവർകളുടെ പത്രാധിപനിൽ ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടായിരിക്കാം. എതിർവാദം കേൾക്കുകയും, പ്രതിപക്ഷിയെ ചീത്തപറക്കുവാനുമാകുന്ന ചില വക്കീലന്മാരുടെ കോടതിശീലം കൊണ്ടായിരിക്കാം, ഇങ്ങനെ ഒരു പ്രമാണം പത്രലോകത്തിലും വേണമെന്നു മേനോനവർകൾക്കു തോന്നിയിരിക്കുന്നത്. അപ്രകൃതങ്ങളെ തടയുവാനും, അസത്യത്തെയും അസംബന്ധത്തെയും പറ്റി റിമാൻഡ് ചെയ്യുവാനും സാധാരണ പത്രാധിപന്മാർക്കൊക്കെ അധികാരമുണ്ട്; ചുമതലയുമുണ്ട്. യുക്തായുക്തവിചാരം ചെയ്യാതെ, എന്തും എന്തും പ്രസിദ്ധീകരിപ്പാൻ, പത്രാധിപർ എന്ന നെറുപ്പട്ടം എഴുതിപ്പറ്റിച്ച് സ്വയം ചലത്തായ ഒരു യന്ത്രപ്പാവയെ പത്രാധിപരുടെ സ്ഥാനത്തു കെട്ടിപ്പിടിക്കുന്നതിന് പോരേ? ശിരസ്സിനകത്തു തലച്ചോറുള്ള മനുഷ്യനെ അന്വേഷിക്കേണ്ടതോ? ഹേ! മേനോനവർകളേ! നിങ്ങളുടെ പുതിയ പത്രാധിപർക്കുകൾ സാഹിത്യസമാജം വകയായ ‘മഹോദയ’ത്തിൽ അഴിച്ചു നിരത്തേണ്ട; ചോദ്യചെയ്യാൻ ചിലരുണ്ടാവും; അതുകളെ കെട്ടിവെച്ചുകൊള്ളുക. ഒരു ‘സെപ്റ്റംബർ’ കഴിക്കേണ്ടതെങ്കിൽ, ഉത്തമമായ ഉപായം, സ്വന്തമായി ഒരു ‘കുറുപ്പിലാസം’, അഥവാ ‘കൃപാവിലാസം’ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുക എന്നു; ഞാനും കൂട്ടുകാരും, ആ സ്ഥാപനത്തിൽ നിങ്ങൾ പ്രയോഗിക്കുന്ന സേപ്റ്റംബറിനെയും ഇതിരോധിപ്പാൻ വരുത്തില്ല.

“സമാജത്തിന്റെയും കമ്മിറ്റിക്കാരുടെയും അനുകമ്പ ഉണ്ടാകാനായിരിയ്ക്കുമോ, നീരുപണകുത്താവിനെയും പ്രത്യേകിച്ചു കമ്മിറ്റിക്കാരെയും വിശേഷിച്ചു സമാജത്തെയും മിസ്റ്റർ കറുപ്പൻ ശകാരിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു ലേഖനത്തിൽ കാണിച്ചിരിക്കുന്നത്?” — എന്നും, എന്റെ ലേഖനത്തെപ്പറ്റി, മേനോനവർകൾ പ്രശ്നം വെച്ചിരിക്കുന്നു. ആവശ്യമില്ലാത്തതും, തന്റെ അചഞ്ചല്യ യോജിക്കാത്തതും, ഇങ്ങിനെ പലേ പ്രശ്നങ്ങൾ ഈ പ്രതിവാദത്തിന്റെ പലേ ഘട്ടങ്ങളിൽ ചെയ്തിട്ടുണ്ടല്ലോ. പക്ഷെ, പ്രശ്നമലമറിവാൻ പരൽ വാരിനിൽക്കെയ്ത് ഗുരുസാന്നിദ്ധ്യത്തെയാകയാലായിരിക്കാം, ഗണനം പഴച്ചുപോയത്. “മിസ്റ്റർ കറുപ്പന്റെ ലേഖനത്തെ നർമ്മസന്തോസം സാവധാനത്തിൽ വായിച്ചാൽ കണ്ഠപാശം വിധിക്കാൻകൂടി എന്നു തെറ്റിദ്ധരിക്കുന്ന മറ്റൊരാളേയോ, സാഹിത്യസമാജത്തേയോ, കമ്മിറ്റിക്കാരെയോ, രാഷ്ട്രപ്പിള്ളി അവർകളെത്തന്നെയോ ശകാരിച്ചതായി കാണുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല.” എന്നും; “മിസ്റ്റർ കറുപ്പന്റെ ലേഖനത്തിൽ, ചില സംഗതികളെ ഫലിതസമ്മിശ്രങ്ങളായ വാക്യങ്ങളിൽ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു ഞങ്ങൾക്കു തോന്നിയുള്ളൂ” എന്നും, മേനോനവർകൾ, പത്രാധിപന്മാർ ഇരുവരും വേണ്ടിയായിരിക്കാം, രണ്ടുക്കളും പൊക്കി ഉച്ചത്തിൽ പ്രസംഗിച്ചിരിക്കുന്നു. മിസ്റ്റർ കറുപ്പനെ സംബന്ധിച്ചെടുത്താളും, മേനോനവർകൾക്ക് ഇതുമാത്രമോ തോന്നുക? അതുമാത്രമോ തോന്നുന്നില്ലാത്ത? അദ്ദേഹം പത്രാധിപനെന്ന ജഡ്ജിയുടെ സ്ഥാനത്തു കയറിയെന്നു കൊണ്ടാണെങ്കിലും, മിസ്റ്റർ കറുപ്പന്റെ ലേഖനത്തെപ്പറ്റി, വകീലിന്റെ നിലയിൽത്തന്നെ നിന്നുകൊണ്ടായിരുന്നു, സാമന്തിന്റെയും ചെയ്തതെന്നുള്ള വസ്തുത കാര്യം, അദ്ദേഹത്തിന്നു ലേഖനത്തിൽ ‘പരയും കുറിയും’ കാണിച്ച ഭാഗങ്ങൾ ഫലിത സമ്മിശ്രമായി മാത്രം തോന്നിയതിൽ ആരും അതൃപ്തപ്പെടേണ്ടതില്ല. വിശേഷിച്ചും, “പരിഷ്കൃതരീതിയിൽ അക്ഷരപ്പിഴകൾ കൂടാതെ, ശബ്ദാത്മകവചിത്ര പ്രങ്ങളോടുകൂടി മലയാളഭാഷയിൽ നല്ല രീതിയിൽ എഴുതിട്ടുള്ള കൃതികളാണു് ഞങ്ങൾക്കാവശ്യം” എന്നു് അദ്ദേഹം,

പ - ധീവതടെ നിലയിൽ, 'മംഗളോദയ'ത്തിന്റെ പൃഥ്വികലക്ക
 ത്തിൽതന്നെ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ള സ്ഥിതിക്ക്, അർദ്ധവൈവിത്ര്യത്തെ
 തേടി നടന്നതു ധാരാളം തന്നെ, എന്നാൽ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗ
 ണനത്തിന് താൻ ആശിക്കാത്തതായ ഫലം വന്നുചെല്ലും എന്ന വി
 ധി വൈവിധീകൃതമായ നോക്കുക! നിർമ്മിതനാർ മിസ്റ്റർ കുറുപ്പന്റെ
 ലേഖനത്തെ എങ്ങിനെ ഗണിച്ചു എന്ന്, കടലും മഹാസമുദ്രം
 'സാമി'യുസമാജസാമാന്യയേഗ'ത്തിൽ, എന്റെ കത്തിനെപ്പു
 റി ആലോചിച്ച സാമാജികന്മാർ, പതിനഞ്ചുപർ, പുറപ്പെട്ടവിട്ടു
 അഭിപ്രായങ്ങളും നിശ്ചയങ്ങളും ഒരു തെളിവുതന്നെയല്ലേ? മിസ്റ്റർ
 കുറുപ്പന്റെ ലേഖനം സമാജത്തിന്റെ ഉദ്ദേശത്തിനും അഭിപ്രായ
 ത്തിനും വിരോധമായിട്ടുള്ളതാണെന്നു സമാജം രീപ്തചെയ്യുമെന്ന്
 നടന്ന പ്രസംഗങ്ങൾ കേൾപ്പാൻ, കണ്ണനോനവർകൾ യോഗ
 ത്തിൽ സന്നിഹിതനായില്ലല്ലോ, എന്നു ഞാൻ സന്തോഷിക്കുകയും
 വ്യസനിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. സന്തോഷമോ, മേനോനവർകൾക്കു
 ചിക്കാത്ത അഭിപ്രായങ്ങൾ കേട്ടു കണ്ണിതപ്പെടാതെ കഴിഞ്ഞുവല്ലോ
 എന്നു വിചാരിച്ചിട്ടും; വ്യസനമാവട്ടെ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ സർവ്വത
 ത്വത്തിന് ന്യായമുണ്ടെന്നു മനസ്സിലാക്കുവാനുള്ള അവസരത്തെ
 അദ്ദേഹം വ്യഥാ കളഞ്ഞുവല്ലോ എന്നു വിചാരിച്ചിട്ടും ഉണ്ടാവുന്നതാ
 കുന്നു.

മേനോനവർകളുടെ യുക്തിയെ പിന്തുടന്നുതന്നെ, ഞാനും ഒ
 ന്നു പറയുന്നു: കമ്മിറ്റിയിലെ മഹാഗണങ്ങളുടെ അനുകമ്പ ഉണ്ടാകേ
 ണ്ടതിന്നായിരിക്കാം, അദ്ദേഹം ഇങ്ങിനെ പ്രസ്താവിക്കുന്നത്:—
 “കമ്മിറ്റിയിലുള്ള രണ്ടുപേർ എന്റെ സ്നേഹിതന്മാർ! മാറ്റം രണ്ടു
 പേരായ ഇശ്വരപ്പിള്ള അമ്പർകൾ, അനന്തനാരായണശാസ്ത്രി അ
 വർകൾ എന്നിവർ എനിക്ക് അത്യധികം ബഹുമാനമുള്ളവർ. ഇ
 വര വെറുതെ ശകാരിക്കുന്നതായ ഒരു ലേഖനം മംഗളോദയത്തിൽ
 പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുകയോ?” — ആവു! മേനോനവർകളുടെ സ്നേഹ
 വും ബഹുമാനവും! ഇവ എപ്പോൾ തുടങ്ങി? പൃഥ്വികമാസത്തിനി
 പ്പാമായിരിക്കുമോ? ബാലാകലേശത്തെ ത്രജിപ്പാനാണ് കമ്മിറ്റിയു

ടെ ഏകകണ്ഠമായ അഭിപ്രായം എന്ന വിവരം, അധ്യക്ഷൻ, മേനോനവർകളെ അറിയിച്ച കാലത്തു് അതിന്നു മറുവടിയിായി, കമ്മിറ്റിയെ നിരാകരിപ്പാനും കമ്മിറ്റിയുടെ റിപ്പോർട്ടിനെ 'മറയത്തുകൂ'വാനും ആചശ്യപ്പെടുകയും, കമ്മിറ്റിയിലെ അംഗങ്ങളെ—കൃഷ്ണമനോനവർകളും കൂടിയിരുന്നു അതെത്തട്ടത്ത അംഗങ്ങളെ—കുറിച്ചു നിന്ദാഗർഭമായ വാചകങ്ങൾ പ്രയോഗിച്ചു് അധിഷ്ഠേപിക്കയും ചെയ്തപ്പോൾ, ഈ വിലയേറിയ സ്റ്റേഫവും ബഹുമാനവും എവിടെയായിരുന്നു? കാശിക്കുപോയോ? കഥിച്ചാലും— അമോ! കവടപടുവായ ലോകമേ! നിന്നെക്കൊണ്ടു മനുഷ്യർ കഴങ്ങി!

“അങ്ങാടിയിൽ തോററാൽ അമ്മയോട് എന്നു പറഞ്ഞപ്പോലെ, മിസ്റ്റർ കുറുപ്പൻ മറുവടി പറഞ്ഞതിന്നു ഞങ്ങളെന്തു പിഴച്ചു?” എന്നു മേനോൻ അവർകൾ ചോദിക്കുന്നു. ഈ ചോദ്യത്തിൽ, ചിലവാക്കുകൾ മാറ്റിവേറെ പദങ്ങൾ പ്രയോഗിച്ചാൽ, വാസ്തവവണ്ണനമായിത്തീരും. സാഹിത്യസമാജത്തിന്റെ അനുവാദം ഇല്ലാതെയും, അതിന്നു അപേക്ഷിക്കാതെതന്നെയും, ബാലാകലേശ്വരത്തിന്റെ മുഖപുഷ്പത്തിൽ ‘കൊച്ചിസാഹിത്യസമാജംവക’ എന്നു ചൂടിപ്പിച്ചതിനെ സ്ഥിരപ്പെടുത്തുവാൻ വേണ്ടിച്ചെയ്ത ഉത്സാഹമെല്ലാം വിഫലമായി എന്നു വന്നപ്പോൾ, പുസ്തകത്യാഗത്തിന്നു ശിചാർചെയ്ത കമ്മിറ്റിക്കാരെ അധിഷ്ഠേപിക്കാമെന്ന മേനോനവർകളുടെ ഉദ്യമത്തെല്ലേ അങ്ങാടിയിൽ തോററതിന് അമ്മയോട് എന്നു വിശേഷിപ്പിക്കേണ്ടതു്? അതല്ലാതെ, ഇങ്ങേഭാഗത്തെ സംബന്ധിച്ചു് അതു പറവാൻ കഴിയില്ലല്ലോ. എന്നെന്നാൽ: അങ്ങാടിയിൽ തോററിട്ടു വേണ്ട അമ്മയോടാവാനു്? ‘ഞങ്ങളെന്തു പിഴച്ചു’ എന്നു മേനോനവർകൾക്കു് ഇനിയും ബോധം വന്നില്ലെന്നോ? മിസ്റ്റർ കുറുപ്പൻ മറുവടി പറഞ്ഞതിലല്ല പിഴ; ആ മറുവടി അപ്രകൃതമായും പരാഷ്ഠേപഭൂതിഷ്ടമായും ഇരിക്കുന്ന നിലയിൽ, അതിനെ കണ്ണുമാടച്ചുകൊണ്ടു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയതിലാണു് പിഴ, എന്നു ഞാൻ സ്പഷ്ടമായി കാണിച്ചുവെല്ലാം. എന്നിട്ടും കാരണങ്ങളിനെ കാരണകയില്ലെങ്കിൽ, കാരണാൻ മനസ്സില്ലാത്തതാണു് ആ അസൂതപത്തിന്റെ ഹേതു, എന്നേ എനിക്കു പറയാനുള്ളു.

മേനോനവർകൾ, പിന്നെയും, കേരളവർമ്മപ്രഭുതികളെ സ്വസ്ഥമാനങ്ങളിൽനിന്ന് ഇഴുത്തുകൊണ്ടുവന്നിരിക്കുന്നു. ഈശ്വരാനുഗ്രഹംകൊണ്ട് അവരും തന്റെ അഭിപ്രായത്തോടു ചേരുന്നുവോ? അവർ മാത്രമല്ല, വേറൊരു ആന്തികം വേർ ചേർന്നുകൊള്ളട്ടെ. അതുകൊണ്ട് ഈ വാദപ്രതിവാദത്തിൽ എന്തുപ്രയോജനം ഉണ്ടായി? പ്രകൃതവാദം, ബാലാകലേശ'ത്തിന്റെ ഗുണഗുണനിണ്ണയം അല്ലെന്നു മേനോനവർകൾക്ക് കാമ്യമല്ലെന്നു തോന്നുന്നു. ശ്രീശങ്കരൻ 'മംഗളോദയ'ത്തിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ ബാലാകലേശ'ലേഖനത്തിന്റെ അസംബന്ധതയെപ്പറ്റി— 'ബാലാകലേശ'പുസ്തകത്തിന്റെ ഗുണഗുണങ്ങളെക്കുറിച്ചല്ല— ഞാൻ സമാജാലപ്രകാശനയച്ച ലേഖനത്തിലടങ്ങിയ വാദമുഖങ്ങളിൽ മേല്പറഞ്ഞതുപോലെ ഉൾപ്പെട്ടിട്ടില്ലെന്നു, മനമങ്ങാ മിഴിയിങ്ങാ ആയി ഭ്രമിക്കുന്ന മേനോനവർകൾ ഇറിയെങ്കിലും കാക്കുമോ? പ്രതിപക്ഷിയോടു നേരിട്ടുനിന്നു ചൊരുതുവോഴ്ചണ്ടാകാവുന്ന സങ്കടത്തേയും ഹാനിയേയും സമ്മിപ്തനാവതെ, സ്ത്രീകളെയും കുട്ടികളെയും പിടിച്ചു മുൻനിർത്തി കഴിഞ്ഞുമാറുന്ന ജെമ്മൻഭടന്മാരെപ്പോലെ, മേനോനവർകളും കേരളവർമ്മാദികളെ പരിചയാക്കിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ടു വാദസമരം ചെയ്യാൻ ശ്രമിക്കുന്നു! അക്കൂട്ടർ 'ബാലാകലേശ'ത്തെപ്പറ്റി, "പാലിൽ പഞ്ചാരചേക്കു"യോ, എന്തൊക്കെയോ, ചെയ്യട്ടെ; ആ അഭിപ്രായങ്ങളൊന്നും ഇവിടെ പ്രകൃതത്തെ സംബന്ധിച്ചതല്ല. കമ്മിററിക്കാർ ആ വിഭജനങ്ങളുടെ അഭിപ്രായത്തെ ഗണ്യമാക്കാത്തതു പാപമോ, ധിക്കാരമോ ആണെന്നു മേനോനവർകൾ മുറവിളിക്കുന്നു. അതിനുള്ള മറുപടി കേട്ടാലും: അവരുടെ അഭിപ്രായങ്ങൾ 'സാഹിത്യസമാജ'ത്തിന്റെ പര്യാലോചനയ്ക്കു വിഷയമാക്കിയില്ല; വിഷയമാക്കേണ്ട ആവശ്യവുമില്ല; ആക്കിയിരുന്നാൽകൂടി, ആ അഭിപ്രായങ്ങൾ 'സാഹിത്യസമാജ'ത്തിന്റെ അപേക്ഷയിൽ ഉണ്ടായതല്ലായ്കയാലും, 'ബാലാകലേശം' 'സമാജ'ത്തിന്റെ ആലോചനയ്ക്കു പണത്തിന്റെ ശേഷം, അതിനുമുമ്പുണ്ടായ ആ അഭിപ്രായങ്ങളെ ഗണ്യമാക്കിക്കൊണ്ടാൽ, കമ്മിററിയുടെ സ്വന്തം അഭിപ്രായം വകീഭവിക്കുന്നതാകയാലും, കമ്മിററി അവയെ ഗണ്യമാക്കുന്നതല്ല.

ർഷമായി സ്വീകരിപ്പാൻ ന്യായമില്ല; സ്വീകരിക്കുന്നതു യുക്തിമേ
ലകൂട്ടമാണെന്നു മുമ്പു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലോ.

ബോധകലേശ്വരനെ രണ്ടു നാളുകൾക്കൂടി ദോഷാരോപം
ചെയ്തു മിസ്റ്റർ കറുപ്പന്റെ സമാധാനം കേൾക്കേണ്ടതാണ് തൃജിപ്പു
തു് എന്ന രഹസ്യസങ്കടം, മേനോനവർകൾ, തന്റെ മറുപടിയി
ൽ വലേടത്തും, ശാസനവിട്ടമ്പോഴൊക്കെ, പ്രസ്താവിക്കുന്നുണ്ട്.
മിസ്റ്റർ കറുപ്പന്റെ കൃതിയെ കൈക്കൊള്ളേണമോ, വേണ്ടയോ എ
ന്ന് ആലോചിച്ചു രീച്ച ചെയ്യാൻ, മിസ്റ്റർ കറുപ്പന്റെ സമാധാനം
കേൾക്കേണംപോയ്! മംഗളോദയചന്ദ്രാധിപാടെ സ്ഥാനത്തി
രുന്നുകൊണ്ട് അതിലേക്കു വരുന്ന കൃതികളെ ത്രാജ്യഗ്രാഗ്രവി
വേഷനാചെയ്ത്, തൃജിക്കേണ്ടതെന്നു തോന്നുന്നവയെ കളയുമ്പോ
ൾ, മേനോനവർകൾ തൽകർത്താക്കന്മാരുടെ സമാധാനം ചോദി
ക്കുന്നുണ്ടായിരിക്കാം! മിസ്റ്റർ കറുപ്പന്റെ മേൽ രേഖരായം ചുമ
ത്തി വിചാരണ ചെയ്യുന്നതാണെങ്കിൽ, മിസ്റ്റർ കറുപ്പന്റെ സമാ
ധാനം കേൾക്കേണ്ടതുതന്നെ. ഇവിടെ അങ്ങിനെയൊരു വിചാ
രണയല്ല ചെയ്തിട്ടുള്ളത്. മിസ്റ്റർ കറുപ്പൻ സമാജത്തിന്റെ മ
മ്പാകെ വന്ന്, “ഇതാ ഞാനൊരു സാധനം സമർപ്പിക്കുന്നു, ഇതി
നെ സമാജം സ്വീകരിക്കേണമേ, ഇതിന്റെ ആദായത്തിൽ രേ
ശം സമാജത്തിനു തരാനും ഞാൻ വിചാരിച്ചിട്ടുണ്ട്” എന്ന് അ
പേക്ഷിക്കുമ്പോൾ, മിസ്റ്റർ കറുപ്പന്റെ കൈക്കൂലിയെ ഗണ്യമാക്കു
തെ, സാധനം തൃജിക്കുന്നുവെങ്കിൽ, അതിന്നുമുമ്പു മിസ്റ്റർ കറുപ്പ
ന്റെ സമാധാനം കേൾക്കേണംപോയ്! എന്തിനുള്ള സമാധാ
നം? തൃജിക്കാതിരിപ്പാൻ, അല്ലേ? അതാവിട്ട്, മിസ്റ്റർ കറുപ്പന്റെ
ആഗ്രഹങ്ങളും ഉദ്ദേശങ്ങളും മറ്റും മറ്റും സമ്മതിച്ച് അതു സ്വീ
കരിച്ചുകൊള്ളേണം, എന്നതും. എന്നാൽ പിന്നെ, യുക്തായുക്ത
വിചാരമെന്നെ ആവശ്യമില്ലല്ലോ. ‘സമാജ’ത്തിന്റെ അനുവാദംകൂ
ടാതെ നടത്തിയ കൈയേറ്റത്തെപ്പറ്റിയായിരുന്നു കമ്മിറ്റി ആലോ
ചിച്ചിരുന്നതെങ്കിൽ, മിസ്റ്റർ കറുപ്പന്റെ സമാധാനം കേൾക്കേണ്ട
തുതന്നെയായിരുന്നു. മിസ്റ്റർ കറുപ്പന്റെ നടപടിയെപ്പറ്റി ആക്ഷേ

പം ചെയ്തുകൊണ്ടു വിചാരണ ചെയ്യാൻ സമാജത്തിനോട് അപേക്ഷ ചെയ്തവരാകുന്നു കമ്മിറ്റിക്കാർ എങ്കിൽ, അവരുടെ ആക്ഷേപങ്ങൾക്കുള്ള സമാധാനം കേൾക്കാതെ എന്തെങ്കിലും തീർച്ച ചെയ്യുന്നതു ന്യായമല്ല തന്നെ. എന്നാൽ കമ്മിറ്റിക്കാർ അന്യായഭാഗം ആയി നില്ക്കുന്നില്ല; മിസ്റ്റർ കറുപ്പന്റെ അവരുടെ പ്രതിസ്ഥാനത്തു പെട്ടിട്ടുനിൽക്കുകയും പ്രതിസ്ഥാനത്തു നിൽക്കുന്ന ചോദ്യം ചെയ്യാനുള്ള കാരണത്താൽ അന്വേഷിച്ചു വിചാരണ നടത്തി തീർച്ച ചെയ്യാൻ, സമാജം അന്നു നിശ്ചയം ചെയ്യാത്തത്, കാർട്ടർഗിന്റെ കേസിൽ അക്കിവിടേണ്ടുന്ന സമാജം അപ്പോൾ ദയ വിചാരിച്ചു ക്ഷയിക്കുന്നതിനാലായിരിക്കാമെന്നു മേനോനവർകൾ, സമാശ്വസിപ്പിച്ചു.

“സാഹിത്യവിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള ആക്ഷേപസമാധാനങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിക്കുവാൻ കാലഹരണമുണ്ടോ?” — എന്നു മേനോനവർകൾ ചോദിക്കുന്നു. ഈ ചോദ്യം തന്നെ, മേംഗളോദയത്തിന്റെ മകുലകുടുംബത്തിലും, പത്രാധിപക്കുറിച്ചുള്ള കളിയിൽ കത്തിക്കിട്ടിട്ടുണ്ട്. കാലഹരണമേ ഇല്ല; കാലഹരണതടസ്സം വാമുഖങ്ങളിലൊന്നായി കൊണ്ടുവന്നിട്ടുണ്ട്. മിസ്റ്റർ കറുപ്പന്റെ ലേഖനം വളരെക്കാലം കഴിഞ്ഞു പുറപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു എന്നു ഞാൻ സമാജാധ്യക്ഷന് എഴുതിയത്, അതിന്റെ പുറപ്പാട്, കൃഷ്ണമേനോനവർകളുടെ പത്രാധിപത്വത്തോടുകൂടിയാണെന്നു കൗതുകകരമായ സമന്വയത്തെ അല്ലെങ്കിൽ സംയോഗത്തെ ചൂണ്ടിക്കാണിപ്പാൻ വേണ്ടി മാത്രമായിരുന്നു. മിസ്റ്റർ കറുപ്പൻ ആയിരം കൊല്ലം കഴിഞ്ഞിട്ടാണു് സമാധാനം പുറപ്പെടുവിക്കാനെന്നു വന്നാലും അതിന്നു ഞാൻ കാലഹരണതടസ്സം പാകയില്ല. എന്നാൽ, ലേഖനം മുമ്പത്തെ ആക്ഷേപങ്ങൾക്കുള്ള സമാധാനം ആയിരിക്കുന്നതിനപകരം, അപ്രകൃതമായ ശകാരങ്ങൾ നിറഞ്ഞതായിരുന്നാൽ, അതിന്റെ പ്രസിദ്ധീകരണം ഉത്തരജ്ഞാനത്തിൽ തന്നെ നടത്തുന്നതായാലും കൂടി, അതിനെപ്പറ്റി ആക്ഷേപം പറയാൻ അവകാശമുണ്ടു്, എന്നു മേനോനവർകൾ കാലമെടുത്തു. അതല്ലാതെ, “മുദ്ര

വടി എഴുതുവാൻ ഞങ്ങൾ പത്രാധിപന്മാരാകുവാൻ മിസ്റ്റർ കുറുപ്പൻ കാത്തിരിക്കുവാൻ ഭാവിച്ചുവാൻ ആരഭിക്കുവാൻ വിചാരിക്കുവാൻ തുടങ്ങുവാൻ കരുണിയതല്ല, എന്നോ മറ്റോ മറുവടി പറയേണ്ടുന്ന ആവശ്യമേയില്ല. അതിനെയും കവിഞ്ഞു സ്വസ്ഥനായിരിക്കുന്ന സി. അച്യുതമേനോനവർക്കുള്ള, അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിശ്വമകാലത്തു, ബാലാൽ കടന്നുചെന്നു പിടിച്ചുകെട്ടിക്കൊണ്ടുവന്നു, പത്രരംഗത്തിൽനിന്നിറങ്ങി വല്ല ആളെയും ആലിന്ദ്രേൽ ആണി തറച്ചൊതുക്കുവാനായി, 'ഹരഹരനാഥ' ത്വാദി മന്ത്രം പാടി ആക്ഷേപം ആവശ്യവും ഔചിത്യമുൾപ്പെടെയില്ല. ലേഖനമയപ്പാൻ നേരിട്ട താമസത്തിനും പ്രസിദ്ധീകരിപ്പാനുള്ള അവകാശത്തിനും ന്യായങ്ങളുണ്ടുപോയ! മിസ്റ്റർ കുറുപ്പന്റെ അമ്മയുടെ മരണകൊണ്ടാണുപോൽ! താമസിച്ചത്. ഇതല്ല, വേറെ ഏതു കാരണമൊണ്ടെങ്കിലും താമസിക്കട്ടെ; അതിനെപ്പറ്റി ആരാനും സങ്കടം പറഞ്ഞുവോ? പിന്നെ, പ്രസിദ്ധീകരണത്തിനുള്ള ന്യായം, "ഈ വിവരങ്ങളും ആക്ഷേപസമാധാനങ്ങളുടെ സമ്പ്രദായവും അദ്ധ്യക്ഷൻ തിരുമനസ്സിനെ അറിയിക്കയും, സാഹിത്യവിഷയമായ ഇവക വാദപ്രതിവാദങ്ങൾ നന്നെന്നും പത്രാധിപന്മാർക്കു കൈകൾക്കു മതിയെന്നും മറ്റും അവിടുന്നു കല്പിച്ചുളളിച്ചെഴുതയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്" എന്നു മിസ്റ്റർ കുറുപ്പൻ കാണിച്ചു തന്നതായി, മകരത്തിലെ 'മംഗളോദയ'ത്തിൽ പത്രാധിപർ കുറുപ്പന്റെ അഭിപ്രായം അദ്ധ്യക്ഷൻ അങ്ങിനെ അരുളിച്ചെഴുതുന്നതെന്ന സമ്മതിച്ചാലും-- ഇതു വാസ്തവംതന്നെ എന്ന് ഇനിയും തെളിയിച്ചിട്ടില്ല, എങ്കിലും വാദത്തിനുവേണ്ടി സമ്മതിക്കുക-- അത്രയും കൊണ്ട്, മിസ്റ്റർ കുറുപ്പന്റെ വ്യക്തികൾക്കു ലേഖനം പ്രസിദ്ധീകരണമെന്നു അദ്ദേഹം സമ്മതിച്ചതായി അനുമാനിക്കുവാൻ ന്യായമില്ല. എന്നെന്നാൽ: ആ ലേഖനം അദ്ദേഹത്തെ കാണിച്ചു എന്നും, അതു മുഴുവൻ അദ്ദേഹം വായിച്ചു സമ്മതിച്ചു എന്നും റതളിവിൽ ഇല്ല; ആക്ഷേപസമാധാനങ്ങളുടെ 'സമ്പ്രദായം' അറിയിച്ചു, എന്നു മാത്രമേ തെളിവിൽ പറയുന്നുള്ളൂ. അതിനും പുറമെ, വെളിവിൽ കാണുന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭിപ്രായം, "സാഹിത്യവിഷയമായ വാദപ്രതിവാദങ്ങൾ നന്നു"

എന്നാകുന്നു. അതിൽനിന്നു, മിസ്റ്റർ കറുപ്പന്റെ ലേഖനം പ്രസിദ്ധീകരണയോഗ്യം ആണെന്ന അനുമാനത്തിലെത്തുവാൻ, വേറെ ചില യുക്തിപദങ്ങൾ ചാടിക്കടക്കേണമല്ലോ. മിസ്റ്റർ കറുപ്പൻ പറയുന്ന 'നന്നു' എന്നതിന്റെ, വായിപ്പാൻ നന്നു, കേൾക്കാൻ നന്നു, എന്നൊക്കെ അർത്ഥമാവാൻ കഴിയും തൽകാലം വാദത്തിനുവേണ്ടി, പ്രസിദ്ധീകരണയോഗ്യം എന്ന അർത്ഥം വിവക്ഷിക്കാം. അപ്പോൾ സാഹിത്യവിഷയമായ വാദപ്രതിവാദങ്ങൾ പ്രസിദ്ധീകരണയോഗ്യമാകുന്നു; അതിനാൽ, മിസ്റ്റർ കറുപ്പന്റെ ലേഖനം പ്രസിദ്ധീകരണയോഗ്യമാകുന്നു എന്നുള്ള നിഗമനം സിദ്ധിപ്പാൻ, മിസ്റ്റർ കറുപ്പന്റെ ലേഖനം സാഹിത്യവിഷയമായ വാദപ്രതിവാദമാണു്, എന്ന ഒരു പ്രതിജ്ഞയെ ഉപനയം (minor premiss) ആക്കി തൊടുകണം. എന്നാൽ, ആ പ്രതിജ്ഞയോ, ഉപവാദിക്കപ്പെട്ടേണ്ടതായിരിക്കുന്നതേയുള്ളു. മിസ്റ്റർ കറുപ്പന്റെ ലേഖനം സാഹിത്യവിഷയമായ വാദപ്രതിവാദമാണോ എന്നാണു് ഇവിടെ തർക്കംതന്നെയും. ആ സ്ഥതിക്കു് ഉപവാദനീയമായിത്തന്നെയായിരിക്കുന്ന അതിന്റെ പരമാർത്ഥതയെ സിദ്ധുചൽക്കരിച്ചുകൊണ്ടു് അനുമാനം ചെയ്യുന്നതു്, വട്ടത്തിൽ ചുറ്റി വാദിക്കുക (reasoning in a circle) എന്ന യുക്തിഭ്രമം ആകുന്നുവല്ലോ. മിസ്റ്റർ കറുപ്പനും തന്റെ രക്ഷാധികാരിയായ മേനോൻവർകളും ഈ യുക്തിഭ്രമച്ചുഴിയിൽ കിടന്നു വട്ടംതിരിഞ്ഞതിനാൽ തന്നെയാണല്ലോ, ഈ വാദപ്രതിവാദം ഉരുവിച്ചതു്.

മേനോൻവർകൾ പിന്നെ ഇങ്ങിനെ പറയുന്നു: — “കാൽമതൊന്നുമല്ല; ഏതു് പറയാം; പല കാരണങ്ങളെക്കൊണ്ടും ആരും കന്നം മറുകറി കൊടുക്കുകയില്ലെന്നു കരുതി, ദോഷനിരൂപണം നല്ല കട്ടിയായിത്തട്ടിവിട്ടു്” — എന്നു്. ആഹ! മേനോൻവർകൾക്കു നീതിന്ത്രായവിവേചകന്മാരുടെ മുമ്പിൽ, പ്രത്യക്ഷലക്ഷ്യങ്ങളെ എടുത്തു കാണിച്ചു വാദിപ്പാൻ മാത്രമല്ല, ‘മഹാത്മാക്കൾ’ കൊപ്പം പരാജയപ്പെട്ടവർക്കുടി അറിഞ്ഞുപറവാൻ കഴിയും. അദ്ദേഹം എന്റെ പേരിൽ ആരോപിക്കുന്ന കേരതയ്ക്ക് സ്ഥാപിപ്പാൻ എന്തെ

കിലും ലക്ഷ്യങ്ങളുണ്ടായിരുന്നാൽ, എത്ര നന്നായിരുന്നു. എന്നാൽ അതൊന്നും അദ്ദേഹത്തിനാവശ്യമില്ല; ബ്രഹ്മവിത്തുകൾക്ക് എന്തും പറയാം. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഈ പ്രതിവാദം കണ്ടപ്പോൾ, ചില വക്കീലന്മാർ തയ്യാറാക്കാനുള്ള പ്രതിപത്രിക എന്റെ കാമ്യയിലെത്തി: “അന്ത്യായം മുഴുവൻ കളവും ദുരദ്ദേശ്യത്തോടുകൂടിയതും ആകുന്നു; അന്ത്യായക്കാരൻ കള്ളികടിയനും, സ്രീമിതനും, ദുർന്നത്തക്കാരനും, തറവാട്ടുദ്രോഹിയും, ഒരിക്കലും സ്വബോധമില്ലാത്തവനും ആകുന്നു. ആകയാൽ അന്ത്യായം വീക്കി, പ്രതിയുടെ ചെലവു വിധിച്ചു കിട്ടുമാറാകണം” — എന്നിങ്ങിയെള്ള പ്രത്യുത്തരത്തിന്റെ മറയയപ്പേ ഇത്? അതിനെ തുടൻ മേനോൻവർകൾ പറയുന്നതായിത്: — “മിസ്റ്റർ കുറുപ്പൻ.....എണ്ണം പറഞ്ഞു തിരിച്ചുടിച്ചതുകൊണ്ടാണോ, രാമകൃഷ്ണപ്പിള്ള അവർകൾ ഇത്ര കോപാസ്ഥനായിത്തീർന്നു..... എല്ലാവരേയും വല്ല വിധം സംഹരിച്ചു യുദ്ധം അവസാനിപ്പിക്കേണമെന്നു പ്രാർത്ഥിക്കുന്നത്?” — ആരു പ്രാർത്ഥിച്ചു? എപ്പോൾ? എവിടെ? ഇതിനുള്ള ലക്ഷ്യങ്ങൾ മേനോൻവർകൾ കാണിച്ചുതരുമോ? “സമാജത്തിന്റെ അടുക്കൽ അഭയം പ്രാപിച്ചു” പോലും! സമാജത്തിന്റെ അധികാരത്തിൻകീഴിരിക്കുന്ന ഒരു സംസ്ഥാനത്തിനുള്ളിൽ, അവിടത്തെ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരിലൊരുവൻ ധൂർത്തനായി പരോപദ്രവം തുടങ്ങുമ്പോൾ, ആ ദ്രോഹത്തെ അമർത്തുവാൻ, അയാളെ നിയമിച്ചിരിക്കുന്ന അധിപതിയോടു അപേക്ഷിക്കുന്നത്, ഗത്യന്തരം ഇല്ലാത്തു ചെയ്യുന്ന അഭയപ്രാർത്ഥനയല്ല; ആ ധൂർത്തനെ നേരിട്ടു മല്ലടിച്ചമർത്തുവാൻ കഴിയാത്തതിടു ചെയ്യുന്നതല്ല; കരാളോടു കാട്ടിയ ധൂർത്തതപം മറു പലരോടും തുടരാനിടകൊടുക്കാതിരിക്കേണ്ടതിന്, ആ ധൂർത്തനെ അധികൃതന്മാരെക്കൊണ്ടു ശിക്ഷിപ്പിക്കയാണല്ലോ അധികം യുക്തം. കൃഷ്ണമേനോൻവർകൾക്കു സമാജനിയമങ്ങളെ അനുസരിക്കേണമെന്നില്ലാത്തതുകൊണ്ടായിരിക്കാം, സമാജത്തോടുള്ള അപേക്ഷയിൽ നിന്നു പിന്നെ, ‘തിരിച്ചടിച്ചു’ പോൽ! എന്നിനെ തിരിച്ചടിച്ചു? മിസ്റ്റർ കുറുപ്പനെ ഉള്ളിൽ വെച്ചുകൊണ്ടു സാഹിത്യസമാജാജ്ഞാപത്തിലിറക്കി വിട്ടു അന്ത്യാസത്തോണിയെപ്പോലോ, സമാജകല്ലോലങ്ങൾ ക്ഷോഭി

ഇതിലിട്ടുകൊണ്ടു കയറിയത്? മിസ്റ്റർ കറപ്പൻറെ തണ്ടു ചാഞ്ചിട്ടും കൂടി, കല്ലോലമാലകൾ സ്വാധീനപ്പെടുത്തില്ലെന്നു ബോധപ്പെട്ടപ്പോൾ, കല്ലോലങ്ങളെ കല്ലെറിയുവാൻ യുക്തമായ നയമെന്നു മേനോനവർകൾ നിശ്ചയിച്ചു, ഇല്ലേ? കല്ലുകളെക്കൊണ്ടു പ്രയോജനമില്ലെന്നു ധരിച്ചാലും. മയ്യൂർപ്രകാരം 'സ്നേഹം' വകയ്ക്കു; ദുർഗ്ഗാഭയംകൂടാതെ കഴിയും.

വിന്നെ, മേനോനവർകൾ ഇങ്ങിനെ ഉപദേശിക്കുന്നു:—
 “അതു ഭംഗിയല്ല, പൗരസ്ത്യമല്ല. നില്ക്കു. മിസ്റ്റർ കറപ്പൻറെ മറുവടി മുഴുവനും പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിക്കഴിഞ്ഞിട്ട് ആരെയും തെറി പറയാതെ, അതിനു വല്ല പ്രത്യാഘാതവുമുണ്ടെങ്കിൽ, അപൗരസ്ത്യ വിദ്വേഷത്തെ വിനോദിപ്പിക്കുക” എന്നും. ആവു! കൃഷ്ണമേനോനവർ കളുടെ അനുഗ്രഹബുദ്ധിക്ക് നമസ്കാരം! തെറിപറയുന്നു എന്നു ഗ്രഹിച്ചവിശേഷബുദ്ധിക്ക് നമസ്കാരം. “അതു ഭംഗിയല്ല, പൗരസ്ത്യമല്ല” പോൽ! എന്ത്? കൃഷ്ണമേനോനവർകളുടെ ഭംഗിയും പൗരസ്ത്യവും ഒന്നുതന്നെ. സാഹിത്യസമാജത്തിന്റെ കാർഷ്ട്യം എന്ന നിലയിൽ ഇരുന്നുകൊണ്ടു, തന്റെ ആശ്രിതനുവേണ്ടി സമാജനിയമങ്ങൾക്കു വിരുദ്ധമായി പ്രവർത്തിക്കുന്നതായിരിക്കാം ഭംഗിയും പൗരസ്ത്യവും, അല്ലേ? അതല്ല, “മാസികയിൽ മാത്രമല്ല സാഹിത്യസമാജം ജീവിക്കുന്നതെന്നു കാണിപ്പാനും, അതിന്റെ മൂലധനത്തിലേക്കു ഒരു സഹായധനമുണ്ടാവട്ടെ എന്നു വിചാരിച്ചു” സാഹിത്യസമാജത്തിന്റെ നാമധേയത്തെ പറ്റുതട്ടിക്കളിക്കുന്നതായിരിക്കാം ഭംഗിയും പൗരസ്ത്യവും, അല്ലേ? അതല്ല, സമാജത്തിന്റെ അധികാരസീമയെ അതിക്രമിച്ചതിനെപ്പറ്റി ചോദ്യം ചെയ്തപ്പോൾ, അന്ധമായൊരു ചെറു അപേക്ഷ അനുസരിച്ച് എഴുപ്പത്തിൽ പ്രത്യേകമായി നിവർത്തനമല്ലെന്നു അവവദിക്കുന്നതായിരിക്കാം ഭംഗിയും പൗരസ്ത്യവും, അല്ലേ? അതല്ല, ആ കമ്മിറ്റി തന്റെ ആഗ്രഹത്തിനു വിപരീതമായ തീർച്ച ചെയ്തു എന്നറിയാതെ, കമ്മിറ്റിയുടെ റിപ്പോർട്ടിനെ നിമസിക്കാനും നടപടികളെ നിരാകരിക്കാനും ഹൈന്ദവമായി ഉപദേശിക്കുകയും, കമ്മിറ്റിയിൽ

ലെ അംഗങ്ങളെ രഹസ്യമായി അധിഷ്ഠിപ്പിക്കുകയും, ബാലാകലേശ്വരനെ സാഹിത്യസമാജംവകയായി 'സപീകരിപ്പാൻ അനുവദിപ്പാൻ' മാറ്റമില്ലെന്നു വ്യസനിക്കുന്നതായി മറുവടി കൊടുത്താൽ മതി എന്നു സ്വകാര്യമായി ശിവാർത്ഥം ചെയ്തും ചെയ്യുന്നതായിരിക്കാം ഭംഗിയും പെരുപ്പവും, അല്ലേ? എന്നിങ്ങനെ? തന്റെ നടത്തത്തെ റദ്ദാക്കേണ്ടതായ ഒരു 'കലാപ'ത്തിൽ, തന്റെ ഭാഗം സാധിക്കുന്നതിനായി നേരിൽനിന്നു വാദിപ്പാനും വഴക്കുവാനും സമാധാനം പാലാനും മനസ്സില്ലാതെ, പക്ഷേ ധൈര്യമില്ലാതെ, എതിർപക്ഷക്കാരെ കളിയമ്പകൾ കൊണ്ടു ക്ഷതപ്പെടുത്തുകയും ക്ഷതിപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യാൻ മടിക്കാത്ത കൃഷ്ണമേനോനവർകളേ, നിങ്ങളോണോ പൊരുഷോപദേശം ചെയ്യാൻ?

കെ. രാമകൃഷ്ണപിള്ള.

